

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

JORDBRUK MED BINÅRINGAR

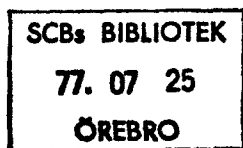

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL

ÅR 1951

AV

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1952

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
520597

INLEDNING

TILL

**Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.**

1914-1934 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –
1935-1949 även med fransk parallelltitel: Agriculture et élevage du bétail
en ... – 1951-1963 med innehållsförteckning, sammanfattning samt
parallelltitel på engelska: Farming and stockraising in 1951, från 1952 och
framåt: Agriculture.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. –
Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.
Täckningsår: 1865-1911.

Efterföljare:

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. –
Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1964-. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på
Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på
Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm:
Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. –
Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruk och boskapsskötsel. År 1951. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

JORDBRUK MED BINÅRINGAR

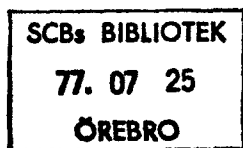

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL

ÅR 1951

AV

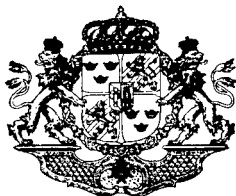
STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1952

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
520597

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
AGRICULTURE AND FISHING

FARMING AND
STOCKRAISING
IN 1951

BY
THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS

TILL KONUNGEN.

Statistiska centralbyrån får härmed överlämna sin berättelse angående jordbruk och boskapsskötsel år 1951.

Stockholm den 23 april 1952.

Underdånigst

KARIN KOCK.

OTTO ZETTERBERG.

Torsten Söderlind.

Innehållsförteckning.

<i>Text:</i>	<i>Sid.</i>
I. Inledning	1
II. Jordbruk	4
Ägoslag	4
Åkerjordens användning	4
Ängens användning	10
Hösten 1951 besådda arealer	10
Odlingen av vissa vallfröslag	11
Utsäde	11
Skörd per hektar och totalskörd	12
Skördens beskaffenhet	22
Allmän skördesiffr	23
III. Boskapskötsel	24
Hästar	24
Nötkreatur	28
Får	29
Getter	30
Svin	30
Höns	33
Nötkreatursenheter	33
 <i>Tabeller:</i>	
Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, inom varje hushållningssällskaps område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951	34
2. Åkerjordens användning, i hektar, inom varje hushållningssällskaps område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951	36
3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, i större riksområden, år 1951	40
4. Utsädet inom varje hushållningssällskaps område, i ton, år 1951	41
5. Skörden, i ton, inom varje hushållningssällskaps område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951	42
6. Skördens beskaffenhet, inom varje hushållningssällskaps område, år 1951	46
7. Antal hästar, nötkreatur och får, inom varje hushållningssällskaps område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951	50
8. Antal kor fördelade på åldersgrupper och antal kalvar avsedda för pålägg och slakt inom brukningsenheter med över 2 hektar åker i varje hushållningssällskaps område samt vissa naturliga jordbruksområden, år 1951	52
9. Antal svin enligt räkningarna 23 april och 22 oktober 1951 samt antalet höns enligt räkningen 23 april, 1951 i Götaland, Svealand och Gästrikland, inom varje hushållningssällskaps område samt inom vissa naturliga jordbruksområden	54
10. Beräknat antal nötkreatursenheter inom varje hushållningssällskaps område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951	58
11. Sädesslagens medelvikt i kilogram per hektoliter, inom varje hushållningssällskaps område, år 1951	59
12. Antal hästar, nötkreatur och får inom olika storleksgrupper, i större riksområden, år 1951	60
Bilagor: Förteckning över kungörelser	61
Formulär	62

Contents.

<i>Text:</i>	<i>Page</i>
I. Introduction	1
II. Agriculture	4
Types of land	4
Use of arable land	4
Use of meadows	10
Areas sown in the autumn of 1951	10
The cultivation of certain kinds of meadow-hay seed	11
Sowings	11
Crop per hectare and total harvest	12
Quality of the harvest	22
General harvest figure	23
III. Stock-raising	24
Horses	24
Cattle	28
Sheep	29
Goats	30
Hogs	30
Poultry	33
Units of cattle	33
<i>Tables:</i>	
Table 1. Distribution of the entire compass of land by separate types of land, in hectares, within each county agricultural society and within certain natural farming areas, in 1951	34
Column 1: Areas. Col. 2: Arable land. Col. 3: Hayfields. Col. 4: Tame pasturage. Col. 5: Other pastureland. Col. 6: Forest. Col. 7: Other type of land. Col. 8: Total land area.	
2. Use of arable land, in hectares, within each county agricultural society and within certain natural farming areas in 1951	36
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Rye. Col. 5: Barley. Col. 6: Oats. Col. 7: Mixed grain. Col. 8: Peas, dry edible. Col. 9: Fodder peas and vetches. Col. 10: Potatoes. Col. 11: Sugar beets. Col. 12: Fodder roots. Col. 13: Green forage from grain and leguminous crops. Col. 14: Hay, tame. Col. 15: Clover and grass seed. Col. 16: Green forage, silage and pasturage from temporary meadows. Col. 17: Pasturage from permanent meadows. Col. 18: Oleiferous plants. Col. 19: Fibre plants. Col. 20: Vegetables. Col. 21: Other crops. Col. 22: Fallow and untilled arable land. Col. 23: Total.	
3. Use of arable land within different size groups, in hectares, in major areas in 1951.	40
Col. 1: Areas and size groups. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Rye. Col. 5: Barley. Col. 6: Oats. Col. 7: Mixed grain. Col. 8: Peas, dry edible. Col. 9: Fodder peas and vetches. Col. 10: Potatoes. Col. 11: Sugar beets. Col. 12: Fodder roots. Col. 13: Green forage from grain and leguminous crops. Col. 14: Hay, tame. Col. 15: Clover and grass seed. Col. 16: Green forage, silage and pasturage from temporary meadows. Col. 17: Pasturage from permanent meadows. Col. 18: Oleiferous plants. Col. 19: Fibre plants. Col. 20: Vegetables. Col. 21: Other crops. Col. 22: Fallow and untilled arable land. Col. 23: Total.	
4. The sowings within each county agricultural society, in tons, in 1951	41
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes.	
5. The crop, in tons, within each county agricultural society and within certain natural farming areas in 1951	42
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Rye. Col. 5: Barley. Col. 6: Oats. Col. 7: Mixed grain. Col. 8: Peas, dry edible. Col. 9: Fodder	

	peas and vetches. Col. 10: Potatoes. Col. 11: Sugar beets. Col. 12: Fodder roots. Col. 13: Hay from cultivated land. Col. 14: Hay from natural meadows. Col. 15: Field straw of autumn-sown grain. Col. 16: Field straw of spring-sown grain. Col. 17: Field straw of leguminous plants.	
Table 6.	Quality of the harvest within each county agricultural society in 1951	46
	Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Winter rye. Col. 4: Spring-sown grain. Col. 5: Leguminous plants. Col. 6: Potatoes. Col. 7: Sugar beets. Col. 8: Fodder roots. Col. 9: Hay. Col. 10: Field straw of autumn-sown grain. Col. 11: Field straw of spring-sown grain.	
›	7. Number of horses, cattle and sheep within each county agricultural society and within certain natural farming areas in 1951	50
	Col. 1: Areas. Col. 2: Horses, 3 years old and over. Col. 3: Colts, 1—2 years old. Col. 4: Foals. Col. 5: Total number of horses. Col. 6: Oxen, steers, and bulls, 1 year old and over. Col. 7: Cows. Col. 8: Heifers. Col. 9: Calves under 1 year old. Col. 10: Total head of cattle. Col. 11: Sheep and lambs.	
›	8. Number of cows divided in to age groups and number of calves intended for stock-keeping and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land in each county agricultural society and within certain natural farming areas, in 1951.	52
	Col. 1: Areas. Col. 2: Cows that have calved once. Col. 3: Other cows. Col. 4: Total number of cows. Col. 5: Calves under 1 year intended for stock-keeping. Col. 6: Calves under 1 year intended for slaughter. Col. 7: Total number of calves under 1 year.	
›	9. Number of hogs according to the censuses of 23rd April and 22nd October 1951, and number of poultry according to the census of 23rd April 1951 in Götaland, Svealand and Gästrikland, within each county agricultural society and within certain natural farming areas	54
	Col. 1: Areas. Col. 2—3: Stock of hogs. Col. 4—5: Breeding hogs. Col. 6—7: Other hogs of 3 months and over. Col. 8—9: Pigs under 3 months. Col. 10—11: Total number of hogs and pigs. Col. 12: Poultry owners. Col. 13: Poultry hatched in 1949 or earlier. Col. 14: Poultry hatched in 1950. Col. 15: Chickens hatched in 1951. Col. 16: Total number of poultry and chickens.	
›	10. Estimated number of units of cattle within each county agricultural society and within certain natural farming areas in 1951	58
	Col. 1: Areas. Col. 2: Number of units of cattle.	
›	11. Average weight of the different kinds of grain in kilogrammes per hectolitre within each county agricultural society in 1951	59
	Col. 1—11: Cf. above Table 4, col. 1—11.	
›	12. Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in 1951.	60
	Col. 1: Area and size groups. Col. 2—11: Cf. above Table 7, col. 2—11.	

Symboler använda i tabellerna.

Explanation of symbols.

	Repetition	›	Repetition
	Intet finnes att redovisa	—	Magnitude nil
För litet för att upptagas	{0		Magnitude less than half of unit employed
Uppgift ej tillgänglig	{0.0}		
Logiskt omöjlig uppgift	..		Data not available
	.		Category not applicable
Preliminär uppgift	*		Provisional or estimated figure

Summary.

In the present publication an account is given of the final results of the stocktaking by areas and the census of domestic animals as at the 1st June 1951 and also of the estimated harvest of different crops in 1951. Further, figures are given showing the results of the census of hogs and poultry in April and the hog census in October 1951. All these surveys were carried out by sampling method.

Compared with the preceding year, 1951 is chiefly noteworthy for its greatly reduced acreage of autumn-sown cereals. The area producing winter wheat and winter rye was reduced by 30 000 hectares (16.9 %) and 29 000 hectares (22.8 %) respectively. This large reduction was necessitated partly by the unfavourable weather in the autumn of 1950, which hampered or prevented sowing, and partly by the fact that a large part of the seed rotted in the ground, which was unfrozen and covered with very deep snow during the winter. To make up for this loss of autumn-sown acreage, the cultivation of spring wheat was extended (an increase of 19 000 hectares, or 11.8 %). There was also an increase in the acreage of barley (of 16 000 hectares, or 16.9 %) and oleiferous plants (21 200 hectares, or 12.5 %). The areas producing fodder roots, hay, green forage and pasturage have shown a continuous decrease. The spring and early summer of 1951 were unusually dry and cold, arresting and retarding growth. Further, certain crops were attacked by disease. The wheat in our most important wheatgrowing districts was, to a great extent, damaged by black rust. Potatoes were also affected to varying degrees throughout the whole country by late blight and brown rot.

The total bread-grain harvest in 1951 was 331 000 tons (34 %) lower than in the immediately preceding year. The harvest of fodder seed exceeded that of the preceding year by 89 000 tons (5 %). The fodder roots crop was reduced (13 %) and likewise the sugar beet crop (12 %); the yield of oleiferous plants increased by 12 %. Other crops gave approximately the same yield as in 19

The number of horses showed a continued decline (6 %) in 1951. As to cattle, the number of cows was lower (2 %), while the other groups increased in numbers, oxen, steers and bulls of one year and over by 9 %, heifers by 3 % and calves under one year by 0.5 %. The number of sheep and lambs showed a further reduction (7 %).

In regard to hogs and poultry, separate censuses were taken in April and October 1951. According to the April count, the number of hogs had increased since the same period of 1950 by 5 %; this increase covered all kinds of hogs. The poultry stock showed a slight increase (0.5 %).

The areas under different kinds of crops on arable land in 1951 (see also Tab. 2), compared with corresponding date for the years 1949—1950:

	Hectares			Per cent		
	1951	1950	1949	1951	1950	1949
Winter wheat	148 130	178 220	167 740	4.0	4.8	4.5
Spring wheat	179 860	160 940	139 460	4.8	4.3	3.7
Rye	97 770	126 700	134 870	2.6	3.4	3.6
Barley	109 880	93 950	86 080	3.0	2.5	2.3
Oats	500 450	502 330	501 790	13.4	13.5	13.5
Mixed grain	325 240	318 090	309 380	8.7	8.5	8.3
Peas, dry edible	12 260	12 050	14 280	0.3	0.3	0.4
Fodder peas and vetches	12 220	11 030	18 800	0.3	0.3	0.4
Green forage from grain and leguminous crops	105 350	105 680	118 660	2.8	2.9	3.2
Potatoes	130 800	130 490	134 560	3.5	3.5	3.6
Sugar beets	54 080	54 430	49 290	1.5	1.5	1.3
Fodder roots	46 470	49 720	53 960	1.2	1.3	1.4
Hay, tame	1 261 220	1 274 610	1 297 500	33.8	34.2	34.8
Yield of other meadows	354 970	343 150	356 600	9.5	9.2	9.6
Oleiferous plants	190 050	168 810	141 840	5.1	4.5	3.8
Other crops	24 140	26 080	29 540	0.7	0.7	0.8
Fallow and untilled arable land .	177 500	172 170	177 400	4.8	4.6	4.8
Total	3 730 390	3 728 450	3 726 750	100.0	100.0	100.0

VIII

Yield per hectare and total crop for the entire country in 1951 (see above Tables D and 5):

	Crop per hectare			Total crop	
	in kg			in tons	
	1951	1950	1949	1951	1950
Winter wheat	1 690	2 440	2 540	250 930	434 610
Spring wheat	1 260	1 890	1 950	226 400	304 260
Winter rye	1 810	1 950	2 080	} 175 250	239 360
Spring rye	1 130	1 180	1 210		4 310
Barley	2 260	2 230	2 070	248 430	209 530
Oats	1 650	1 610	1 670	828 000	806 980
Mixed grain	2 100	2 060	2 090	682 530	653 630
Peas, dry edible	1 480	1 530	1 420	18 180	18 410
Fodder peas	} 1 500	1 640	1 420	} 18 360	11 310
Vetches		1 480	1 440		6 120
Potatoes	13 430	13 290	12 780	1 756 340	1 734 170
Sugar beets	32 030	36 350	35 910	1 732 240	1 978 400
Fodder roots	32 820	35 350	35 160	1 525 050	1 757 610
Hay, tame	3 540	3 630	3 670	4 464 820	4 628 060
Natural meadow hay	1 360	1 320	1 290	324 260	316 100
Field straw of autumn-sown grain .	2 310	2 640	2 800	561 730	795 050
Field straw of spring-sown grain . .	1 930	1 980	2 060	2 158 820	2 188 100
Field straw from leguminous plants	1 560	1 640	1 640	38 160	37 850

Number of domestic animals in 1951; the data regarding horses, cattle and sheep relate to the 1st June; the number of hogs and poultry as at the 23rd April:

Horses	415 000
Cattle	2 633 000
Of which cows total	1 621 000
> heifers total	484 000
> calves	485 000
Sheep	261 000
Hogs and pigs	1 324 000
Poultry and chickens	12 329 000

I. Inledning.

Enligt den för jordbruksstatistiken gällande planen skola i samband med de allmänna fastighetstaxeringarna anordnas allmänna jordbruksräkningar, vid vilka uppgifter angående ägoslagens areal, den odlade jordens användning, antalet kreatur m. m. skola avgivas för varje brukningsenhet. Allmänna fastighetstaxeringar skola som regel äga rum vart femte år. I överensstämmelse härmed verkställdes allmänna jordbruksräkningar åren 1927, 1932 och 1937. På grund av krisförhållandena blevo de två senaste fastighetstaxeringarna uppskjutna två år. De samtidigt verkställda allmänna jordbruksräkningarna ägde sålunda rum åren 1944 och 1951.

För att erhålla kännedom om förändringar i åkerjordens användning och i kreatursbeståndet under åren mellan de allmänna jordbruksräkningarna verkställde statistiska centralbyrån jämlikt Kungl. Maj:ts reglemente den 16 maj 1930 (Sv. förf.-saml. nr 125/1930)¹ under åren 1930—1939 s. k. representativa jordbruksräkningar. Enligt nämnda reglemente skulle uppgifter om åkerjordens användning och antalet kreatur senast den 15 juli varje år genom hushållnings-sällskapen införskaffas från omkring en tiondel av samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Reglementet medgav vissa begränsningar i uppgifts-insamlingen, och med stöd därav blevo ur jordbrukssynpunkt mindre betydande områden, såsom städer och köpingar samt vissa delar av Norrland, Dalarna och Värmland, befriade från skyldigheten att lämna dylika uppgifter. Uttagningen av de brukningsenheter, från vilka uppgifter skulle införskaffas, utfördes av de lokala uppgiftsinsamlarna enligt av centralbyrån givna riktlinjer. Centralbyrån angav sålunda urvalets un-

gefärliga storlek inom varje kommun samt vissa normer för erhållande av största möjliga representativitet hos urvalet beträffande olika delar av kommunerna och olika storleksgrupper.

Med hänsyn till behovet av noggrannare uppgifter under krisåren verkställdes allmänna arealinventeringar och kreatursräkningar under åren 1940—1949 i stället för de tidigare representativa jordbruksräkningarna. Fr. o. m. år 1950 skedde en återgång till representativa jordbruksräkningar ehuru efter andra metoder än tidigare. Efter överläggningar mellan statistiska centralbyrån, statens livsmedelskommission och 1948 års statistikutredning verkställdes åren 1949—1950 en särskild utredning angående de lämpligaste metoderna för genomförandet av arealinventeringar och kreatursräkningar i form av stickprovsundersökningar. På grundval av utredningens resultat² fastställde nämnda myndigheter nya grunder för representativa jordbruksräkningar. Arealinventeringarna och kreatursräkningarna under åren 1950 och 1951 utfördes i enlighet härmed och med stöd av särskilda kungörelser, utfärdade av Kungl. Maj:t. Den härvid använda stickprovsmetodiken avviker från den under 1930-talet tillämpade främst i avseende på utformningen av stickprovet och uttagningen därav. Den använda tekniken utgjorde en form av stratifierad sampling i förening med systematiskt urval i strata, där urvals-enheterna i viss utsträckning ordnades i understrata efter åkerarealens storlek. Närmare redogörelse för uttagningen av urvalet har lämnats bl. a. i Arsväxten 1951 sid. 9—10.

Genom kungörelse den 11 maj 1951 fastställde Kungl. Maj:t bestämmelser angående arealinventering och kreaturs-

¹ Som bilaga har i denna publikation medtagits en specificerad förteckning över de kungörelser, som berörts i föreliggande berättelse.

² Närmare redogörelser därför ha lämnats i Jordbruksekonomiska Meddelanden nr 8 år 1930 och nr 2 år 1951.

räkning m. m. den 1 juni 1951. Kungörelsen föreskrev, att innehavare av brukningsenheter med mer än två hektar åker, som av jordbruksnämnden anmodades lämna uppgift, skulle uppgiva bl. a. åkerjordens användning och antalet kreatur, med undantag för svin och höns, den 1 juni 1951. Den lokala insamlingen och granskningen av uppgifterna under år 1951 åvilade kristidsnämnderna och motsvarande kommunala organ. Från fjällbygden i Jämtlands län samt inlandet i Västerbottens och Norrbottens län infordrades ej uppgifter. Uppgiftsformuläret har intagits som bilaga till denna berättelse.

Uppgifter infordrades från samma representativa urval, som låg till grund för 1950 års undersökning med undantag för 85 brukningsenheter, som sedan år 1949 upphört att vara självständiga. Antalet brukningsenheter, som år 1951 ålades att lämna uppgifter, utgjorde 28 015. Vid den slutliga bearbetningen användes 27 881 brukningsenheter, eller 99.5 % av samtliga uppgiftsskyldiga. De omfattade en sammanlagd åkerareal av 974 758 hektar, vilket utgjorde 27.6 % av 1944 års areal. Det förhållandet, att den för urvalet redovisade åkerarealen i vissa fall överstiger arealen för de uttagna brukningsenheter, då urvalet gjordes, torde bero av att en del brukningsenheter genom utvidgning sedan dess erhållit större åkerareal.

För att belysa *urvalets sammansättning* har i tab. A gjorts en sammanställning länsvis, som visar stickprovets absoluta och relativa storlek i förhållande till totala antalet brukningsenheter enligt arealinventeringen år 1949 och hela åkerarealen enligt jordbruksräkningen år 1944. Beträffande urvalets regionala fördelning föreligga relativt sett stora skillnader mellan de olika områdena. Sålunda omfattar urvalet endast 4.4 % av totala antalet brukningsenheter i Norrbottens län, medan motsvarande siffra för Uppsala län utgör 20.1 %. I förhållande till 1944 års åkerareal utgör stickprovets areal endast 6.9 % i Västerbottens och Norrbottens län men 46.0 % i Södermanlands län. Dessa skiljaktigheter förklaras av att enligt urvalsprinci-

perna större relativ andel av brukningsenheter uttagits i de högre storleksgrupperna än i de lägre. De för olika storleksgrupper fastställda urvalsproportionerna ha givits växlande omfattning, för att större precision i undersökningsresultaten skall erhållas; variationerna i arealerna för de flesta växtslag liksom i antalet husdjur äro nämligen större i högre storleksgrupper än i lägre. Urvalsprocenten för olika storleksgrupper har varierat mellan ca 3 % i de lägsta storleksgrupperna och 100 % i de högsta. I områden med huvudsakligen små brukningsenheter, såsom Norrland, har relativt litet antal brukningsenheter uttagits. Då de högre storleksgrupperna representera större relativ andel av åkerarealen än av antalet brukningsenheter, bli skillnaderna mellan länen större i fråga om åkerarealen än antalet brukningsdelar. De i tab. A angivna procentalen torde emellertid ej ge en fullt riktig bild av urvalets relativa storlek, då totalpopulationen antagligen förändrats med avseende på såväl antalet brukningsdelar som åkerarealen. Beträffande förändringar i åkerarealen sedan år 1944 redogöres närmare i kap. II Jordbruk. Ågöslag.

Enligt beslut av 1951 års riksdag överflyttades alla större jordbruksstatistiska arbetsuppgifter fr. o. m. den 1 juli 1951 från statens jordbruksnämnd till statistiska centralbyrån. Som följd därav utfördes bearbetningen av ifrågavarande uppgiftsmaterial av jordbruksnämnden intill nämnda datum och därefter av centralbyråns avdelning för jordbruksstatistik.

På grundval av uppgifterna från de i stickprovet ingående brukningsenheter om åkerjordens användning och antalet husdjur, verkställdes storleksgruppsvis inom de olika naturliga jordbruksområdena skattningar av de totala arealerna för olika växtslag och det totala antalet av olika slag av husdjur. För de områden och storleksgrupper, som voro befriade från uppgiftsskyldighet vid denna representativa jordbruksräkning, ha använts resultat från de senaste undersökningar, som omfattat dessa områden och grupper. Fjällbygden i Jämt-

Tab. A. För 1951 års arealinventering uttagna och redovisade brukningsenheter. De senare ha jämförts med antalet brukningsenheter vid 1949 års arealinventering och med åkerarealen vid 1944 års jordbruksräkning.

Här avses endast brukningsenheter över 2 hektar åker.

Områden	Antal brukningsenheter vid 1949 års arealinventering	Hela åkerarealen vid 1944 års jordbruksräkning, hektar	Uttagna brukningsenheter		Redovisade brukningsenheter		Antal redov. brukningsenheter i % av antalet vid 1949 års arealinv.	Redov. åkerareal i % av 1944 års areal
			Antal	Åkerareal, hektar	Antal	Åkerareal, hektar		
Stockholms län och stad	6 313	148 780	1 132	59 055	1 124	59 343	17.8	39.9
Uppsala län	5 723	150 717	1 152	60 394	1 148	60 443	20.1	40.1
Södermanlands län	6 615	173 333	1 327	78 940	1 323	79 810	20.0	46.0
Östergötlands län	10 882	242 406	1 870	96 653	1 866	96 863	17.1	40.0
Jönköpings län	14 602	129 482	1 005	20 597	1 006	20 632	6.9	15.9
Kronobergs län	12 041	93 129	709	10 866	705	10 847	5.9	11.6
Kalmar län	11 769	181 924	1 486	50 188	1 477	50 226	12.5	27.6
därav norra delen	4 108	62 715	495	16 279	492	16 876	12.0	26.1
södra delen	7 661	119 209	991	33 909	985	33 850	12.9	28.4
Gotlands län	5 027	81 331	627	20 857	625	20 903	12.4	25.7
Blekinge län	5 189	57 678	462	12 973	461	12 881	8.9	22.3
Kristianstads län	15 909	227 651	1 754	61 044	1 749	61 462	11.0	27.0
Malmöhus län	15 217	327 454	2 549	132 809	2 546	133 292	16.7	40.7
Hallands län	10 546	141 477	1 153	36 043	1 151	36 055	10.9	25.5
Göteborgs o. Bohus län	9 599	86 816	667	11 724	663	11 742	6.9	13.5
Älvsborgs län	20 673	198 559	1 649	32 406	1 648	32 296	8.0	16.3
därav norra delen	11 240	135 420	1 041	22 271	1 041	22 197	9.3	17.7
södra delen	9 433	73 139	608	10 135	607	10 099	6.4	13.8
Skaraborgs län	19 404	311 833	2 426	88 873	2 417	89 210	12.5	28.6
Värmlands län	16 809	171 878	1 446	38 261	1 438	36 983	8.6	21.5
Örebro län	9 303	147 888	1 145	46 011	1 143	46 111	12.3	31.2
Västmanlands län	6 315	160 082	1 247	62 201	1 241	61 918	19.7	38.7
Kopparbergs län	11 359	96 439	919	16 851	912	16 621	8.0	17.2
Gävleborgs län	11 513	105 831	851	13 915	838	13 818	7.3	13.1
Västernorrlands län	15 046	89 474	810	8 336	798	8 208	5.8	9.2
Jämtlands län ¹	7 567	48 875	418	4 359	417	4 367	5.5	8.9
Västerbottens län ²	14 587	96 714	750	6 657	735	6 672	5.0	6.9
Norrbottnens län ²	10 172	58 874	461	3 947	450	4 055	4.4	6.9
Hela riket	272 180	3 528 625	28 015	973 940	27 881	974 758	10.2	27.6

¹ Ej fjällbygden. — ² Ej inlandet.

lands län samt inlandet i Västerbottens och Norrbottens län blevo senast undersökta vid 1947 års arealinventering och kreatursräkning. För brukningsenheter i storleksgruppen 0.26—2.00 hektar åker i riket i övrigt ha använts resultaten från arealinventeringen år 1949 och i fråga om lägenheter m. m. med högst 0.25 hektar åker resultaten från jordbruksräkningen år 1944. Beträffande arméns hästar, som redovisas i sistnämnda lägenhetsgrupp, ha dock uppgifter inhämtats för år 1951. Uppgifter om socker-

betsarealen ha erhållits från Svenska sockerfabriksaktiebolaget.

Med hänsyn till att 1951 års arealinventering och kreatursräkning utförts enligt stickprovsmetod, kunna de härvid erhållna uppgifterna om åkerjordens användning och antalet husdjur ej tillmätas samma grad av tillförlitlighet som resultaten av en allmän undersökning. Detta gäller särskilt växtslag med relativt små arealer och fåtaliga djurslag samt i allmänhet uppgifter för små områden.

II. Jordbruk.

Ägoslag. I fråga om den totala landarealens fördelning på olika ägoslag ha uppgifter ej införskaffats för år 1951. Fullständiga uppgifter i detta hänseende erhållas endast vid de allmänna jordbruksräkningarna, och de nu tillgängliga uppgifterna avse således år 1944. De i tab. 1 för varje hushållningssällskapsområde och för naturliga jordbruksområden angivna arealerna äro i fråga om de olika slagen av äng samt skogsmark oförändrat hämtade från 1944 års jordbruksräkning. Uppgifterna om åkerarealen grunda sig även på jordbruksräkningens arealer med tillägg för nyodlingar, varom uppgifter erhållas i samband med de definitiva uppgifterna om skörden m. m., som årligen senast den 15 januari avgivs av hushållningssällskapens underavdelningar. Då uppgifter härom saknas, har hänsyn icke kunnat tagas till de arealer, som upphört att vara åker. Den sålunda beräknade åkerarealen torde därför vara för stor. Sedan år 1944 torde nämligen i viss utsträckning ha förekommit utläggning till betes- och skogsmark av säure och olämpligt belägen åkerjord. Olika faktorer, såsom ökade krav på lönsamhet, höjda arbetslöner, brist på arbetskraft och rationalisering inom jordbruket, torde ha bidragit härtill. Vidare torde en del åkerjord ha tagits i anspråk för tomter, upplagsplatser, vägbyggnader o. d. Såsom »övrig mark», kol. 7, har redovisats skillnaden mellan hela landarealen och den sammanlagda arealen av de redovisade ägoslagen.

Sedan åkerarealen enligt 1944 års jordbruksräkning ökats med därefter utförda nyodlingar och arealen övrig mark korrigerats för ändringar i landarealen, *beräknas rikets totala landareal år 1951 fördela sig på de särskilda ägoslagen på följande sätt:*

	Hektar	%
Åker	3 730 390	9.1
Slätteräng	239 050	0.6
Kultiverad betesäng	129 650	0.3
Annan betesäng	573 430	1.4
Skogsmark	22 268 990	54.2
Övrig mark	14 115 210	34.4
Summa landareal	41 056 720	100.0

Vid jämförelse med år 1944 konstateras en ökning av landarealen med 21 790 hektar. Enligt ovan angivet beräknings-sätt har ökningen fördelats med 15 740 hektar på åker (nyodlingar) och med 6 050 hektar på »övrig mark». Uppgifter om förändringar i landarealen ha erhållits från rikets allmänna kartverk, Verkställda nymätningar i samband med uppgörandet av nya ekonomiska kartor ha för hittills undersökta områden givit till resultat en uppräknig av landarealen.

Åkerjordens användning. På grundval av de vid 1951 års representativa jordbruksräkning insamlade uppgifterna om åkerjordens användning sommaren 1951 ha arealerna för olika växtslag beräknats. I tab. 2 angivas dessa för varje hushållningssällskapsområde och för naturliga jordbruksområden. Vidare lämnas i tab. 3 ett sammandrag därav för hela riket och de tre riksområdena med fördelning på storleksgrupperna högst 0.25, 0.26—2 och över 2 hektar åker.

För att belysa förändringarna i växtodlingen ha i tab. B uppgifter angående *åkerjordens användning år 1951* för riket i dess helhet sammanställts med motsvarande uppgifter för år 1950 enligt den representativa jordbruksräkningen samma år och för år 1944 enligt den allmänna jordbruksräkningen detta år.

Brödsädsarealen år 1951 uppgår till 425 800 hektar, vilket är 40 100 hektar (8.6 %) mindre än år 1950. Den ligger endast 18 100 hektar över 1947 års areal, som var så låg, att man får gå tillbaka ända till år 1924 för att finna dess motsvarighet. I jämförelse med år 1950 ha arealerna för höstvet och råg sjunkit med 30 100 hektar (16.9 %) respektive 28 900 (22.8 %), medan värvearealen stigit med 18 900 hektar (11.8 %). Liksom föregående år ha skilda arealuppgifter ej infordrats för höstråg och vårråg; odling av vårråg förekommer endast i obetydlig omfattning (år 1949 blott 2.9 % av rågarealen). Om arealen vårråg år 1951 uppskattas till samma storlek som år 1949, omkring

Tab. B. Åkerjordens användning i hela riket åren 1944, 1950 och 1951.

	År 1951, hektar	År 1950, hektar	År 1944, hektar	Ökning (+) el. minskning (-)			
				1950—1951		1944—1951	
				hektar	%	hektar	%
Höstvete	148 130	178 220	190 300	- 30 090	- 16·9	- 42 170	- 22·2
Vårvete	179 860	160 940	83 140	+ 18 920	+ 11·8	+ 96 720	+ 116·3
Råg	97 770	126 700	201 390	- 28 930	- 22·8	- 103 620	- 51·5
Korn	109 880	93 950	95 950	+ 15 930	+ 17·0	+ 13 930	+ 14·5
Havre	500 450	502 330	550 630	- 1 880	- 0·4	- 50 180	- 9·1
Blandsäd	325 240	318 090	277 500	+ 7 150	+ 2·2	+ 47 740	+ 17·2
Kokärter	12 260	12 050	24 040	+ 210	+ 1·7	- 11 780	- 49·0
Foderärter och vicker . . .	12 220	11 030	9 410	+ 1 190	+ 10·8	+ 2 810	+ 29·9
Säd	1 385 810	1 403 310	1 432 360	- 17 500	- 1·2	- 48 550	- 3·2
Potatis	130 800	130 490	138 170	+ 310	+ 0·2	- 7 370	- 5·3
Sockerbeter	54 080	54 430	54 990	- 350	- 0·6	- 910	- 1·7
Foderrotfrukter	46 470	49 720	65 970	- 3 250	- 6·6	- 19 500	- 29·6
Potatis och rotfrukter	231 350	234 640	259 130	- 3 290	- 1·4	- 27 780	- 10·7
Grönfoder av säd o. halvväxter	105 350	105 680	127 120	- 330	- 0·3	- 21 770	- 17·1
Vall till hö	1 261 220	1 274 610	1 317 670	- 13 390	- 1·1	- 56 450	- 4·3
Vall till fröskörd	39 200	37 250	33 710	+ 1 950	+ 5·2	+ 5 490	+ 16·3
Vall till bete och grönfoder (ej permanent, även till onsilage)	134 260	144 680	270 880	- 10 420	- 7·2	+ 44 890	+ 16·6
Permanent betesvall	181 510	161 220		+ 20 290	+ 12·6		
Foderväxter	1 721 540	1 723 440	1 749 380	- 1 900	- 0·1	- 27 840	- 1·6
Oljeväxter	180 050	168 810	47 690	+ 21 240	+ 12·6	+ 142 360	+ 298·5
Spånadsväxter	5 450	6 790	6 240	- 1 340	- 19·7	- 790	- 12·7
Köksväxter	9 670	9 830	9 160	- 160	- 1·6	+ 510	+ 5·6
Andra växtslag	9 020	9 460	7 010	- 440	- 4·7	+ 2 010	+ 28·7
Träda och obrukad åkerjord	177 500	172 170	203 670	+ 5 330	+ 3·1	- 26 170	- 12·8
Summa	3 780 390	3 728 450	3 714 640	+ 1 940	+ 0·0	+ 15 750	+ 0·4

3 900 hektar, skulle höstrågårean uppgå till 93 900 hektar. Den sammanlagda höstsädsarean år 1951 omfattar då 242 000 hektar mot 301 000 hektar år 1950, under det att den vårsådda brödsädsarean uppgår till 183 800 hektar mot 164 800 hektar år 1950. Den starka redueringen av höstsädsarean förklaras av att sådden hösten 1950 blev försvårad eller förhindrad av de ogynnsamma väderleksförhållandena. Normal höst-sädd kunde verkställas endast i Norrland. I de västra delarna av Götaland och Svealand kunde sådden utföras endast i mindre omfattning eller blev helt för-

hindrad av den starka nederbörden. I landet i övrigt blev sådden i växlande omfattning försvårad av regn. Den hösten 1950 besädda arealen understeg den samma år skördade arealen med 29 000 hektar (9·7 %). Därtill kom, att utvint-ringens 1950/51 omfattade icke mindre än nära 30 000 hektar (11 %), varav ej fullt 16 000 hektar vete och 14 000 hektar råg. Vårvetearealen år 1951, 179 900 hektar, är den största, som hittills förekommit, och uppgår till drygt 42 % av den totala brödsädsarean. Ökningen år 1951 står i samband med redueringen av höstsädsarean.

På grund av de för höstsådden ogynnsamma väderleksförhållandena uppvisa västra delarna av Götaland och Svealand stark reducering av höstsädsarealerna; den relativt största minskningen föreligger i Hallands, Göteborgs och Bohus samt Älvsborgs län, men även Skaraborgs, Värmlands, Örebro och Södermanlands län förete betydande minskning (20—30 %). I de flesta av dessa län ha arealerna för vårvete ökat betydligt.

Arealerna för höstvetet och råg äro år 1951 respektive 42 200 (22.2 %) och 103 600 (51.5 %) hektar mindre och för vårvete 96 700 (116.3 %) större än 1944 års arealer.

Foderädsarealerna omfatta år 1951 935 600 hektar, vilket innebär en ökning med 21 200 hektar (2.3 %) i förhållande till år 1950. Det är framförallt kornodlingen, som har ökat, nämligen med 15 900 hektar (17.0 %), men även arealen för blandsäd har stigit (7 200 hektar, 2.2 %). Havreodlingen däremot uppvisar en mindre nedgång (1 900 hektar, 0.4 %). Kornarealen har ökat inom alla län utom Kronobergs, Gävleborgs och Västernorrlands län; i Norrland är ökningen dock obetydlig. Beträffande havrearealen förete vissa län ökning och andra minskning, men avvikelserna äro i allmänhet små. Odlingen av blandsäd har ökat inom flertalet län med den relativt största ökningen i Älvsborgs, Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län. Foderädsarealen år 1951 överstiger 1944 års areal med 11 500 hektar (1.2 %).

Odlingen av *baljpväxter* till mogen skörd omfattar år 1951 24 500 hektar, fördelade på 12 300 hektar kokärter samt 12 200 hektar foderärter och vicker. Odlingen av kokärter, som under en följd av år minskat i omfattning, har ökat med 200 hektar (1.7 %) i förhållande till år 1950. Arealen för foderärter och vicker förete en kraftig ökning, nämligen med 1 200 hektar (10.8 %). I jämförelse med år 1944 har arealen för kokärter sjunkit med 49.0 %, medan odlingen av foderärter och vicker stigit med 29.9 %.

Den år 1951 för odling av samtliga sädeslag använda arealen är 17 500 hekt-

ar (1.2 %) lägre än närmast föregående år och 46 600 hektar (3.2 %) mindre än år 1944.

Potatisarealen förete ej någon nämnvärd förändring, jämfört med år 1950. Sedan år 1944 har en nedgång ägt rum med drygt 5 %.

Arealen för *sockerbeter*, 54 100 hektar, har ungefär samma omfattning som år 1950 och är 900 hektar (1.7 %) mindre än år 1944. Östergötlands län uppvisar minskning men Kristianstads län ökning av arealerna sedan närmast föregående år. Sockerbetsodlingen har de senaste två åren nått ungefär samma storlek som åren 1944—1946, som företedde de dittills största arealerna.

Odlingen av *foderrotfrukter* har undergått fortsatt minskning. Den redovisade arealen, 46 500 hektar, understiger 1950 års areal med 3 300 hektar (6.5 %) och 1944 års areal med 19 500 hektar (29.6 %). Arealen för år 1951 är den lägsta, som förekommit sedan början av 1900-talet. Arealminskningen torde bero av att denna odling är särskilt arbetskrävande och att foderrotfrukterna i viss utsträckning ersatts av ensilage.

Arealen för *vall till hö*, som fortgående reducerats under de senaste åren, har minskat ytterligare, med 13 400 hektar (1.1 %) i jämförelse med år 1950. Sedan år 1944 har arealen sjunkit med 56 500 hektar (4.3 %).

Fortsatt minskning kännetecknar även arealen för *vall till grönfoder och bete (även ensilage)*, som sedan närmast föregående år gått ner med 10 400 hektar (7.2 %).

Vid jämförelse mellan arealerna för vall till hö samt till grönfoder och bete åren 1950 och 1951 bör hänsyn tagas till vissa olikheter dessa år i uppgiftsformulärets rubriker för nämnda växtslag. Sålunda har rubriken »vall till hö och ensilage» år 1950 ersatts med »vall till hö» år 1951, och den tidigare rubriken »vall till grönfoder och avbetning (ej permanent betesvall)» har 1951 utbytt mot »vall, ej permanent, till grönfoder och bete (även ensilage)».

Vall till fröskörd och permanent betesvall uppvisa däremot i förhållande till år 1950 en ökning i arealen, näm-

ligen med respektive 2 000 hektar (5.2 %) och 20 300 hektar (12.6 %).

Arealen för *grönfoder av säd och baljväxter* har reducerats med endast 300 hektar (0.3 %) sedan föregående år, men är 21 800 hektar (17.1 %) lägre än år 1944.

Den sammanlagda arealen för *foderväxter* år 1951 har minskats med 1 900 hektar (0.1 %) i förhållande till närmast föregående år och med 27 800 hektar (1.6 %) sedan år 1944.

Odlingen av *oljeväxter*, som utvidgats starkt under senare år, företer en betydande ökning även år 1951, nämligen med 21 200 hektar (12.6 %). Den relativt sett största ökningen uppvisa Stock-

holms, Uppsala, Värmlands och Västmanlands län, vilket tyder på en utbredning norrut av denna odling. Av de fyra län, som hittills haft den största oljeväxtarealen, förete Malmöhus och Kalmar län en relativt obetydlig ökning, under det att Östergötlands och Gotlands län redovisa minskade arealer. De av centralbyrån infordrade uppgifterna avse den sammanlagda odlingen av oljeväxter. Från Sveriges oljeväxtintressenter ha erhållits uppgifter om fördelningen på olika slag av oljeväxter. Med ledning härav har den i tab. B angivna arealen för oljeväxter beräknats fördela sig på följande sätt. För jämförelse lämnas motsvarande uppgifter för år 1950.

Växtslag	Areal		Procent	
	1951	1950	1951	1950
Höstraps	88 750	61 380	46.7	36.3
Vårrops	36 770	51 930	19.3	30.8
Höstrybs	15 200	5 940	8.0	3.5
Vårrybs	12 160	7 260	6.4	4.3
Vitsenap	12 480	6 740	6.6	4.0
Oljelin	23 490	35 560	12.4	21.1
Oljedådra	1 200	—	0.6	—
Summa	190 050	168 810	100.0	100.0

Odlingen av vårraps och oljelin har år 1951 reducerats avsevärt i jämförelse med år 1950, under det att arealerna för övriga slag av oljeväxter ökats betydligt.

Spånadsväxterna ha minskat i areal med 1 300 hektar (19.7 %).

Odlingen av *köksväxter på åkern* har år 1951 förekommit i ungefär samma omfattning som närmast föregående år.

Arealen *träda och obrukad åkerjord* uppvisar en ökning med 5 300 hektar (3.1 %) i jämförelse med år 1950. Ökningen torde ligga på den obrukade åkerjorden.

Som *sammanfattning* må framhållas, att arealdispositionen under år 1951 kännetecknas av att arealerna för höstsäd, foderrotfrukter och vall till hö reducerats, medan odlingen av vårvete, fodersäd och oljeväxter utvidgats. Jämfört med år 1944 företer odlingen av vårvete och oljeväxter en synnerligen stark ökning; för flertalet övriga växtslag har odlingen gått tillbaka. Beträffande orsakerna till förskjutningarna i

areal för de olika grödorna hänvisas till redogörelsen för de enskilda växtslagen.

För att belysa *den relativa omfattningen av de olika växtslagens odling* lämnas i tab. C för varje hushållnings-sällskapsområde, naturligt jordbruksområde och hela riket uppgifter om de olika växtslagens procentuella andel av åkerarealen. Väsentliga skiljaktigheter föreligga mellan olika områden. Veteodlingen har i flertalet län i Svealand samt i Östergötlands och Malmöhus län större relativ omfattning (10—19 % av åkerarealen) än i övriga delar av landet. Odlingen av råg är relativt störst i Kalmar, Blekinge, Kristianstads och Hallands län (5—7 %). Den relativt största odlingen av korn förekommer i Gotlands och Malmöhus län (6—7 %) samt i Norrland (6—11 %), där kornet fortfarande i stor utsträckning användes som brödsäd. Havreodlingen omfattar en relativt stor del av åkerarealen särskilt i västra Götaland, i större delen av Svealand, i Jönköpings och Kronobergs län samt i norra delen av Kalmar län (18—25 %).

Tab. C. Åkerjordens användning, i procent, inom varje hushållningssällskaps område och inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951.

8

ÅKERJORDENS ANVÄNDNING.

Områden	Höfvetete	Vårte	Råg	Korn	Hayre	Blandad	Kärlar	Foderarter och vickor	All säd till mogen skörd	Potatis	Sockerbetor	Foderrotfrukter	Grönfoder av säd	Vall till hö	Permanent betesvall	Annan vall	Oljväxter	Andra växlings	Örnbrädd skogsd	Treda och örnbrädd skogsd	Summa
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Stockholms län och stad	7.3	5.7	1.0	1.0	7.9	16.4	0.9	0.8	40.5	2.9	—	0.4	1.8	30.4	5.9	4.0	4.6	0.7	9.8	100	
Uppsala län	7.1	8.8	1.0	2.1	4.7	20.4	1.5	0.2	45.8	1.7	0.0	0.3	1.5	26.4	5.1	4.2	5.1	0.3	9.6	100	
Södermanlands län	7.6	6.0	1.8	1.0	18.3	8.6	1.8	0.5	45.1	1.7	0.0	0.4	1.7	27.0	6.0	4.5	4.6	0.3	8.7	100	
Östergötlands län	10.0	8.9	2.6	2.1	9.8	13.1	0.9	0.3	47.2	1.7	0.7	1.0	1.6	22.7	2.5	4.7	10.0	0.3	7.6	100	
a) Norra skogsbygden	6.0	7.2	8.8	1.6	17.4	8.2	0.7	0.2	45.1	2.0	0.2	0.7	2.5	27.1	3.0	4.9	6.5	0.1	7.9	100	
b) Östgötalätten	12.2	10.4	1.9	2.7	5.6	13.5	0.9	0.8	47.5	1.3	1.0	0.9	1.2	18.8	2.5	5.1	13.3	0.4	8.0	100	
c) Södra skogsbygden	5.1	5.6	4.3	0.9	14.4	16.4	0.6	0.2	47.5	3.2	0.3	1.5	2.6	31.5	2.1	2.8	2.9	0.2	5.6	100	
d) Södra kustlandet	10.9	7.4	1.6	0.8	18.1	12.6	1.6	0.2	48.2	1.9	0.0	0.8	1.0	29.0	2.4	6.1	2.8	0.2	7.6	100	
Jönköpings län	1.8	4.4	3.2	1.0	25.2	4.6	0.0	0.6	40.5	4.8	0.0	2.0	3.8	38.7	3.5	3.5	1.6	0.8	1.8	100	
Kronobergs län	0.8	4.1	3.7	0.7	25.5	4.9	0.0	0.2	39.9	5.7	0.1	2.5	3.4	35.6	4.9	4.8	0.7	0.4	2.0	100	
Kalmar län	4.9	4.4	5.2	2.0	12.9	9.2	0.1	0.1	38.8	4.0	1.7	1.8	1.4	26.6	4.2	5.9	9.1	1.6	4.9	100	
länets norra del	5.9	6.5	4.1	0.8	20.6	6.4	0.2	0.2	44.7	3.1	0.0	1.6	1.8	31.0	3.9	5.0	2.9	0.2	6.3	100	
a) Norra kustlandet	7.4	6.5	3.9	0.8	18.5	7.1	0.3	0.1	44.6	2.8	0.1	1.2	1.1	30.1	4.2	5.0	3.3	0.2	7.4	100	
b) Skogsbygden	0.8	6.7	5.1	0.6	27.5	4.0	0.0	0.5	45.0	4.1	0.0	2.8	2.0	33.8	2.9	5.1	1.6	0.0	2.7	100	
länets södra del	4.4	3.8	5.7	2.7	8.9	10.7	0.0	0.1	35.8	4.5	2.5	1.9	1.5	24.8	4.4	6.3	12.8	2.3	4.2	100	
a) Kalmarälätten	5.0	3.5	5.7	1.6	7.3	11.7	0.0	0.1	34.9	5.0	0.3	2.3	1.4	23.8	6.5	7.8	14.8	0.8	2.4	100	
b) Norra kustlandet	2.0	7.2	4.4	0.6	18.1	5.3	—	—	37.6	4.8	—	1.9	8.0	33.1	4.4	8.1	1.1	0.9	5.2	100	
c) Skogsbygden	2.0	5.4	4.7	0.7	19.3	8.9	0.0	0.3	41.3	5.7	0.0	1.7	2.3	31.8	4.1	5.9	3.2	0.1	3.9	100	
d) Öland	5.9	1.1	6.8	5.7	1.3	11.4	0.0	0.0	32.2	2.9	7.4	1.4	0.6	17.9	2.2	4.9	17.9	6.8	6.3	100	
Gotlands län	6.6	1.7	3.8	7.3	0.5	9.4	0.0	0.1	29.4	2.0	2.9	2.9	0.6	23.2	4.9	5.0	21.9	1.7	5.6	100	
Blekinge län	2.9	3.9	5.8	1.3	11.4	7.2	0.0	0.1	32.6	14.8	1.7	2.7	1.7	24.8	7.1	4.1	8.5	0.7	1.8	100	
a) Skogsbygden	1.4	4.3	5.7	0.4	18.7	4.9	—	0.0	35.4	18.0	0.3	3.0	2.2	30.1	6.6	4.4	2.3	0.1	2.6	100	
b) Slättbygden	3.9	8.6	5.9	2.0	6.5	8.7	0.0	0.1	30.7	16.0	2.8	2.5	1.3	20.3	7.5	3.8	12.8	1.1	1.2	100	
Kristianstads län	2.6	2.9	7.1	2.0	4.8	17.0	0.0	0.2	36.6	8.5	5.0	3.1	3.1	22.2	7.1	5.5	5.7	1.6	1.6	100	
a) Skogsbygden	0.4	2.6	3.7	0.6	11.8	15.5	0.0	0.1	34.7	9.6	1.0	3.6	2.6	29.9	8.5	6.8	1.8	0.5	1.2	100	
b) Mellanbygden	1.9	1.9	12.0	2.0	1.7	17.1	0.0	0.1	36.7	11.6	4.8	8.2	2.6	21.2	7.5	4.2	5.1	1.9	1.4	100	
c) Slättbygden	5.2	4.0	5.0	3.1	2.1	18.3	0.0	0.3	38.0	4.5	8.5	2.7	4.2	16.9	5.5	5.8	9.6	2.1	2.2	100	
Malmöhus län	5.5	4.5	4.5	6.3	1.8	16.4	0.0	0.2	38.7	2.9	9.7	2.6	4.3	16.0	5.6	4.0	12.7	1.9	1.6	100	
a) Skogsbygden	1.4	3.0	3.4	1.3	3.1	25.7	0.0	0.3	38.3	5.5	1.8	4.9	3.5	29.1	6.7	5.8	2.7	0.6	1.2	100	
b) Mellanbygden	2.8	3.0	6.5	2.8	1.0	21.7	0.0	0.2	38.0	4.7	4.9	4.5	4.8	22.1	6.7	4.6	7.1	0.6	2.0	100	
c) Slättbygden	7.0	5.3	3.9	8.1	1.2	18.3	0.0	0.2	39.0	1.9	12.5	1.7	4.2	12.2	5.0	8.6	15.9	2.5	1.8	100	
Hallands län	1.1	6.2	5.0	2.1	17.8	8.5	0.0	0.3	41.0	5.8	0.7	3.3	4.7	25.4	6.6	7.5	2.0	1.4	1.6	100	
a) Slättbygden	1.6	6.0	6.3	2.9	14.0	9.8	—	0.3	40.9	6.1	1.0	3.4	5.1	21.7	7.5	8.0	3.0	1.7	1.6	100	
b) Skogsbygden	0.1	5.1	3.5	1.0	24.9	5.2	—	0.2	40.0	6.0	0.1	3.8	4.6	31.5	5.0	6.7	0.6	0.3	1.4	100	
c) Norra Halland	0.6	8.6	2.3	0.7	21.9	8.2	0.0	0.2	42.5	4.4	0.0	2.4	3.8	30.8	5.6	6.5	0.7	1.6	1.9	100	
Göteborgs och Bohus län	0.5	8.4	0.5	0.7	20.3	6.6	0.1	1.1	38.2	4.7	—	1.0	2.5	34.0	7.1	5.6	0.6	0.5	5.8	100	

Älvsborgs län	0.8	6.1	1.3	1.1	24.8	2.8	0.0	0.5	37.4	3.4	0.0	0.9	2.6	39.2	4.5	6.2	1.2	0.1	4.5	100
länets norra del	1.0	7.4	0.9	1.2	24.2	2.6	0.0	0.6	37.9	2.3	0.0	0.5	2.6	36.8	4.5	7.0	1.5	0.2	6.7	100
a) Slättbygden	1.2	7.1	1.2	1.3	25.4	2.6	0.0	0.8	39.6	1.8	0.0	0.5	2.8	33.9	4.7	8.0	2.1	0.1	6.5	100
b) Dalbygden	0.5	7.9	0.5	1.1	24.4	3.1	0.0	0.4	37.9	3.1	—	0.6	2.7	35.9	4.7	6.8	1.0	0.4	7.4	100
c) Dalslands bergsbygd	1.0	7.9	0.5	0.4	17.9	1.6	0.0	0.2	29.5	2.8	—	0.1	1.8	51.2	3.5	4.2	0.2	0.1	6.6	100
d) Södra höglandet	1.9	5.1	2.0	0.3	30.6	1.4	—	0.1	41.4	6.0	—	0.4	1.9	44.9	2.2	1.8	—	0.2	1.2	100
länets södra del	0.6	4.1	1.8	1.0	25.7	3.2	0.0	0.2	36.6	5.0	—	1.5	2.7	43.3	4.6	4.9	0.5	0.1	0.8	100
a) Dalbygden	0.5	5.7	1.0	1.2	20.5	6.8	—	0.4	36.1	4.2	—	2.0	3.9	35.3	8.2	7.8	1.5	0.1	1.1	100
b) Södra höglandet	0.6	3.8	2.0	1.0	26.5	2.6	0.0	0.2	36.7	5.2	—	1.4	2.5	44.5	4.0	4.5	0.4	0.1	0.7	100
Skaraborgs län	5.0	3.5	3.7	1.9	22.9	4.3	0.2	1.0	42.5	1.8	0.2	1.1	3.8	29.9	5.1	5.1	4.5	0.1	6.4	100
a) Slättbygden	6.1	3.7	3.3	1.9	22.4	4.2	0.3	1.2	43.1	1.4	0.2	1.0	3.2	28.5	4.9	5.8	5.0	0.1	7.3	100
b) Falbygden	2.6	2.4	4.0	2.3	24.4	4.4	0.0	0.6	40.6	2.6	0.1	1.2	3.6	35.0	6.1	5.3	3.9	0.1	3.5	100
c) Nordöstra höglandet	2.8	4.1	5.4	0.7	23.5	3.2	0.0	0.7	40.4	2.6	0.0	0.8	3.9	34.2	4.9	3.8	1.3	0.4	7.9	100
d) Sydöstra höglandet	2.1	3.5	4.9	1.8	24.3	4.8	0.0	0.6	42.0	3.5	0.0	1.8	3.7	35.4	5.0	4.0	3.3	0.1	3.2	100
Värmlands län	3.4	5.1	1.4	1.1	19.5	2.0	0.0	0.2	32.7	2.6	—	0.2	2.0	42.8	5.7	5.0	1.2	0.1	7.7	100
a) Slättbygden	3.9	6.2	1.5	1.7	20.1	2.8	0.0	0.2	36.4	1.6	—	0.2	1.7	35.7	6.5	6.4	2.3	0.2	9.0	100
b) Centr. o. v. Värmland	3.4	4.2	1.2	0.4	19.1	1.1	0.0	0.2	29.6	3.2	—	0.1	1.9	48.8	5.0	4.1	0.2	0.1	7.0	100
c) Bergslagen	0.6	3.5	0.5	1.5	15.8	4.2	0.1	0.1	26.8	3.7	—	0.2	4.2	48.5	9.5	2.9	0.8	0.3	3.6	100
d) Norra Värmland	1.1	2.6	1.7	0.7	20.3	0.8	—	0.5	27.7	6.0	—	0.3	3.6	53.7	2.4	1.1	—	0.0	5.2	100
Örebro län	3.1	7.9	1.7	2.0	23.1	2.8	0.3	0.3	40.7	2.3	—	0.4	1.8	30.8	5.3	5.0	7.9	0.4	5.4	100
a) Södra skogsbygden	3.1	6.1	3.7	2.0	25.9	1.9	0.1	0.2	48.0	3.5	—	0.6	2.6	30.7	5.5	2.8	5.7	0.2	5.4	100
b) Slättbygden	3.5	10.0	1.7	2.5	22.4	1.9	0.4	0.3	42.7	1.8	—	0.3	0.9	25.8	5.2	5.7	11.3	0.4	5.9	100
c) Bergslagen	2.2	4.1	0.7	1.0	23.4	3.2	0.2	0.3	35.1	3.0	—	0.4	3.6	42.6	5.7	4.3	1.2	0.2	3.9	100
Västmanlands län	6.2	8.7	0.7	1.3	18.0	3.5	1.3	0.2	44.9	1.4	—	0.1	1.2	27.9	4.4	5.0	5.4	0.3	9.4	100
a) Bergslagen	3.4	4.0	0.4	1.0	24.4	4.2	0.5	0.1	38.0	2.0	—	0.2	2.4	40.3	6.0	4.7	0.3	0.2	6.7	100
b) Slättbygden	6.5	9.2	0.7	1.4	17.3	9.0	1.4	0.2	45.7	1.4	—	0.1	1.0	26.5	4.2	5.1	5.9	0.3	9.8	100
Kopparbergs län	3.0	1.5	0.8	2.6	20.5	3.8	0.1	0.1	32.4	3.0	—	0.4	4.1	50.2	3.2	2.5	0.1	0.1	4.0	100
a) Bergslagen	1.4	1.9	0.4	2.0	21.2	3.7	0.0	0.3	30.9	4.2	—	0.3	4.6	51.0	3.4	2.7	0.0	0.0	2.9	100
b) Östra Dalarna	4.8	2.0	0.7	1.3	23.8	4.6	0.1	0.1	37.9	2.1	—	0.4	3.5	42.1	4.4	3.6	0.1	0.2	5.7	100
c) Mellanbygden	0.9	0.6	1.1	4.2	16.9	3.0	—	0.0	26.7	4.0	—	0.5	4.1	60.2	1.5	9.9	0.0	0.1	2.0	100
d) Fjällbygden	—	—	—	1.0	1.3	0.1	—	—	2.4	4.4	—	0.2	13.0	78.2	0.4	0.9	—	0.1	0.4	100
Gävleborgs län	0.3	2.3	0.2	3.7	16.8	6.6	0.1	0.1	30.1	3.4	—	0.2	1.9	55.4	3.7	3.7	0.1	0.6	0.9	100
a) Gästrikland	0.9	3.0	0.3	1.6	19.7	4.9	0.1	0.1	30.6	3.7	—	0.1	3.3	51.1	4.7	3.8	0.2	0.5	2.0	100
b) Hälsinglands kustland	0.1	2.4	0.1	4.2	16.2	7.8	0.1	0.0	30.9	3.2	—	0.3	1.3	56.3	3.4	3.3	0.0	0.6	0.5	100
c) Inlandet	0.1	0.2	0.0	7.6	11.2	5.3	—	0.0	24.4	3.7	—	0.2	1.3	63.5	2.1	3.9	—	0.4	0.5	100
Västernorrlands län	0.0	0.5	0.1	3.1	4.8	5.7	0.0	0.2	19.4	4.7	—	0.3	5.0	62.4	3.0	3.4	0.0	0.4	1.4	100
a) Kustlandet	0.0	0.6	0.2	3.6	5.2	6.7	0.0	0.2	21.5	4.6	—	0.3	3.7	61.0	2.9	4.4	0.0	0.5	1.1	100
b) Inlandet	0.0	0.3	0.0	7.1	4.3	4.1	0.0	0.0	15.8	4.8	—	0.2	7.4	64.6	3.2	1.7	—	0.2	2.1	100
c) Silurområdet	0.1	0.0	—	6.8	1.6	2.2	—	0.1	10.8	5.7	—	—	6.7	70.5	2.8	1.1	—	0.3	2.1	100
Jämtlands län	0.0	0.1	0.0	3.8	3.2	3.3	0.0	0.3	14.2	3.1	—	0.1	6.1	71.1	2.7	1.9	—	0.2	0.6	100
a) Silurområdet	0.0	0.1	0.0	9.6	2.3	4.0	—	0.5	16.5	2.9	—	0.1	4.4	69.3	3.4	2.5	—	0.3	0.6	100
b) Mellanbygden	—	0.1	0.0	6.6	2.9	3.3	0.0	0.0	12.9	3.9	—	0.2	10.3	69.4	1.7	0.3	—	0.0	0.3	100
c) Fjällbygden	—	0.0	0.0	5.5	1.3	1.4	0.0	0.0	8.2	3.3	—	0.1	3.1	77.9	0.9	0.9	—	0.0	0.6	100
Västerbottens län	—	0.0	0.1	10.8	1.1	4.1	0.0	0.0	16.1	3.3	—	0.3	5.3	67.6	2.6	3.5	—	0.1	1.2	100
a) Kustlandet	—	0.0	0.0	12.5	1.0	4.9	0.0	0.0	13.4	2.9	—	0.3	3.1	67.7	2.7	3.7	—	0.1	1.1	100
b) Inlandet	—	0.0	0.0	3.0	1.6	0.6	—	—	5.2	5.4	—	0.2	15.1	67.4	2.3	2.3	—	0.2	1.9	100
Norrbottnens län	—	0.0	0.0	6.5	1.5	3.5	—	0.1	11.6	3.4	—	0.3	4.5	71.6	3.7	2.3	—	0.1	2.6	100
a) Kustlandet	—	0.0	0.1	7.7	1.5	4.1	—	0.1	13.5	3.2	—	0.4	3.1	70.7	4.1	2.4	—	0.1	2.5	100
b) Inlandet	—	—	—	0.8	1.3	0.2	—	—	2.3	4.1	—	0.1	11.2	76.2	1.7	1.5	—	0.1	2.3	100
Hela riket	4.0	4.8	2.6	3.0	13.4	3.7	0.3	0.3	37.1	3.5	1.5	1.2	2.8	33.8	4.9	4.6	5.1	0.7	4.3	100

I de områden, där havreodlingen har mindre omfattning, förekommer i stället större odling av blandsäd, såsom i Stockholms, Uppsala och Östergötlands län, södra delen av Kalmar län, Gotlands, Kristianstads och Malmöhus län (10—20 %). I Norrland utom Gävleborgs län är odlingen av både havre och blandsäd relativt liten. Potatisen odlas relativt mest i Blekinge och Kristianstads län (9—15 %). Vall till hö omfattar i samtliga områden utom Malmöhus län större andel av åkern än något annat växtslag. Skillnaderna mellan olika områden äro emellertid betydande. I Norrland utgör nämnda slag av vall omkring två tredjedelar av åkerarealen men i Malmöhus län endast 16 %. Odlingen av oljeväxter har den relativt största omfattningen i Gotlands län (22 %), men även i Östergötlands län, södra delen av Kalmar län och Malmöhus län användes en betydande del av åkern för denna odling (10—13 %). Under rubriken »andra växtslag», som inrymmer specialodlingar av olika slag, fröodlingar, fruktodlingar m. m., redovisas endast en ringa del av åkerarealen. Endast på Öland har detta slag av odling mer framträdande betydelse (6 %).

Ängens användning. Vid de allmänna jordbruksräkningarna inhämtas uppgifter om ängsarealen, hittills fördelad på slätteräng, kultiverad betesäng och annan betesäng. Den vid 1944 års jordbruksräkning erhållna arealen slätteräng har använts för beräkning av höskörden från naturlig äng för år 1951; arealerna för kultiverad betesäng och annan äng ha legat till grund för beräkning av betesavkastningen. Följande tablå anger för varje hushållningssällskapsområde arealen år 1944 för de tre nämnda ängskategorierna, uttryckt i procent av hela den naturliga ängen inom respektive områden.

Områden	Slätter- äng %	Kultiverad betes- äng %	Annan betes- äng %
Stockholms län och stad .	13.2	23.4	63.4
Uppsala län	16.9	16.1	67.0
Södermanlands län	5.2	21.2	73.6

Områden	Slätter- äng %	Kultiverad betes- äng %	Annan betes- äng %
Östergötlands län	6.6	26.8	66.6
Jönköpings län	17.9	20.9	61.2
Kronobergs län	19.6	19.1	61.3
Kalmar läns norra del . .	6.3	25.3	68.4
Kalmar läns södra del . .	13.1	4.8	82.1
Gotlands län	8.9	7.9	83.2
Blekinge län	9.9	13.2	76.9
Kristianstads län	6.7	20.9	72.4
Malmöhus län	11.9	29.1	59.0
Hallands län	13.9	25.1	61.0
Göteborgs och Bohus län .	11.9	13.7	74.4
Älvsborgs läns norra del .	20.7	9.4	69.9
Älvsborgs läns södra del .	16.8	21.8	61.4
Skaraborgs län	5.8	17.9	76.3
Värmlands län	27.0	7.0	66.0
Örebro län	14.4	18.0	67.6
Västmanlands län	16.0	19.7	64.3
Kopparbergs län	53.2	2.7	44.1
Gävleborgs län	36.2	3.3	60.5
Västernorrlands län . . .	44.7	4.0	51.3
Jämtlands län	32.5	7.4	60.1
Västerbottens län	43.5	4.0	52.5
Norrbottnens län	74.4	1.8	23.8
Hela riket år 1944	25.4	13.7	60.9
» » » 1951	33.0	9.6	57.4

I flertalet län utgör »annan betesäng» huvuddelen av ängsarealen. Endast i Kopparbergs och Norrbottens län omfattar denna kategori mindre än hälften. I Kopparbergs län och i Norrland har slätterängen relativt stor omfattning, medan den kultiverade betesängen utgör en obetydlig del.

Hösten 1951 besädda arealer. Liksom tidigare under en följd av år verkställdes även år 1951 inom Götaland, Svealand och Gästrikland en särskild inventering i oktober av de arealer, som besåts med höstvete, höstråg, höstraps och höstrybs.¹ Denna undersökning utfördes enligt samma metod och grundades på samma representativa urval av brukningsenheter som arealinventeringen den 1 juni 1951. Resultaten av inventeringen för hela det undersökta området redovisas i följande tablå, där jämfö-

¹ Enligt kungl. kungörelse den 28 september 1951.

Höstvete			Höstråg			Hösttraps			Höstrybs		
Besädd	areal	Förändring i %	Besädd	areal	Förändring i %	Besädd	areal	Förändring i %	Besädd	areal	Förändring i %
1950	1951		1950	1951		1950	1951		1950	1951	
163 799	156 196	- 4.6	107 794	121 685	+ 12.9	95 236	72 247	- 24.1	17 575	22 905	+ 30.3

relse göres med motsvarande uppgifter för år 1950.

I likhet med närmast föregående höst försvårades höstsådden år 1951 av ogynnsamma väderleksförhållanden. I stora delar av mellersta Sverige, nämligen i Värmlands, Örebro, Södermanlands, Västmanlands och Kopparbergs län förhindrades eller försvårades sådden av regn. I andra landsdelar försämrades utsikterna av stark torka; detta var särskilt förhållandet i de östra delarna av Götaland och i viss mån även Skåne. Brist på utsäde på grund av svartrostskador inverkade även menligt på höstsådden. Inom de 20 län, som inventeringen omfattade, besåddes 277 900 hektar med höstsäd mot 271 600 hektar hösten 1950, en ökning alltså med 6 300 hektar (2.3 %). Som jämförelse må nämnas, att hösten 1949, då sådden i allmänhet kunde genomföras under gynnsamma förhållanden, besåddes 312 800 hektar. Den med höstvete besädda arealen var 7 600 hektar (4.6 %) lägre än år 1950. Höstrågen ökade däremot med 13 900 hektar (12.9 %). Beträffande de med oljväxter besädda arealerna konstateras, att odlingen av höstraps för första gången minskade; i förhållande till hösten 1950 reducerades arealen med 23 000 hektar (24.1 %); arealen för höstrybs däremot ökade med 5 300 hektar (30.3 %).

Odling av vissa vallfröslag år 1951. I samband med inventeringen av de hösten 1951 besädda arealerna verkställdes en särskild undersökning av de arealer, som under sommaren 1951 använts för odling av frö av timotej, rödklöver och alsikeklöver inom Götaland och Svealand. Av inventeringen framgick, att följande arealer använts för skörd av dessa slag av vallfrö inom nämnda områden år 1951.

Timotejfrö, hektar	Rödklöverfrö, hektar	Alsikeklöverfrö, hektar	Summa hektar
18 581	22 466	2 711	43 758

Enligt en motsvarande undersökning för samma områden år 1939 omfattade odlingen av timotejfrö 16 302, rödklöverfrö 18 914 och alsikeklöverfrö 3 719 hektar. Av timotej- och rödklöverfrö har odlingen således ökats något sedan år 1939 men reducerats i fråga om alsikeklöverfrö.

Den vid arealinventeringen i juni 1951 erhållna arealen »vall till fröskörd» uppgick för samma område till 35 712 hektar. Denna areal är ej jämförbar med ovan angivna totalareal. Vid juniinventeringarna redovisas specialodlingar av vallfrö bland »andra växtslag», och dessutom omfattar den särskilda undersökningen i oktober ej alla vallfröslag. Vidare äro de uppgifter, som lämnas den 1 juni om arealen vall till fröskörd, ej alltid fullständiga, beroende på att jordbrukarna i vissa fall icke kunna lämna slutgiltigt besked därom vid denna tidpunkt.

Utsäde. År 1946 inhämtades genom hushållningssällskapens sockenombud uppgifter angående utsädesmängden per hektar. De sålunda erhållna uppgifterna ha legat till grund för beräkningen av utsädesmängderna även år 1951. I nedanstående sammanställning angivas medeltalen för utsädet per hektar för hela riket.

Växtslag	Utsäde per hektar, kg
Höstvete	218
Vårvete	226
Höstråg	199
Vårråg	201
Korn	197
Havre	223
Blandsäd	214
Säd till bete och grönfoder	250
Ärter	238
Vicker	208
Potatis	2 151

I tab. 4 meddelas de för varje län beräknade totala utsädesmängderna för 1951 års skörd. I samma tabell ingå även uppgifter för hela riket om mot-

svarande utsädesmängder under några föregående år. Vid beräkandet av utsädeskvantiteterna har beträffande höstsäden hänsyn tagits till de ursprungligen besädda arealerna, varom uppgifter er-

hållits vid den särskilda inventeringen av vissa åkerarealer hösten 1950. I följande tabell har jämförelse gjorts mellan de tre senaste årens totala utsädeskvantiteter för hela riket.

Växtslag	År 1951 Ton	År 1950 Ton	År 1949 Ton
Höstvete	35 650	40 110	37 770
Vårvete	41 260	36 940	31 930
Höstråg	21 500	25 770	26 990
Värråg	560	790	790
Korn	21 790	18 570	17 110
Havre	111 880	112 290	112 160
Blandsäd	69 850	68 260	66 330
Säd till bete och grönfoder	26 230	26 310	29 550
Kokärter	2 920	2 880	3 400
Foderärter och vicker	2 760	2 490	3 130
Potatis	281 770	281 470	289 890

Skörd per hektar och totalskörd. För insamlande av uppgifter om 1951 års skörd ha gällt särskilda föreskrifter enligt kungl. kungörelsen den 27 april 1951 (svensk förf.-saml. nr 192). Liksom tidigare ha uppgifterna insamlats av hushållningssällskapens underavdelningar i samarbete med vederbörande kristidsnämnd eller motsvarande kommunala organ.

I de definitiva uppgifterna om skörden m. m. under närmast föregående år, vilka årligen senast den 15 januari avgivs av hushållningssällskapens lokalombud, skola uppgifter meddelas om skörden per hektar för alla sädesslag, för potatis, sockerbetor, foderrotfrukter, hö från odlad jord och från naturlig äng samt för halm av höstsäd, vårstråsäd och halvväxter. Vidare skall uppgift lämnas sockenvis om den totala skörden av klöverfrö, gräsfrö, spånadslin, oljelin, hampa, raps, rybs och senap samt av andra möjligen förekommande växtslag, såsom oljedådra, vallmo och solrosor. Slutligen lämnas även uppgifter i foderenheter om beräknad avkastning av betet å slätter- och betesvallar, naturlig äng och kultiverad betesmark.

Med användande av ovannämnda uppgifter om skörden per hektar samt den vid sommarens representativa arealinventering erhållna arealen för de särskilda växtslagen har totalsköörden beräknats. I fråga om sädesslagen har vid

beräkningen av skörden av såväl halm som kärna hänsyn tagits endast till den areal, från vilken mogen säd skördats.

De uppgifter, som lokalombuden skola lämna om hela skörden för vissa ovan angivna växtslag, äro emellertid ofullständiga. Tillförlitligare uppgifter ha kunnat erhållas från Sveriges oljeväxtintressenter beträffande oljeväxterna och Riksförbundet lin och hampa i fråga om spånadsväxterna. De i tabelln å sid. 17 angivna totalskördarna av olje- och spånadsväxter grunda sig på uppgifter, som erhållits från nämnda sammanslutningar.

Beträffande klöver- och gräsfrö saknas för många socknar uppgift om skörden. I dessa fall har skörden beräknats med ledning av arealen vall till hö under antagande, att proportionen mellan den för höskörd använda åkerarealen och skörden av klöver- och gräsfrö i genomsnitt bör vara ungefär densamma i socknar med fullständiga och ofullständiga uppgifter. Det är emellertid sannolikt, att fröskörd ej förekommit i vissa fall, då uppgift härom saknats. Den beräknade skörden av klöver- och gräsfrö får därför endast betraktas som ungefärlig.

I följande tabell redovisas för hela riket skörden per hektar av de särskilda växtslagen år 1951 i jämförelse med de två närmast föregående åren samt medeltalen för tioårsperioden 1941—1950 och femårsperioden 1946—1950.

Växtslag	År 1951	År 1950	År 1949	I medeltal		År 1951, om medeltal	
	kg	kg	kg	1941/50	1946/50	1941/50 = 100	1946/50 = 100
Höstvete	1 690	2 440	2 540	2 080	2 240	81	75
Vårvete	1 260	1 890	1 950	1 680	1 790	77	70
Höstråg	1 810	1 950	2 080	1 770	1 840	102	98
Våråg	1 130	1 180	1 210	1 100	1 130	103	100
Korn	2 260	2 230	2 070	1 960	2 060	115	110
Havre	1 650	1 610	1 670	1 460	1 530	113	108
Blandsäd	2 100	2 060	2 090	1 800	1 910	117	110
Kökärter	1 480	1 530	1 420	..	..	..	..
Foderärter och vicker . .	1 500	1 580	1 430	..	..	..	..
All säd	1 770	1 920	1 960	1 690	1 800	105	98
Potatis	13 430	13 290	12 780	13 190	13 470	102	100
Sockerbetor	32 030	36 350	35 910	34 380	34 730	93	93
Foderrotfrukter	32 820	35 350	35 160	32 910	33 020	100	99
Hö från odlad jord . . .	3 540	3 630	3 670	3 220	3 410	110	104
» naturlig äng	1 360	1 320	1 290	1 220	1 270	111	107
Halm av höstsäd	2 310	2 640	2 800	2 470	2 520	94	92
» vårstädd	1 930	1 980	2 060	1 870	1 930	103	100
» baljväxter	1 560	1 640	1 640	1 470	1 530	106	102

Vid jämförelse med år 1950 konstateras, att samtliga växtslag utom korn, havre, blandsäd, potatis och hö från naturlig äng lämnat lägre hektarskörd år 1951 och att nämnda växtslag lämnat obetydligt högre skördeutbyte. Särskilt vetet har på grund av skador genom svartrosten givit låg avkastning och visar en försämring med nära en tredjedel. En jämförelse med medelhektarskördarna för tioårsperioden 1941—1950, som inrymmer de dåliga skördeåren 1941 och 1947, visar, att 1951 års hektarskördar överstiga ifrågavarande medeltal för samtliga växtslag utom höstvete, vårvete, sockerbetor och foderrotfrukter. I förhållande till medelhektarskördarna för femårsperioden 1946—1950, som samtliga ligga något högre än medelskördarna under tioårsperioden 1941—1950, äro 1951 års hektarskördar lägre för nyssnämnda växtslag och även för höstråg och potatis.

Hektarskördarnas storlek år 1951 i hushållningssällskapsområdena och de naturliga jordbruksområdena redovisas i tab. D. Betydande skillnader i hektarskördens storlek föreligga mellan dels olika län och dels olika delar inom länen. I Götaland och Svealand uppvisa slättbygdsmrådena för flertalet växtslag högre avkastning per hektar än övriga områden. I Norrland, där odlingen do-

mineras av korn, havre, blandsäd, potatis och vallhö, konstateras för sädesodlingen i allmänhet högre skördeutbyte i kustlands- och silurområdena än i övriga områden; beträffande potatis och vallhö förete däremot vissa län större hektarskörd för inlandsområdena.

För att lämna en mera överskådlig bild av skördeutfallet i olika delar av landet ha i tab. E de naturliga områdena sammanförts till ett mindre antal produktionsområden; skörden per hektar för de viktigare växtslagen utom sockerbetor och oljeväxter har där angivits dels i absoluta tal, dels i relativa tal, varvid medelhektarskörderna för hela riket satts lika med 100. Skåne-Hallands slättbygd, Sydsvenska mellanbygden och Östgötaslätten uppvisa för de flesta växtslag större hektarskörd än riksmedelaltet. Särskilt i det förstnämnda området är skördeutbytet avsevärt större än i genomsnitt för hela riket, för fodersäd omkring 40 % större. I övriga områden redovisas större hektaravkastning än riksmedelaltet endast för något enstaka växtslag. De stora variationerna mellan olika områden i hektaravkastningen torde främst sammanhånga med skiljaktigheter i jordmån och klimat.

Totalskörden år 1951 av olika växtslag redovisas i tab. F, där en jämförelse även göres med den preliminärt beräk-

Tab. D. Skörden per hektar inom varje hushållningssällskaps område och inom vissa naturliga jordbruks-
områden, i kilogram, år 1951.

O m r å d e n	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Hav- re	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker	Pota- tis	Soc- ker- betor	Foder- rot- fruk- ter	Hö från odlad jord	natur- lig äng	höst- säd	Halm av vår- strå- säd	balj- växter
Stockholms län och stad	1 870	1 620	1 560	1 220	1 900	1 770	1 810	1 470	1 480	12 870	—	30 000	3 570	2 090	2 280	1 860	1 450
Uppsala län	2 310	1 840	1 800	1 200	2 180	1 860	1 950	1 500	1 510	11 800	7 160	32 440	3 520	1 630	2 340	1 900	1 600
Södermanlands län	1 430	1 480	1 450	1 310	2 010	2 090	2 090	1 510	1 620	10 110	12 600	29 040	3 890	1 920	1 840	2 210	1 740
Östergötlands län	1 970	1 600	1 710	1 040	2 800	2 070	2 400	1 750	1 770	12 320	24 070	28 410	3 840	1 490	2 400	2 170	1 620
a) Norra skogsbygden	1 770	1 610	1 710	1 040	2 410	1 990	2 400	1 480	1 530	11 860	..	27 200	3 800	1 490	2 110	2 150	1 160
b) Östgötaslätten	2 080	1 650	1 840	1 200	2 930	2 480	2 560	1 860	1 850	12 550	..	81 000	4 390	2 130	2 610	2 880	2 090
c) Södra skogsbygden	1 400	1 220	1 340	1 010	2 200	1 670	1 990	1 420	1 550	12 960	..	24 500	2 740	1 310	1 770	1 750	1 600
d) Södra kustlandet	1 680	1 520	1 580	1 400	2 000	1 830	2 060	1 740	1 980	8 520	..	20 230	3 410	1 220	1 570	1 240	910
Jönköpings län	1 570	1 100	1 430	1 090	1 760	1 540	1 780	1 670	1 470	13 960	17 970	33 010	3 600	940	2 140	1 870	1 660
Kronobergs län	960	760	1 600	970	1 860	1 650	1 780	1 610	1 620	16 410	19 290	30 980	4 080	1 570	2 290	2 210	2 130
Kalmar län	1 280	870	1 500	970	1 770	1 580	1 780	1 390	1 690	14 820	27 020	30 080	3 610	1 680	2 340	1 980	1 850
länets norra del	1 150	880	1 100	850	1 730	1 620	1 720	1 470	1 490	13 410	19 670	26 000	3 110	860	2 300	2 000	1 440
a) Norra kustlandet	1 160	910	1 140	880	1 810	1 730	1 770	1 470	1 700	13 540	..	26 680	3 180	850	2 390	2 170	1 590
b) Skogsbygden	780	800	1 010	910	1 400	1 370	1 410	1 470	1 200	18 100	..	25 980	2 900	850	1 710	1 500	700
länets södra del	1 370	860	1 650	1 130	1 770	1 530	1 800	1 350	1 790	15 330	27 100	31 930	3 980	1 820	2 350	1 960	1 230
a) Kalmarislätten	1 540	1 000	1 970	1 100	2 180	1 880	2 110	1 350	1 790	15 950	..	34 210	3 910	3 060	2 390	2 040	1 230
b) Norra kustlandet	200	400	400	1 130	1 200	1 000	1 200	—	—	15 000	..	40 000	3 550	1 820	2 350	1 950	—
c) Skogsbygden	990	790	1 480	1 020	1 700	1 420	1 690	1 350	1 800	16 110	..	29 240	3 600	1 460	1 870	1 790	1 200
d) Öland	1 340	910	1 480	1 200	1 650	1 260	1 680	1 350	1 600	12 880	..	29 490	4 580	2 100	2 530	2 110	1 580
Gotlands län	1 790	920	1 740	1 110	2 170	1 760	2 010	1 570	1 500	9 140	22 500	24 550	3 260	2 030	2 230	1 890	1 550
Blekinge län	1 490	900	1 780	1 170	2 310	1 610	2 180	1 610	1 840	15 410	27 810	31 470	4 380	1 480	2 930	2 150	1 840
a) Skogsbygden	1 240	660	1 400	1 160	2 320	1 460	1 700	—	1 530	14 000	..	27 490	3 920	1 380	2 440	1 820	1 470
b) Slättbygden	1 550	1 100	2 040	1 170	2 870	1 910	2 870	1 610	1 870	16 200	..	34 820	4 850	1 890	3 170	2 470	1 840
Kristianstads län	1 530	930	2 100	1 270	2 640	1 710	2 250	1 400	1 730	15 200	32 510	35 220	4 680	2 610	2 920	2 440	2 300
a) Skogsbygden	1 030	590	1 770	1 100	2 210	1 460	1 870	1 400	1 400	14 920	..	29 780	4 610	2 250	2 380	2 180	1 290
b) Mellanbygden	1 110	880	2 100	1 390	2 490	1 890	2 160	1 400	1 800	16 110	..	87 870	4 440	3 850	2 840	2 840	2 000
c) Slättbygden	1 710	1 140	2 290	1 250	2 810	2 770	2 590	1 400	1 780	14 880	..	88 650	5 100	2 120	3 210	2 770	2 640
Malmöhus län	1 980	1 320	2 560	1 140	3 390	2 550	2 810	1 650	1 600	13 050	33 880	39 020	4 710	2 380	3 250	2 660	1 120
a) Skogsbygden	1 160	950	1 960	1 140	2 520	1 920	2 150	1 650	1 800	15 410	..	85 920	4 880	2 000	2 710	2 510	800
b) Mellanbygden	1 240	790	2 180	1 040	2 870	2 280	2 510	1 650	1 410	13 440	..	39 110	4 360	2 250	2 570	2 340	1 190
c) Slättbygden	2 110	1 450	2 880	1 390	3 470	2 840	3 150	1 650	1 660	11 870	..	40 010	5 060	3 580	3 490	2 800	1 160
Hallands län	2 500	1 620	1 950	1 090	2 680	1 850	2 190	1 610	1 550	16 680	31 270	36 530	3 560	1 390	2 630	1 960	1 960
a) Slättbygden	2 600	1 800	2 070	1 120	2 810	2 180	2 380	—	1 600	17 580	..	87 980	3 870	1 400	2 760	2 110	2 020
b) Skogsbygden	2 220	1 160	1 640	1 210	2 270	1 710	1 900	—	1 500	16 130	..	35 200	3 600	1 370	2 470	2 280	2 360
c) Norra Halland	1 580	1 550	1 470	810	1 620	1 420	1 600	1 610	1 460	18 810	..	81 950	2 730	1 600	1 580	1 220	1 230
Göteborgs och Bohus län	1 620	1 200	1 540	930	1 450	1 310	1 350	1 320	1 440	10 730	..	33 150	2 700	1 710	1 980	1 400	1 500
Älvsborgs län	1 130	730	1 100	1 030	1 620	1 310	1 360	1 360	1 510	12 740	17 910	27 840	2 600	1 280	1 530	1 410	1 310
länets norra del	1 210	720	970	1 250	1 740	1 390	1 410	1 420	1 590	13 060	17 910	34 200	2 720	1 480	1 370	1 380	1 310
a) Slättbygden	1 250	710	960	1 250	1 820	1 460	1 450	1 420	1 620	13 290	..	34 110	2 670	1 380	1 350	1 390	1 270
b) Dalbygden	1 450	770	1 080	1 400	1 580	1 260	1 850	1 420	1 580	13 630	..	84 010	2 400	1 070	1 640	1 850	1 380
c) Dalens bergsbygd	720	630	1 030	1 300	1 350	1 250	1 380	1 420	1 440	10 580	..	35 200	3 370	1 660	1 210	1 410	1 540
d) Södra höglandet	1 500	800	1 200	1 250	1 740	1 700	1 800	—	1 600	17 000	..	35 000	1 900	1 300	1 200	1 000	800

länets södra del	920	780	1220	890	1370	1190	1290	1610	1190	12500	—	24 410	2 440	1050	1740	1470	1290
a) Dalbygden	1 380	810	1260	890	1810	1180	1280	—	1170	12 760	—	25 620	2 210	1100	1290	1090	1110
b) Södra höglandet	890	770	1210	890	1880	1190	1290	1 610	1210	12 470	—	24 140	2 470	1060	1780	1530	1380
Skaraborgs län	1 430	840	1430	1060	1940	1650	1760	1300	1390	12 980	20 520	25 370	3 290	1370	1720	1570	1440
a) Slättbygden	1 480	880	1490	1060	1990	1780	1880	1290	1400	12 670	..	29 660	3 280	1490	1700	1670	1410
b) Fälsbygden	1 230	880	1480	1200	1840	1490	1640	1680	1590	18 770	..	26 960	3 060	1540	1950	1720	1580
c) Nordöstra höglandet	1 020	760	1050	1060	1510	1460	1490	1300	1000	11 370	..	20 880	3 370	1800	1060	1010	1600
d) Sydöstra höglandet	1 070	960	1810	1110	1840	1510	1620	1200	1190	18 710	..	26 570	3 110	800	2050	1660	1710
Värmlands län	1 250	750	1230	900	1620	1560	1670	1410	1340	10 390	..	19 440	3 290	1080	1380	1320	1410
a) Slättbygden	1 250	760	1210	900	1610	1630	1620	1450	1390	10 840	..	19 420	3 040	1110	1390	1350	1350
b) Centr. o. v. Värmland	1 260	710	1210	900	1770	1540	1640	1200	1310	10 210	..	19 810	3 600	1030	1320	1260	1380
c) Bergslagen	1 200	980	1200	900	1590	1840	1450	1410	1050	11 640	..	21 430	3 070	1050	1600	1430	1380
d) Norra Värmland	1 160	880	1400	900	1250	1820	1060	—	1340	10 640	..	19 930	2 850	1010	1710	1440	1740
Örebro län	1 150	1180	1520	1460	2180	1920	1780	1580	1820	10 180	..	32 030	3 710	1630	1490	1840	1930
a) Södra skogsbygden	1 190	1000	1550	1350	1960	1880	1880	2000	1920	11 960	..	31 080	3 590	8020	1140	1940	1650
b) Slättbygden	1 200	1280	1560	1290	2320	2120	1910	1640	1780	10 840	..	38 160	3 790	2190	1640	1910	2120
c) Bergslagen	930	760	1210	1070	1600	1540	1570	1160	1790	8 820	..	30 650	3 760	1380	1800	1600	1420
Västmanlands län	1 610	1480	1440	1500	1930	1850	1930	1250	1290	9 080	..	28 450	3 100	1880	1650	1800	1260
a) Bergslagen	1 820	1250	1180	1500	1660	1620	1710	1500	1380	8 910	..	18 500	2 760	1900	1330	1650	1680
b) Slättbygden	1 630	1480	1450	1500	1950	1880	1940	1240	1280	9 110	..	30 870	3 150	1870	1670	1820	1240
Kopparbergs län	1 220	930	1470	1200	1540	1330	1440	1440	1190	9 740	..	20 200	3 220	1140	1600	1530	1060
a) Bergslagen	1 320	980	1320	1200	1460	1060	1120	1440	1190	8 170	..	18 670	2 670	1050	1760	1810	1660
b) Östra Dalarna	1 260	950	1510	1200	1660	1510	1640	1440	1290	9 600	..	22 050	3 840	1860	1570	1560	1060
c) Mellanbygden	850	830	1440	1200	1480	1040	1070	—	700	10 250	..	18 840	3 180	1010	1690	1530	600
d) Fjällbygden	—	—	—	—	1 370	1200	1440	—	—	9 580	..	19 380	3 860	1570	—	570	—
Gävleborgs län	1 320	1210	1440	1180	1510	1220	1350	1120	1250	9 740	..	29 240	3 440	1080	2010	1950	1680
a) Gästrikland	1 330	1260	1420	1180	1580	1320	1470	1300	1200	11 400	..	27 810	3 220	820	2000	1780	1390
b) Hälsinglands kustland	1 480	1180	1480	1170	1510	1160	1320	1070	1260	8 560	..	29 880	3 580	1160	2280	2130	1850
c) Inlandet	1 200	1090	1000	1000	1470	1120	1260	—	1250	10 400	..	27 710	3 510	1150	500	1800	2000
Västernorrlands län	1 500	1100	1690	980	1590	1240	1430	1120	970	11 270	..	28 190	3 340	1420	2050	1630	1450
a) Kustlandet	1 500	1060	1760	980	1510	1280	1420	1120	990	11 940	..	29 600	3 890	1540	2200	1680	1430
b) Inlandet	1 500	1280	1140	980	1510	1230	1430	1120	900	10 290	..	28 480	3 170	1310	1100	1510	1700
c) Silurområdet	1 500	1100	—	—	1940	2200	2650	—	970	8200	..	—	4 660	1470	2050	1630	1450
Jämtlands län	2 200	1450	1740	1090	2060	1700	1990	1120	1590	12 460	..	31 690	3 700	1710	1230	1930	1120
a) Silurområdet	2 200	1450	1740	1090	2080	1680	2000	—	1600	12 710	..	26 070	3 610	1730	1280	1840	1120
b) Mellanbygden	—	1450	1740	—	2040	1900	1980	1120	1470	12 870	..	40 380	4 260	2280	1230	2440	1120
c) Fjällbygden	—	1450	1740	1090	1970	1530	1980	1120	1100	11 850	..	40 500	3 570	1550	1230	1840	1120
Västerbottens län	—	1000	1720	1000	1960	1690	1720	1120	1650	16 270	..	31 330	3 660	1200	2240	2370	1390
a) Kustlandet	—	1000	1790	1000	1970	1710	1720	1120	1650	16 420	..	31 290	3 640	1260	2280	2360	1390
b) Inlandet	—	1000	1500	1000	1740	1680	1820	—	—	15 880	..	31 480	3 770	1170	1900	2510	—
Norrbottnens län	—	1750	1410	1700	1860	1470	1670	—	1600	14 540	..	25 040	3 510	1260	2070	1790	1390
a) Kustlandet	—	1750	1410	1700	1870	1470	1670	—	1600	14 510	..	25 010	3 470	1510	2070	1780	1390
b) Inlandet	—	—	—	—	1580	1470	2000	—	—	14 670	..	25 750	3 690	960	—	2000	—
Hela riket	1 600	1 260	1 810	1 180	2 260	1 650	2 100	1 480	1 500	18 480	82 030	32 820	3 540	1 360	2 310	1 930	1 560
(preliminära uppgifter)	1 720	1 280	1 810	1 200	2 260	1 630	2 120	1 480	1 440	18 390	85 010	32 870	3 360	1 310	—	—	—

SKÖRD PER HEKTAR OCH TOTALSKÖRD.

Anmärkning. Medieval stil utmärker, att direkt uppgift för området saknas eller att arealen för vederbörande växtslag är obetydlig (i fråga om vederbörande naturliga jordbruksområde understiger 10 hektar).

Tab. F. Totalsköörden i hela riket åren 1950 och 1951 samt medelsköörden 1941/50 och 1931/40.

Växslag	År 1951		År 1950	I medeltal åren		År 1951, om		
	Definitiva uppgifter	Preliminära uppgifter		1941/50	1931/40	1950 = 100	1941/ 50 = 100	1931/ 40 = 100
	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton			
Höstvete	250 930	254 460	434 610	370 040	531 100	57.7	67.8	47.2
Vårvete	226 400	230 100	304 260	197 730	128 800	74.4	114.5	175.8
Råg	175 250	175 540	243 670	303 930	384 470	71.9	57.7	45.6
Korn	248 430	250 030	209 530	139 350	213 230	118.6	131.2	116.5
Havre	828 000	819 980	806 980	793 770	1 183 230	102.6	104.3	70.0
Blandsäd	682 530	688 920	653 630	519 830	535 920	104.4	131.3	127.4
Kokärter	18 180	18 110	18 410	25 750	37 310	98.8	70.6	97.9
Foderärter och vicker .	18 360	17 620	17 430	14 790	37 310	105.3	124.1	97.9
All säd	2 448 080	2 454 760	2 688 520	2 415 190	3 014 060	91.1	101.4	81.2
Potatis	1 756 340	1 750 970	1 734 170	1 860 550	1 897 680	101.3	94.4	92.6
Sockerbeter	1 732 240	1 894 000	1 978 400	1 788 900	1 746 650	87.6	96.8	99.6
Foderrotfrukter	1 525 050	1 526 390	1 757 610	2 044 520	2 825 790	86.8	74.6	54.0
Hö från odlad jord . .	4 464 820	4 232 660	4 628 060	4 287 060	4 790 200	96.5	104.6	93.2
» naturlig äng . . .	324 260	314 140	316 100	333 570	479 020	102.6	97.2	67.7
Halm av höstaäd	561 730	..	795 050	855 350	1 220 400	70.7	65.7	46.0
» vårsträsäd	2 158 820	..	2 138 100	1 971 360	2 344 210	101.0	109.5	92.1
» baljväxter	38 160	..	37 850	44 760	43 270	100.8	85.3	88.2
Oljelin (frö)	..	23 480	43 770	..	..	..	..	..
Raps	..	185 000	160 820	..	..	..	..	..
Rybs	..	23 860	11 480	..	..	..	..	..
Senap	..	14 350	5 760	..	..	..	..	..
Oljedrä	..	960	..	..	..	..	..	..
Spånadslin:								
frö ¹	..	5 3 090	4 2 340	..	..	..	..	..
tåga	..	5 830	4 930	..	..	..	..	..
blånor	..	2 230	4 2 190	..	..	..	..	..
Hampa:								
frö ²	..	5 380	4 340	..	..	..	..	..
tåga	..	5 130	4 120	..	..	..	..	..
blånor	..	5 1 150	4 940	..	..	..	..	..
Tobak	330	..	340	480	490	97.1	68.8	67.3
Klöver- och gräsfrö . .	17 170	..	15 350	13 340	13 660	111.9	128.7	125.7

¹ Avser frö färdigt för bearbetning och försäljning, s. k. braksfrö, med vattenhalt av 9 %. — ² Frö av spånadslin användes till närmare hälften för utsäde. Utsädesfröet beräknas hålla en vattenhalt av 12—14 %, det övriga 9 %. —

³ Hampafrö, varav större delen användes till utsäde, beräknas hålla en vattenhalt av 12—14 %. — ⁴ Uppgifterna avse Riksförbundets lin och hampa försäljning 1/11 1949—31/10 1950. — ⁵ Avser kalenderåret 1951.

nade skörden för samma år samt de definitiva uppgifterna om skörden år 1950 och medelsköörden för tioårsperioderna 1941—1950 och 1931—1940.

Beträffande skörden av sockerbeter ha uppgifter erhållits från Svenska sockerfabriksaktiebolaget, avseende de till fabriken levererade kvantiteterna. Vidare ha uppgifter om skörden per hektar av oljväxter och totalsköörden av spånadsväxter erhållits från vederbörande centrala organisationer.

De definitiva skördeuppgifterna uppvisa i allmänhet relativt små avvikelser från de preliminära. De definitiva uppgifterna äro något lägre än de preliminära för höstvete, vårvete, korn och blandsäd men något högre för havre, foderärter och vicker samt hö från odlad jord och naturlig äng. Sockerbetorna däremot ha givit betydligt sämre skörd än som förväntades enligt de preliminära uppgifterna. De definitiva uppgifterna för råg, kokärter, potatis och

foderrotfrukter förete endast små avvikelser från de preliminära.

Vid jämförelse mellan olika år beträffande den totala skörden av olika växtslag bör beaktas, att totalskördarna ej äro helt jämförbara som uttryck för skördeutfallet, på grund av att arealerna för olika grödor variera från år till år. Sålunda kan en ökning eller minskning i totalskörderna av något växtslag helt bero av förändringar i arealen.

Såsom framgår av tab. F är totala skörden år 1951 i jämförelse med år 1950 större beträffande korn, havre, blandsäd, foderärter och vicker, potatis samt hö från naturlig äng. Med undantag för kornskörden, som ökat betydligt, är emellertid ökningen relativt liten. Skördarna av höstvet, vårvet och råg ha minskat starkt. Även skördarna av sockerbetor och foderrotfrukter ha minskat betydligt, medan kokärter och hö från odlad jord förete mindre nedgång. Vid jämförelse med medelskördarna för åren 1941—1950 konstateras för år 1951 betydligt lägre skördar för höstvet, råg, kokärter och foderrotfrukter, medan skördarna av vårvet, korn, blandsäd samt foderärter och vicker ökat väsentligt. Havre och hö från odlad jord förete någon ökning, medan potatis, sockerbetor och hö från naturlig äng visa en mindre nedgång i totalskörderna. I förhållande till medelskördarna för åren 1931—1940 äro 1951 års skördar av höstvet, råg och foderrotfrukter synnerligen låga (omkring 50 % lägre); även skördarna av havre och hö från naturlig äng ha minskat starkt. Däremot konstateras betydligt större skördar för vårvet, korn och blandsäd. Särskilt vårvetet visar stark ökning (76 %). Avvikelserna i 1951 års totalskördar från angivna jämförelseskördar bero, som förut påpekats, av förändringar i dels arealerna och dels hektarskördarna.

Totala veteskörderna uppgår år 1951 till 477 000 ton, rågskörden till 175 000 ton och hela brödsädsskörderna till 652 000 ton. Vid jämförelse med 1950 års skörd samt medelskördarna åren 1941—1950 och 1931—1940 framgår, att årets skörd understiger nämnda jämförelseskördar

med respektive 35, 16 och 28 % för vet, 28, 42 och 54 % för råg samt 34, 25 och 38 % för den totala brödsädsskörderna. Under de senaste 40 åren uppvisa endast missväxtåren 1917, 1924, 1941 och 1947 mindre brödsädsskörd än i år. Den relativa fördelningen av brödsädsskörderna på vet och råg utgör år 1951 73 och 27 %. Motsvarande tal voro för år 1950 75 och 25 % samt i genomsnitt för åren 1941—1950 och 1931—1940 65 och 35 % respektive 63 och 37 %. Vete har således fått ökad betydelse.

Den totala skörden av fodersträsäd år 1951 uppgår till 1 759 000 ton eller 5 % mer än år 1950 och 17 % mer än i genomsnitt för åren 1941—1950, men 9 % mindre än medelskörderna för 1931—1940. Skörden av ärter och vicker, 37 000 ton, är ungefär lika stor som år 1950 men understiger medelskörderna för åren 1941—1950 och 1931—1940 med respektive 10 och 2 %.

Hela skörden av säd har beräknats till 2 448 000 ton, vilket är 9 % mindre än föregående år; den överstiger medelskörderna för åren 1941—1950 med något mer än 1 % men understiger densamma för 1931—1940 med 19 %.

Skörden av potatis, sockerbetor och foderrotfrukter år 1951, sammanlagt 5 014 000 ton, är respektive 8, 12 och 23 % lägre än motsvarande jämförelseskördar.

Totalskörderna av hö, 4 789 000 ton, är 3 % mindre än år 1950 men 4 % större än medelskörderna åren 1941—1950. I förhållande till medelskörderna åren 1931—1940 ligger 1951 års skörd 9 % lägre.

Halmskörderna, sammanlagt 2 759 000 ton, understiger skörden år 1950 och medelskörderna åren 1941—1950 och 1931—1940 med respektive 7, 4 och 24 %.

Odlingen av oljeväxter har, som ovan sagts, ökat ytterligare sedan år 1950. Totalskörderna av oljeväxter år 1951, 248 000 ton, är 12 % större än år 1950. Siffrorna för år 1951 äro emellertid preliminära. Vad beträffar de olika slagen av oljeväxter ha skördarna av raps, rybs och senap ökat, under det att skörden av oljelin minskat. Skörden av spanäsväxter har ökat något sedan år 1950. Beträffande skörden av klöver- och gräsfrö föreligger en ökning med ca 12 %

sedan föregående år och med ca 25 % i jämförelse med medelskördarna under perioderna 1941—1950 och 1931—1940. Tobakssköörden år 1951 uppgår enligt uppgift från Svenska tobaksmonopolet till 330 ton mot 340 ton år 1950.

I fråga om skördens storlek för de särskilda växtslagen inom hushållnings-sällskapsområden och naturliga jordbruksområden hänvisas till tab. 5.

För erhållande av ett sammanfattande mått på skördens storlek ha de olika växtslagen med hänsyn till deras foder-värde omräknats till *skördeenheter*. Därvid har följande skala använts: en skörde-enhet = 1 kg råg, vete, korn, ärtor och vicker, 1-2 kg havre, 1-1 kg blandsäd, 4 kg potatis och sockerbeter, 10 kg foderrotfrukter, 2-2 kg hö, 5 kg halm av höst-säd, 4 kg halm av vårsträsäd, 3-5 kg halm av baljväxter, 12 kg blast av sockerbeter samt 15 kg blast av foderrotfrukter. Blasten har för sockerbeter beräknats till 50 % av den uppgivna skörden av betor och för foderrotfrukter till 20 % av foderrotfruktssköörden. Potatisblasten har icke medräknats. Beträffande avkastningen av betet på vallar och ängar erhållas numera direkta uppgifter från de definitiva skörderapporterna i januari.

Efter sålunda gjord omräkning av skörden av varje växtslag, erhållas i följande tabell angivna antal skördeenheter för år 1951.

Vid dessa beräkningar har emellertid hänsyn icke tagits till olje-, spånads- och köksväxter på åkern och ej heller under rubriken »andra växtslag» redovisade grödor. I fråga om olje- och spånads-växter är det något oegentligt att tala om fodervärde. Då emellertid en relativt stor del av åkerarealen numera användes för odling av oljeväxter, har liksom

de närmast föregående åren gjorts en liknande beräkning för dessa som för ovan angivna grödor. Därvid har en skörde-enhet satts lika med 0-5 kg olje-växtfrö; då hela skörden av oljeväxtfrö år 1951 enligt preliminär beräkning uppgår till 247 700 ton, blir antalet skörde-enheter 495 milj. mot 444 milj. år 1950.

Växtslag	Tusental skördeenheter	%
Vete	477 330	5·5
Råg	175 250	2·0
Korn	248 430	2·9
Havre	690 000	8·0
Blandsäd	620 482	7·1
Kokärter	18 180	0·2
Foderärtor och vicker	18 360	0·2
Summa spannmål	2 248 032	25·9
Potatis	439 085	5·1
Sockerbeter	433 060	5·0
Foderrotfrukter	152 505	1·7
Summa potatis och rotfrukter	1 024 650	11·8
Hö från odlad jord	2 029 463	23·4
Halm av höstsäd	112 346	1·3
» » vårsträsäd	539 705	6·2
» » baljväxter	10 903	0·2
Summa hö o. halm	2 692 417	31·1
Blast av sockerbeter	72 177	0·8
» » foderrotfrukter	20 334	0·3
Summa blast	92 511	1·1
Gräs o. d. till bete o. grönfoder	1 719 261	19·8
Säd » » » » »	156 108	1·8
Summa bete o. grönfoder	1 875 369	21·6
Summa avkastning av åkern ¹	7 982 979	91·5
Hö från naturlig äng	129 704	1·5
Bete » » » » »	609 505	7·0
S:a avkastning av naturlig äng	739 209	8·5
Totalavkastning ¹	8 672 188	100·0

Den totala avkastningen från åkern och den naturliga ängen, med ovan angivna inskränkningar, utgjorde vart och ett av åren 1947—1951 i 1 000-tal skördeenheter:

Växtslag	År 1947	År 1948	År 1949	År 1950	År 1951
Spannmål	1 706 000	2 438 000	2 482 000	2 495 000	2 248 000
Potatis och rotfrukter	982 000	1 229 000	1 062 000	1 104 000	1 025 000
Hö och halm	2 038 000	2 654 000	2 880 000	2 808 000	2 692 000
Blast	85 000	103 000	99 000	106 000	93 000
Bete och grönfoder	1 402 000	1 809 000	1 936 000	1 876 000	1 875 000
S:a avkastning av åkern ¹	6 208 000	8 233 000	8 459 000	8 389 000	7 983 000
Avkastning av nat. äng	589 000	687 000	718 000	707 000	739 000
Totalavkastning ¹	6 797 000	8 920 000	9 177 000	9 096 000	8 672 000

¹ Utom avkastningen av olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag».

Tab. G. Akerns och den naturliga ängens avkastning, i skördeenheter per hektar, inom varje hushållningssällskaps område, år 1951.

O m r å d e n	Åkerjordens avkastning												Naturliga ängens avkastning		
	Areal för säd till mogen skörd			Areal för potatis och rotfrukter			Areal för foderväxter			Hela åkerarealen ¹			1951	Medel-tal 1941/50	Medel-tal 1931/40
	1951	Medel-tal 1941/50	Medel-tal 1931/40	1951	Medel-tal 1941/50	Medel-tal 1931/40	1951	Medel-tal 1941/50	Medel-tal 1931/40	1951	Medel-tal 1941/50	Medel-tal 1931/40			
Stockholms län o. stad	2 110	2 004	2 237	3 242	3 038	3 480	2 259	2 078	1 837	2 006	1 895	1 897	1 026	999	1 079
Uppsala län	2 327	2 160	2 362	3 043	3 062	3 688	2 410	1 961	1 900	2 138	1 881	1 961	855	915	1 002
Södermanlands län	2 183	2 005	2 496	2 678	2 640	3 625	2 678	2 290	2 121	2 199	1 998	2 092	914	825	1 122
Östergötlands län	3 452	2 315	2 649	3 924	3 891	4 591	2 508	2 016	2 222	2 320	2 086	2 322	1 044	809	777
Jönköpings län	1 798	1 726	2 080	3 572	3 271	8 479	2 153	2 107	1 979	2 058	1 993	2 084	719	680	592
Kronobergs län	1 904	1 830	2 114	3 957	3 665	3 957	2 715	2 240	1 986	2 436	2 167	2 182	947	755	623
Kalmar län	1 867	1 770	2 076	4 566	4 328	4 451	2 089	2 033	2 008	2 085	1 997	2 078	644	686	786
därav norra delen	1 758	1 714	2 069	8 240	2 997	8 333	2 017	2 106	2 014	1 827	1 830	1 944	567	762	607
södra delen	1 938	1 797	2 080	4 939	4 715	4 811	2 132	1 990	2 005	2 239	2 087	2 148	671	658	899
Gotlands län	2 295	1 821	2 016	4 069	4 687	5 137	2 036	1 905	1 775	2 195	2 008	2 027	691	545	748
Blekinge län	2 130	1 959	2 369	4 197	4 247	4 428	2 689	2 197	2 256	2 755	2 506	2 646	766	645	858
Kristianstads län	2 481	2 332	2 729	5 535	5 302	5 695	2 785	2 288	2 293	3 110	2 808	2 961	943	803	1 279
Malmöhus län	3 099	3 055	3 099	7 697	7 648	7 785	3 017	2 455	2 247	3 834	3 642	3 568	1 526	1 209	1 383
Hallands län	2 274	2 134	2 648	4 493	4 125	4 780	2 245	2 191	2 511	2 448	2 332	2 717	828	784	787
Göteborgs och Bohus län	1 522	1 791	2 336	2 876	3 084	4 019	1 862	2 065	2 237	1 680	1 896	2 230	834	776	1 178
Älvsborgs län	1 416	1 660	1 951	3 182	3 180	3 160	1 743	1 905	1 901	1 601	1 777	1 870	706	714	718
därav norra delen	1 448	1 672	1 976	3 873	3 265	8 004	1 707	1 746	1 871	1 638	1 637	1 786	615	606	727
södra delen	1 870	1 638	1 910	3 044	3 118	8 275	1 797	2 148	1 949	1 707	2 007	2 009	771	795	712
Skaraborgs län	1 776	1 840	2 150	3 391	3 441	3 544	2 097	1 982	2 012	1 856	1 841	1 959	716	744	841
Värmlands län	1 552	1 490	1 673	2 576	2 749	3 244	1 977	1 528	1 644	1 690	1 423	1 530	488	500	532
Örebro län	1 957	1 904	2 251	2 691	2 870	3 888	2 534	2 254	1 941	2 134	1 971	1 963	896	830	720
Västmanlands län	2 008	1 912	2 115	2 345	2 518	2 944	2 043	1 874	1 762	1 828	1 710	1 736	786	822	803
Kopparbergs län	1 555	1 594	1 900	2 417	2 945	3 119	1 891	1 734	1 763	1 724	1 653	1 752	448	516	620
Gävleborgs län	1 631	1 520	1 951	2 484	3 025	3 484	2 453	1 831	1 804	2 181	1 775	1 898	579	501	566
Västernorrlands län	1 725	1 891	1 976	2 838	3 080	3 444	2 136	1 763	1 774	2 060	1 844	1 894	838	596	677
Jämtlands län	2 367	2 326	2 300	3 132	3 683	3 751	2 716	2 062	1 867	2 663	2 144	1 980	931	697	729
Västerbottens län	2 410	2 184	2 079	4 031	4 204	4 137	1 917	1 560	1 443	2 049	1 736	1 622	480	459	486
Norrbottnens län	2 120	2 114	2 218	3 567	3 814	4 317	1 992	1 843	1 851	2 014	1 899	1 953	696	619	547
Hela riket	2 101	2 042	2 341	4 829	4 778	5 079	2 268	1 990	1 955	2 256	2 102	2 205	785	695	729

¹ Utom arealen av olje-, spanäds- och köksväxter samt andra växtslag.

Den totala avkastningen av åkern och den naturliga ängen (beträffande åkern ingå ej olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag») uppgår för år 1951 till 8 672 milj. skördeenheter, vilket är 424 milj. enheter (4·7 %) mindre än år 1950. Minskningen hänför sig helt till avkastningen av åkern, som sjunkit med 456 milj. enheter (5·4 %); avkastningen av den naturliga ängen har däremot ökat med 32 milj. enheter (4·5 %). Samtliga i ovanstående tabll angivna grupper av växtslag på åkern uppvisa lägre avkastning än år 1950. Den synnerligen starka nedgången för spannmål förklaras, såsom tidigare framhållits, dels av det dåliga skördeutbytet för vetet på grund av svartrostens skadegörelse och dels av minskningen i arealerna för höstvet och höstråg till följd av de ogynnsamma väderleksförhållandena 1950—1951. Minskningen för de övriga grödorna, främst sockerbetor, foderrotfrukter och hö, har i första hand orsakats av olämplig väderlek under våren och sommaren 1951. Totalavkastningen år 1951 överstiger medeltalet för tioårsperioden 1941—1950 med 329 milj. enheter (3·9 %). Vid denna jämförelse har hänsyn ej tagits till avkastningen av oljeväxterna. Medräknas oljeväxterna, omräknade till skördeenheter enligt vad ovan angivits, blir totalavkastningen år 1951 9 167 milj. enheter, mot 9 540 respektive 8 940 milj. enheter för år 1950 respektive i medeltal under åren 1946—1950.

Enligt de definitiva uppgifterna ha höskörden och betet år 1951 för hela riket givit i milj. foderenheter räknat: första skörd och efterslätter på slättervall 2 029 och på slätteräng 130, bete på slättervall 1 157, på betesvall 563, på slätteräng och annan betesäng 434 samt på kultiverad betesäng 176. Den beräknade avkastningen av betet per hektar utgör i medeltal: för bete på slättervall 917, på betesvall 1 585, på slätteräng och annan betesäng 534 samt på kultiverad betesäng 1 355 skördeenheter mot respektive 906, 1 632, 494 och 1 386 skördeenheter år 1950.

I tab. G meddelas för hela riket och varje hushållningssällskapsområde upp-

gifter om den beräknade avkastningen, uttryckt i skördeenheter per hektar, år 1951 och under tioårsperioderna 1941—1950 och 1931—1940. Vid beräkningen av hektaravkastningen för hela åkern ha emellertid arealerna för olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag» frändragits åkerarealen, på grund av att hänsyn här ej kunnat tagas till skörden av nämnda växtslag. För hela riket uppgår den sålunda beräknade avkastningen per hektar åker år 1951 till 2 256 och per hektar äng till 785 skördeenheter mot 2 374 och 751 år 1950, respektive 2 102 och 695 samt 2 205 och 729 i medeltal under tioårsperioderna 1941—1950 och 1931—1940. Avkastningen på den areal, som använts för sädesodling år 1951 (halmen även medräknad), uppgår till 2 101 skördeenheter per hektar. Rotfruktsarealens avkastning inklusive blast utgör 4 829 skördeenheter, och den för foderväxter (hö, bete och grönfoder) använda åkerarealen har lämnat 2 268 skördeenheter per hektar. Av de olika hushållningssällskapsområdena har Malmöhus län givit den högsta avkastningen med 3 834 och Älvsborgs läns norra del den lägsta med endast 1 536 skördeenheter per hektar åker.

Beräknas hela åkerarealens avkastning per hektar år 1951 enligt tab. G i procent av motsvarande genomsnittliga avkastning för tioårsperioderna 1941—1950 och 1931—1940 för varje hushållningssällskapsområde, erhållas följande resultat.

	Avkastningen i % av medeltalet	
	1941/50	1931/40
Stockholms län och stad . . .	105·9	105·7
Uppsala län	113·7	109·0
Södermanlands län	114·1	105·1
Östergötlands län	111·2	99·9
Jönköpings län	103·3	98·8
Kronobergs län	112·4	111·6
Kalmar läns norra del	99·8	94·0
Kalmar läns södra del	107·3	104·2
Gotlands län	109·3	108·3
Blekinge län	109·9	104·1
Kristianstads län	110·3	105·0
Malmöhus län	105·3	107·5
Hallands län	105·0	90·1
Göteborgs och Bohus län . . .	88·6	75·3
Älvsborgs läns norra del . . .	93·8	86·0
Älvsborgs läns södra del . . .	85·1	85·0

	Avkastningen i % av medeltalet	
	1941/50	1931/40
Skaraborgs län	100·8	94·7
Värmlands län	119·4	111·0
Örebro län	108·8	108·7
Västmanlands län	106·9	105·3
Kopparbergs län	104·8	98·4
Gävleborgs län	122·9	114·9
Västernorrlands län	111·7	108·8
Jämtlands län	124·2	134·5
Västerbottens län	118·0	126·3
Norrbottens län	106·1	103·1
Hela riket	107·3	102·3

Hektaravkastningen för hela riket år 1951 ligger 7·3 resp. 2·3 % över medeltalet för tioårsperioderna 1941—1950 och 1931—1940. Beträffande avkastningen inom de olika områdena uppvisa endast Kalmar läns norra del, Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs län sämre resultat för år 1951 än i medeltal för tioårsperioden 1941—1950. I jämförelse med medelavkastningen för perioden 1931—1940

	Medelvikt (kg)			Maximum (kg)		Minimum (kg)	
	År 1951	År 1950	Åren 1941/50	År 1951	År 1950	År 1951	År 1950
Höstvete	72·8	77·7	77·1	77·0	78·8	65·6	73·8
Vårvete	72·2	78·5	77·8	78·1	80·4	62·7	61·0
Hösttråg	71·6	72·7	72·1	73·4	74·1	66·0	67·8
Vårtråg	69·5	70·8	70·2	71·8	73·4	63·0	65·0
Korn	64·9	65·3	64·5	69·9	72·3	57·3	56·0
Havre	49·6	49·7	48·7	53·6	52·7	45·4	46·6
Blandsäd	57·3	57·0	56·4	64·1	63·5	50·8	51·8
Kokärter	78·8	80·0	79·6	82·3	83·3	75·0	74·4
Foderärter	76·9	77·9	77·8	80·8	81·7	70·0	71·8
Vicker		78·7			81·8		72·1

I jämförelse med hektolitervikterna för år 1950 visa vikterna för år 1951 en betydande nedgång för höstvete och vårvete. Med undantag för blandsäd, som ökat obetydligt, uppvisa även de övriga sädeslagen en mindre nedgång i hektolitervikten.

För att man skall få en uppfattning om kvaliteten hos årets brödsädeskörd inom olika områden av landet ha liksom under flera föregående år kvalitetsundersökningar verkställt av Sveriges utsädesförenings cereallaboratorium i Svalöv. En kort redogörelse för resultaten av dessa undersökningar har ställts till centralbyråns förfogande och publicerats i den preliminära redogörelsen Årsväxten år 1951, vartill hänvisas.

förete utöver nämnda områden även Östergötlands, Jönköpings, Hallands, Skaraborgs och Kopparbergs län lägre tal.

Skördens beskaffenhet. Uppgifter om skördens beskaffenhet och sädeslagens medelvikt lämnas av hushållningssällskapens lokalombud i samband med de definitiva uppgifterna om skörden. På grundval härav ha i tab. 6 för de olika hushållningssällskapsområdena sammanställts uppgifter rörande skördens bärning och beskaffenhet. Vidare ha medeltal uträknats för spannmålets vikt per hektoliter inom olika områden. Dessa framläggas i tab. 11, där beträffande rikssiffrorna även jämförelsetal från föregående år meddelas. I följande tablå angivas riksmåttal för hektolitervikten åren 1950 och 1951 samt för tioårsperioden 1941—1950 ävensom maxim- och minimisiffror för hushållningssällskapsområdena under de båda senaste åren.

Beträffande *väderleksförhållandena och växtlighetens utveckling* under skördeåret 1950/51 har en detaljerad redogörelse lämnats i Årsväxten år 1951. Här må endast återgivas en kortfattad översikt; i övrigt hänvisas till nämnda publikation.

Höstsådden verkställdes i stora delar av landet, särskilt västra delarna av Götaland och Svealand, under ogynnsamma väderleksförhållanden, och de höstsådda grödorna utvintrade i relativt stor utsträckning. Under våren och försommaren rådde i allmänhet en torr och kylig väderlek. Växtligheten blev härigenom mer eller mindre hämmad och försenad. Vid mitten av juli betecknades skördeutsikten som något under me-

delgod skörd». Tack vare nederbörd i juni och början av juli voro skördeut-sikterna i mitten av juli bättre i södra och sydöstra Götaland, där medelgod skörd väntades av flertalet växtslag. Under senare delen av juli var både tem-peraturen och nederbörden lägre än normalt i större delen av Götaland och Svealand; i augusti rädde en varm och fuktig väderlek, som gynnade uppkoms-ten av skadesvampar. Utvecklingen gick långsamt och innebar för vissa grödor och områden en försämring i jämfö-relse med läget i mitten av juli. Sålunda blev vetet angripet av svartrost i myc-ket stor omfattning. Skadegörelsen var störst i Skåne och Östergötland, men skador förekommo i hela Götaland och Svealand. Utvecklingen för höstvete och vårvete i t. ex. Malmöhus län belyses av skördeomdömena, som vid mitten av juli voro 3·2 för både höst- och vårvete men i mitten av oktober 2·0 respektive 1·7. I vissa fall var vetet ej användbart till förmalning. I södra och sydöstra Gö-taland gingo även sockerbetorna tillbaka på grund av torka under sensommaren. I större delen av Norrland samt norra och västra Svealand försämrades potati-sen och gav en ojämn skörd. Skador av bladmögel och brunröta förekommo i växlande omfattning över hela landet, varför lagringssvårigheter befarades.

Allmän skördesiffra. I den preliminä-ra redogörelsen Ärväxten år 1951 har statistiska centralbyrån avgivit ett all-mänt omdöme om skördeutfallet år 1951 på grundval av en allmän skördesiffra, som beräknats med ledning av skörde-siffrorna enligt årsväxt- och skörderap-porterna vid mitten av oktober. Nämn-da skördesiffror utgöra medeltal för he-la riket av de av hushållningssällskapens lokalombud avgivna, i siffror uttryckta omdömena om skörden och skördeut-sikterna enligt följande skala: 5 = myc-ket god skörd, 4 = god skörd, 3 = me-delmåttig skörd (medelskörd), 2 = be-tydligt under medelskörd, 1 = nära missväxt och 0 = fullständig missväxt.

Enär årsväxtrapporterna för den 15 oktober icke kunnat grundas på en slut-giltig kännedom om skördens storlek och beskaffenhet, ha de däri meddelade

skördesiffrorna omräknats med hänsyn till de i denna berättelse föreliggande definitiva hektarskördarna; omräkning-en har utförts med ledning av förhållan-det mellan de preliminära och definitiva hektarskördarna för hela riket.

För bete och grönfoder från odlad jord, avkastning från naturlig äng och halm saknas skördesiffror. Beträffande de förstnämnda två grödorna ha använts på ovan angivet sätt korrigerade skörde-siffror för hö från odlad jord respekti-ve naturlig äng. För halm av höstsäd, vårsäd och baljväxter ha skördesiffror beräknats med ledning av dels medel-hektarskördarna för nämnda slag av halm under åren 1941—1950, dels medel-talen av skördesiffrorna under samma period för höstsäd, vårsäd och baljväx-ter samt dels halmskörden per hektar år 1951.

I nedanstående tablå redovisas sålun-da beräknade skördesiffror för den de-finitiva skörden. Vidare angives i tablån de olika växtslagens relativa andel av totalskörden, uttryckt i skördeenheter i medeltal under åren 1941—1950.

Växtslag	Beräknad skördesiffra (för den definitiva skörden)	Andel i totalskörden i medeltal under tiden 1941—1950, %
Höstvete	2·1	4·4
Vårvete	1·9	2·4
Hösttråg	2·5	3·6
Vårtråg	2·6	0·1
Korn	3·1	2·3
Havre	2·8	7·9
Blandsäd	3·0	5·7
Kökärter	2·8	0·3
Foderärter och vicker . .	2·9	0·2
Potatis	2·8	5·6
Sockerbetor	2·6	6·2
Foderrotfrukter	2·8	2·8
Hö från odlad jord . . .	3·0	23·2
Bete o. grönfoder från odlad jord	2·9	19·2
Avkastning från naturlig äng	2·6	8·1
Halm av höstsäd	2·5	2·0
, vårsäd	2·9	5·9
, baljväxter	2·8	0·1

För att erhålla en allmän skördesiffra för hela skörden har ett vägt medeltal av

ovan angivna skördesiffror beräknats med användning av de olika växtslagens genomsnittliga andel i totalskörden under perioden 1941—1950 som vikter. Den sålunda erhållna allmänna skörde-

siffran för år 1951 utgör 2.8 eller *något under medelmåttlig skörd*. Vid dessa beräkningar har hänsyn tagits endast till kvantiteten och icke till kvaliteten.

III. Boskapsskötsel.

De vid 1951 års representativa kreatursräkning insamlade uppgifterna om antalet husdjur omfattade hästar, nötkreatur samt får och lamm. Uppgifterna voro emellertid mindre specificerade än vid de tidigare totala kreatursräkningarna. Såsom framgår av uppgiftsformuläret (se sid. 62) redovisades hästar, 3 år och däröver, utan uppdelning på åldersgrupper. Av nötkreaturen sammanfördes alla oxar, stutar och tjurar, 1 år och däröver, i en enda grupp; korna uppdelades liksom vid kreatursräkningarna 1949 och 1950 efter antalet kalvningar men i likhet med år 1950 endast i två grupper, nämligen kor, som kalvat endast en gång, och övriga kor. Liksom åren 1949 och 1950 redovisades kalvar under 1 år, fördelade efter om de voro avsedda för pålägg eller för slakt. För får och lamm lämnades endast en gemensam uppgift.

Bearbetningen av ifrågavarande uppgifter utfördes i huvudsak på samma sätt som beträffande arealuppgifterna. Med ledning av de i urvalet erhållna uppgifterna om åkerareal och antal husdjur verkställdes skattningar av totala antalet husdjur inom olika områden och i hela riket.

Resultaten av 1951 års representativa kreatursräkning framläggas i tabellerna 7, 8 och 12. I förstnämnda tabell redovisas antalet husdjur den 1 juni 1951 inom varje hushållningssällskapsområde och i de naturliga jordbruksområdena. Tabellen lämnar dock uppgift om antalet kor och kalvar utan fördelning på ovannämnda grupper, beroende på att uppgifterna för fjällbygden i Jämtland samt inlandet i Västerbottens och Norrbottens län, som hämtats från tidigare inventeringar (se sid. 2), ej kunna specificeras i nämnda avseende. Särskild redovisning av antalet kor och kalvar med ifrågavarande specificering

lämnas i tab. 8; i denna tabell saknas dock uppgifter för de tre nämnda norrlandsområdena samt för brukningsenheter med högst 2 hektar åker. I tab. 12 redovisas antalet husdjur för hela riket och i de tre huvudområdena, fördelade på lägenheter samt brukningsenheter med 0.26—2 och över 2 hektar åker. För att belysa *förändringarna i antalet husdjur i hela riket sedan åren 1950 och 1944* har i tab. H antalet husdjur år 1951 sammanställts med motsvarande antal nämnda år.

Beträffande svin och höns ha särskilda räkningar anordnats. Jordbruksnämnden verkställde en räkning av antalet svin och höns den 23 april 1951, och statistiska centralbyrån utförde en svinräkning den 22 oktober 1951.¹ Nämnda räkningar, som omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland, utfördes, liksom de två senaste årens kreatursräkningar, enligt representativ metod. I fråga om brukningsenheter med över 2 hektar åker användes därvid samma representativa urval som vid den representativa kreatursräkningen i juni månad; för lägenheter m. m. samt brukningsenheter med 0.26—2 hektar åker uttogos särskilda urval.² Resultaten av svinräkningarna i april och oktober samt hönsräkningen i april redovisas i tab. 9.

Hästar. Hela antalet hästar år 1951 uppgår till 414 600, vilket innebär en minskning med 25 100 (5.7 %) sedan år 1950. Minskningen fördelar sig med 21 300 (5.3 %) på äldre hästar, 800 (3.0 %) på unghästar och 3 100 (25.0 %)

¹ Enligt kungl. kungörelserna den 30 mars och 28 september 1951.

² Redogörelse för uttagningen av urvalet i nämnda grupper samt bearbetningen i övrigt vid ifrågavarande svin- och hönsräkningar har lämnats i Jordbruksekonomiska Meddelanden nr 7 1951.

Tab. II. Antal husdjur år 1951 i jämförelse med åren 1950 och 1944.

Djurslag	1/6 1951 (Svin och höns den 22/4)	1/6 1950 (Svin och höns den 17/4)	1/6 1944 (Svin och höns den 21/4)	Ökning(+) el. minskning(-)			
				1950—1951		1944—1951	
				Antal	%	Antal	%
Hästar:							
Hästar, 3 år och däröver	379 980	401 240	500 540	- 21 260	- 5·3	- 120 560	- 24·1
Unghästar, 1—2 år . . .	25 450	26 240	68 560	- 790	- 3·0	- 43 110	- 62·9
Föl	9 210	12 280	34 760	- 3 070	- 25·0	- 25 550	- 73·5
Summa	414 640	439 760	603 860	- 25 120	- 5·7	- 189 220	- 31·3
Nötkreatur:							
Oxar, stutar o. tjurar, 1 år och däröver	42 450	39 020	71 970	+ 3 430	+ 8·8	- 29 520	- 41·0
Kor	1 621 260	1 654 450	1 746 540	- 33 190	- 2·0	- 125 280	- 7·2
Kvigor	484 390	471 580	578 110	+ 12 750	+ 2·7	- 93 780	- 16·2
Kalvar under 1 år . . .	485 480	483 140	462 330	+ 2 290	+ 0·5	+ 23 100	+ 5·0
Summa	2 633 470	2 648 190	2 858 950	- 14 720	- 0·6	- 225 480	- 7·9
Får och lamm	260 720	279 170	558 290	- 18 450	- 6·6	- 207 570	- 53·3
Getter och killingar . .	..	..	34 500	..	..	..	..
Svin:							
Fargaltar	4 260	4 110	3 290	+ 150	+ 3·6	+ 970	+ 29·5
Modersuggor	146 580	137 460	114 740	+ 9 120	+ 6·6	+ 31 840	+ 27·7
Övriga svin, 3 mån. o. där- över	532 280	516 660	469 430	+ 15 620	+ 3·0	+ 62 850	+ 13·4
Grisar under 3 mån. . .	640 920	605 110	545 250	+ 35 810	+ 5·9	+ 95 670	+ 17·5
Summa svin och grisar	1 324 040	1 263 340	1 132 710	+ 60 700	+ 4·8	+ 191 330	+ 16·9
Kaniner över 7 mån. . .	..	..	125 590	..	..	..	..
Fjäderfän:							
Höns	9 128 160	9 180 540	6 956 970	- 52 380	- 0·6	+ 2 171 190	+ 31·2
Kycklingar	3 200 990	3 091 820	1 522 590	+ 109 170	+ 3·5	+ 1 678 400	+ 110·2
Summa höns och kyck- lingar	12 329 150	12 272 360	8 479 560	+ 56 790	+ 0·5	+ 3 849 590	+ 45·4
Andra fjäderfän	..	..	120 360	..	..	..	..
Bisamhällen	..	..	352 860	..	..	..	..

på föl. Nedgången i antalet föl tyder på att häststammen kommer att reduceras ytterligare. Antalet hästar år 1951 understiger 1944 års antal med 120 600 (24·1 %) för äldre hästar, med 43 100 (62·9 %) för unghästar och med 25 600 (73·5 %) beträffande föl. Den fortgående minskningen av häststammen står i samband med den under senare år starkt ökade mekaniseringen inom jordbruket och skogsbruket.

För att belysa *husdjurens relativa antal i olika delar av landet* har antalet djur per 100 hektar reducerad jordbruksareal beräknats för varje hushållningssällskapsområde och naturligt jordbruksområde. I tab. I lämnas uppgifter härom för de olika slagen av husdjur. Vad beträffar det relativa antalet hästar föreligga rätt stora skilljaktigheter mellan de olika områdena. Sälunda förete länen i Svealand i regel lägre relativt

Tab. I. Antal husdjur på 100 hektar reducerad jordbruksareal.¹

O m r å d e n	Hästar	Nöt- kreatur	Därv kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Stockholms län och stad	9.1	51.8	32.3	7.0	0.0	11.6	59.2
Uppsala län	6.3	49.3	30.6	3.5	0.0	17.3	54.2
Södermanlands län	7.0	54.2	33.6	3.8	0.0	13.8	58.3
Östergötlands län	8.3	57.1	33.1	2.6	0.0	20.0	62.8
a) Norra skogsbygden	8.8	60.4	37.1	2.1	0.0	12.5	65.6
b) Östgötaslätten	7.0	47.3	26.6	1.6	0.0	20.6	52.6
c) Södra skogsbygden	12.0	84.5	49.8	5.2	0.0	26.0	92.4
d) Södra kustlandet	9.3	67.1	40.0	6.9	0.0	14.3	72.1
Jönköpings län	13.5	98.5	59.3	3.4	0.0	31.7	108.0
Kronobergs län	13.9	85.9	52.4	5.4	0.0	49.3	102.8
Kalmar län	12.0	69.4	39.6	6.7	0.0	27.0	79.4
länets norra del	11.4	68.9	41.3	8.9	0.0	22.7	78.6
a) Norra kustlandet	10.6	64.9	38.7	9.1	0.0	17.6	72.9
b) Skogsbygden	13.9	82.3	50.1	8.3	0.0	39.7	97.8
länets södra del	12.3	69.7	38.7	5.5	0.0	29.2	79.8
a) Kalmarlätten	9.6	65.7	36.2	2.7	0.0	35.3	73.9
b) Norra kustlandet	11.7	69.1	40.9	7.6	—	32.7	81.8
c) Skogsbygden	12.2	83.2	49.4	5.7	0.0	24.4	91.4
d) Öland	15.6	62.6	32.1	8.5	0.0	26.2	76.4
Gotlands län	9.4	41.8	23.6	41.8	0.0	30.5	58.4
Blekinge län	11.2	68.0	42.5	5.1	0.1	36.8	81.7
a) Skogsbygden	12.5	79.3	50.4	3.9	0.1	36.5	99.2
b) Slättbygden	10.3	60.0	36.9	6.0	3.2	37.1	73.5
Kristianstads län	12.2	67.2	35.5	3.5	0.1	94.3	98.2
a) Skogsbygden	15.2	72.4	41.6	5.9	0.1	86.5	101.5
b) Mellanbygden	11.3	64.5	32.5	1.7	0.0	95.7	89.0
c) Slättbygden	10.0	65.7	33.3	3.2	0.0	99.4	90.5
Malmöhus län	10.8	59.5	29.8	2.5	0.0	78.2	79.5
a) Skogsbygden	13.4	76.8	41.1	3.9	0.1	88.0	100.6
b) Mellanbygden	11.5	68.3	35.0	2.9	0.0	92.7	91.7
c) Slättbygden	9.4	54.0	26.5	2.1	0.0	71.4	72.2
Hallands län	12.1	74.0	41.6	4.8	0.0	92.4	99.2
a) Slättbygden	10.8	68.9	36.0	2.4	0.0	98.1	93.2
b) Skogsbygden	15.0	84.1	49.9	9.8	0.0	77.4	109.7
c) Norra Halland	12.9	78.3	50.0	6.7	0.0	88.6	106.2
Göteborgs och Bohus län	15.9	84.4	52.2	9.9	0.0	28.1	99.8
Älvsborgs län	13.3	79.9	53.1	4.0	0.0	31.8	94.2
länets norra del	11.7	67.7	46.1	3.3	0.0	21.9	79.8
a) Slättbygden	10.9	64.8	43.9	2.6	0.0	27.8	77.2
b) Dalbygden	12.7	72.6	50.0	3.3	0.0	18.2	84.7
c) Dalslands bergsbyggd	13.1	69.1	46.9	6.3	0.0	6.0	79.6
d) Södra högländet	13.0	100.9	75.9	2.8	—	11.4	111.3
länets södra del	15.9	99.2	64.3	5.0	0.0	47.6	117.1
a) Dalbygden	12.2	94.0	56.8	4.9	0.0	52.1	106.8
b) Södra högländet	16.4	100.0	65.5	5.0	0.0	46.9	118.7
Skaraborgs län	10.2	62.7	38.2	2.1	0.0	37.7	75.2
a) Slättbygden	9.4	58.7	36.2	1.5	0.0	36.7	70.5
b) Falbygden	13.6	70.7	41.3	3.2	0.0	50.4	89.0
c) Nordöstra högländet	10.1	66.2	41.1	2.9	—	18.4	73.8
d) Sydöstra högländet	11.3	77.0	46.1	4.0	0.0	34.6	87.3

¹ Ängen reducerad efter sitt värde i förhållande till åkern (jfr Jordbruksräkningen år 1944 sid. 20*).

Tab. I (forts.). Antal husdjur på 100 hektar reducerad jordbruksareal.

O m r å d e n	Hästar	Nöt- kreatur	Därv kor	Fär	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Värmlands län	8·8	57·3	38·2	6·0	0·8	11·4	64·4
a) Slättbygden	7·4	45·9	29·6	3·3	0·0	14·6	52·7
b) Centrala och västra Värmland	10·0	64·2	43·4	5·6	0·0	6·8	71·0
c) Bergslagen	7·9	65·3	45·1	5·7	—	21·8	78·6
d) Norra Värmland	12·2	89·8	61·8	26·6	8·4	10·8	99·6
Örebro län	7·7	56·1	36·2	3·4	0·0	12·4	61·4
a) Södra skogsbygden	9·7	64·9	43·1	5·8	0·0	15·2	73·3
b) Slättbygden	6·8	50·7	31·7	3·6	0·0	13·6	55·0
c) Bergslagen	9·4	68·7	42·8	1·8	0·1	8·3	69·8
Västmanlands län	6·1	46·4	29·6	1·5	0·0	13·8	50·8
a) Bergslagen	9·0	58·6	35·9	1·2	0·0	7·3	60·5
b) Slättbygden	5·8	45·6	28·9	1·5	0·0	14·6	49·7
Kopparbergs län	11·8	65·0	46·7	6·3	1·2	10·8	76·3
a) Bergslagen	11·8	67·9	46·8	6·7	0·3	4·7	77·2
b) Östra Dalarna	9·2	57·8	40·1	5·1	0·6	15·2	67·0
c) Mellanbygden	18·4	68·7	51·8	5·8	1·1	6·4	82·6
d) Fjällbygden	21·2	147·5	102·0	33·6	14·1	0·3	161·9
Gävleborgs län	10·9	64·3	44·9	9·6	1·2	2·3	76·0
a) Gästrikland	10·2	59·1	40·8	2·9	0·2	7·3	67·4
b) Hälsinglands kustland	11·0	65·7	46·1	11·2	1·9	16·6	78·6
c) Inlandet	12·0	71·2	51·0	20·6	0·4	19·0	86·7
Västernorrlands län	12·2	97·4	67·9	9·8	2·8	10·9	105·6
a) Kustlandet	11·7	96·5	68·8	5·6	0·8	10·7	104·0
b) Inlandet	12·7	98·3	66·1	16·9	6·0	10·9	107·8
c) Silurområdet	18·0	110·8	70·0	18·6	8·1	15·3	124·2
Jämtlands län	18·3	104·5	72·3	19·1	8·4	9·2	121·2
a) Silurområdet	18·5	92·1	63·6	8·3	4·1	9·4	109·1
b) Mellanbygden	18·9	114·4	77·8	10·2	3·1	8·8	122·0
c) Fjällbygden	21·0	132·7	93·3	55·7	24·2	61·3	155·1
Västerbottens län	12·6	105·2	68·6	18·7	1·1	15·5	112·0
a) Kustlandet	11·1	101·2	64·9	8·0	0·0	16·4	105·0
b) Inlandet	18·7	122·9	84·7	65·8	5·9	11·7	142·3
Norrbottnens län	13·0	86·6	61·6	32·3	0·4	5·1	98·5
a) Kustlandet	11·5	81·8	57·9	17·2	0·0	5·6	90·5
b) Inlandet	19·9	108·9	78·4	102·2	2·0	2·6	135·6
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	8·9	55·3	32·0	4·7	0·0	39·7	67·1
skogs- o. dalbygder	12·6	78·0	48·7	5·4	0·1	33·6	91·1
Norra Sverige	13·2	91·9	63·4	17·7	2·5	11·3	102·8
Hela riket år 1951	10·6	67·4	41·5	6·7	0·4	33·9	79·6
„ „ „ 1950	11·3	67·8	42·4	7·2	0·4	32·5	80·6

antal hästar än övriga län; Jönköpings, Kronobergs, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Jämtlands län uppvisa de högsta talen. I vissa områden, där betingelserna äro gynnsamma, förekommer uppfödning av hästar, såsom i Falbygden i Skaraborgs län, på Öland samt i silurområdet i Jämtlands län. Det rela-

tivt stora antalet hästar i skogs- och dalbygdena och i Norrland sammanhänga med den i dessa områden förekommande uppdelningen på mindre brukningsenheter, som kräver större antal hästar, samt med den mindre omfattande mekaniseringen och skogsbrukets större behov av hästar.

Tab. J. Antalet kor fördelade på åldersgrupper och antalet kalvar avsedda för pålägg och slakt åren 1951 och 1950.

Här avses endast brukningsenheter över 2 hektar åker.

Områden m. m.		Kor, som kalvat en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
					avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Södra o. mellersta Sveriges slättbygder	1951	ant. 129 390	546 090	675 480	180 310	32 280	212 590
		% 19.2	80.8	100	84.8	15.2	100
	1950	ant. 134 390	561 880	696 210	182 060	33 290	215 290
		% 19.3	80.7	100	84.6	15.4	100
Södra o. mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder	1951	ant. 93 220	463 870	557 090	113 380	53 950	167 330
		% 16.7	83.3	100	67.8	32.2	100
	1950	ant. 87 270	481 160	568 430	115 240	52 730	167 970
		% 15.4	84.6	100	68.6	31.4	100
Norra Sverige ¹	1951	ant. 36 900	219 320	256 220	43 300	33 600	76 900
		% 14.4	85.6	100	56.3	43.7	100
	1950	ant. 36 040	221 300	257 340	41 090	30 180	71 270
		% 14.0	86.0	100	57.6	42.4	100
Hela riket ¹	1951	ant. 259 510	1 229 280	1 488 790	336 990	119 830	456 820
		% 17.4	82.6	100	73.8	26.2	100
	1950	ant. 257 640	1 264 340	1 521 980	338 390	116 140	454 530
		% 16.9	83.1	100	74.4	25.6	100

¹ Utom fjällbygden i Jämtland samt inlandet i Västerbottens och Norrbottens län.

Nötkreatur. Hela antalet nötkreatur år 1951, 2 633 500, har gått ner med 14 700 (0.6 %) sedan föregående år. Minskning föreligger för kor, vilka sjunkit i antal med 33 200 (2.0 %). Övriga kategorier av nötkreatur uppvisa däremot ökning; oxar, stutar och tjurar 1 år och däröver med 3 400 (8.8 %), kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver med 12 800 (2.7 %) och kalvar under 1 år med 2 300 (0.5 %). Såsom framgår av tab. J hänföra sig minskningen i koantalet till gruppen »övriga kor», d. v. s. kor, som kalvat mer än en gång, under det att kor, som kalvat endast en gång, ökat i antal. Sistnämnda tabell visar dessutom, att den konstaterade ökningen i antalet kalvar under 1 år berör endast kalvar, avsedda för slakt; kalvar under 1 år, avsedda för pålägg, ha nämligen minskat i antal sedan år 1950. Minskningen i antalet kor år 1951 torde ha visst samband med det aktuella önskemålet om begränsning av mjölkproduktionen på grund av avsättningssvårigheter. Även bristen på ar-

betskraft torde ha bidragit till nedgången. Ökningen i antalet oxar, stutar och tjurar, som torde hänföra sig till stutar, avsedda för slakt, samt i antalet kor, som kalvat endast 1 gång, och kvigor och kalvar över ett år, motsvarar den år 1950 konstaterade ökningen i antalet ungdjur. I förhållande till år 1944 är antalet nötkreatur år 1951 lägre för alla kategorier utom kalvar, som uppvisa någon ökning. Hela antalet nötkreatur understiger 1944 års antal med 225 500 (7.9 %).

Såsom fallet är beträffande hästarna utvisar tab. I även stora variationer mellan olika områden i fråga om det relativa antalet nötkreatur. I förhållande till den reducerade jordbruksarealen redovisas betydligt lägre antal nötkreatur för slättbygderna än för skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige och för norra Sverige; sistnämnda område uppvisar det högsta relativa antalet nötkreatur. Gotland företer de lägsta siffrorna med endast 41.8 nötkreatur, var-

av 23.6 kor, per 100 hektar, medan motsvarande siffror utgöra 147.5 respektive 102.0 för fjällbygden i Kopparbergs län.

Olikheterna mellan skilda områden i detta hänseende sammanhånga med att brukningsenheterna äro större i slättbygdsområdena än i övriga områden. Relativt sett är nämligen antalet nötkreatur betydligt större på små än på stora brukningsenheter. De i tab. I angivna siffrorna för det relativa antalet nötkreatur äro dock icke jämförbara som uttryck för kött- och mjölkproduktionens relativa storlek i olika områden, på grund av att djurens avkastning i allmänhet är större i slättbygderna än i övriga delar av landet.

Den uppdelning av kor och kalvar under 1 år på skilda grupper, som ägt rum vid de senaste kreatursräkningarna, har åsyftat att belysa rekryteringen av nötkreatursstammen. I tab. J lämnas *specificerade uppgifter om antalet kor och kalvar* i absoluta och relativa tal för de tre huvudområdena och hela riket år 1951 i jämförelse med motsvarande uppgifter för år 1950. I tab. 8 lämnas motsvarande uppgifter för varje hushållningssällskapsområde och naturligt jordbruksområde. Uppgifterna avse endast brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Såsom ovan påpekats har antalet kor, som kalvat endast en gång, sedan föregående år ökat, medan övriga kor minskat i antal för hela riket. Denna utveckling har varit starkast i södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder; slättbygderna uppvisa nedgång för båda kategorierna. Antalet kor, som kalvat endast en gång, uppgår år 1951 för hela riket till 17.4 % av samtliga kor. Motsvarande procenttal för de tre områdena (slättbygderna samt skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige och norra Sverige) äro respektive 19.2, 16.7 och 14.4 %. I fråga om kalvar under 1 år konstateras för hela riket i jämförelse med år 1950 en nedgång i antalet avsedda för pålägg med 0.4 % men en ökning i antalet avsedda för slakt med 3.2 %. I detta avseende uppvisa emellertid de tre huvudområdena olika utveckling. I södra och mellersta

Sveriges slättbygder ha båda slagen av kalvar minskat i antal sedan år 1950, medan norra Sverige företer ökning för båda grupperna. I skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige har utvecklingen varit densamma som för hela riket, nämligen minskning av påläggskalvarna och ökning av slaktkalvarna.

Den relativa fördelningen av kalvarna på pålägs- och slaktkalvar utgör 73.8 respektive 26.2 % för riket i dess helhet. Fördelningen inom de olika riksområdena avviker dock betydligt från densamma för hela riket. I södra och mellersta Sveriges slättbygder utgöra påläggskalvarna 84.8 % av samtliga kalvar och slaktkalvarna 15.2 %. För skogs- och dalbygderna i samma delar av landet äro motsvarande procenttal 67.8 och 32.2 % och för norra Sverige 56.3 och 43.7 procent. Vid jämförelse med år 1950 konstateras en obetydlig ökning av det relativa antalet kalvar för pålägg i slättbygderna i södra och mellersta Sverige, medan de övriga två områdena förete en mindre nedgång.

Det påvisade större relativa antalet kor, som kalvat endast 1 gång, och kalvar avsedda för pålägg i södra och mellersta Sveriges slättbygder tyder på en starkare nyrekrytering och snabbare omsättning av kreatursstammen i detta område än i övriga delar av landet och framför allt i norra Sverige.

Får. Fårstammen undergick under 1920- och 1930-talen en kontinuerlig minskning men ökade starkt under åren 1941—1944. Efter sistnämnda år har åter en fortgående reducering av fårstammen ägt rum. För år 1951 konstateras en fortsatt minskning, som i jämförelse med närmast föregående år uppgår till 6.6 %. Medeltalet får per 100 hektar reducerad jordbruksareal utgör år 1951 för hela riket 6.7 mot 7.2 föregående år. Motsvarande antal för slättbygderna i södra och mellersta Sverige har sjunkit från 4.8 till 4.7, för skogs- och dalbygderna i samma områden från 6.2 till 5.4 och för norra Sverige från 18.6 till 17.7. Fårskötelsens relativa omfattning är sålunda mindre i södra och mellersta de-

larna av landet än i norra Sverige. Gotland intar emellertid en särställning i detta hänseende med ett relativt stort antal får, 41·8 per 100 hektar reducerad jordbruksareal.

Getter. Beträffande antalet getter ha, liksom närmast föregående år, icke några uppgifter införskaffats år 1951. Getaveln har sedan länge gått tillbaka. Under åren 1942—1944 förekom visserligen en obetydlig ökning, men sedan har antalet sjunkit kraftigt. Under perioden 1944—1949 minskade antalet getter med 57 %. Sannolikt har minskning ägt rum även under åren 1950—1951. Endast i norra Värmland, Dalarna och Norrland har getaveln någon betydelse.

Svin. Såsom tidigare nämnts ha under år 1951 verkställts separata svinräkningar i april och oktober, vilka liksom husdjursräkningen i juni utförts enligt representativ metod. Dessa räkningar ha omfattat Götaland, Svealand och Gästrikland. På grund av det relativt ringa antalet svin i Norrland har större delen av detta område befriats från skyldigheten att lämna uppgifter för svinräkningarna. Vid den senaste allmänna husdjursräkningen, den 1 juni 1949, redovisades sålunda i Norrland utom Gästrikland endast omkring 6 % av landets hela svinstam. För att erhålla en beräknad uppgift om antalet svin i hela riket har

en komplettering av antalet svin enligt räkningarna i april 1950 och 1951 utförts beträffande återstoden av Gävleborgs län samt Norrland i övrigt. Härvid har uppgift om antalet svin för de nämnda områdena hämtats från »Jordbruk och Boskapsskötsel år 1949». Då dessa uppgifter avse den 1 juni ha de emellertid korrigerats med hänsyn till förhållandena i april med ledning av den relativa förändringen i antalet svin från april till juni i medeltal under åren 1944—1948 i Svealand.

De på angivet sätt erhållna uppgifterna om *antalet svin för hela riket* i april 1950 och 1951 återgivas i *tab. H* i jämförelse med antalet enligt svinräkningen i april 1944, som kompletterats för ovanstående norrlandsområden. Det totala antalet svin i april 1951 för hela riket har beräknats till 1 324 000 mot 1 263 300 år 1950 och 1 132 700 år 1944.

För att belysa den allmänna utvecklingen sedan förkrigsåret 1939 har i följande tablå gjorts en sammanställning av *antalet svinbesättningar och antalet svin i Götaland och Svealand* enligt de separata svinräkningar, som företagits under ifrågavarande period. De i tablå angivna siffrorna för värräkningarna avse emellertid ej hela Götaland och Svealand; Gotlands, Värmlands och Kopparbergs län ingå ej däri, beroende på att svinräkningarna i april åren 1939 och 1940 ej omfattade dessa län.

Värräkningarna.¹

Tidpunkt	Antal svinbesättningar	Index 1939 = 100	Antal svin	Index 1939 = 100
³⁰ / ₄ 1939	156 388	100·0	1 155 064	100·0
³⁰ / ₄ 1940	145 892	93·3	1 082 482	93·7
¹⁷ / ₄ 1942	159 367	101·9	744 034	64·4
¹⁹ / ₄ 1943	186 998	119·6	879 168	76·1
²³ / ₄ 1944	173 171	110·7	1 011 709	87·6
¹⁶ / ₄ 1945	163 747	104·7	1 042 593	90·3
¹⁵ / ₄ 1946	151 966	97·2	1 082 246	93·7
¹⁴ / ₄ 1947	148 131	94·7	1 114 983	96·5
¹⁹ / ₄ 1948	139 588	89·8	1 080 807	93·6
¹⁷ / ₄ 1950	130 647	83·5	1 147 298	99·3
²³ / ₄ 1951	132 470	84·7	1 202 849	104·1

¹ Götaland och Svealand utom Gotlands, Värmlands och Kopparbergs län.

Hösträkningarna.¹

Tidpunkt	Antal svin- besättningar	Index 1939 = 100	Antal svin	Index 1939 = 100
³⁰ / ₉ 1939	243 907	100·0	1 499 793	100·0
¹⁶ / ₉ 1940	250 395	102·7	1 230 664	82·1
⁶ / ₁₀ 1941	258 477	106·0	1 234 162	82·3
¹⁶ / ₁₀ 1943	328 951	134·9	1 293 054	86·2
¹⁶ / ₁₀ 1944	296 609	121·6	1 268 730	84·6
¹⁶ / ₁₀ 1945	282 246	115·7	1 308 149	87·2
¹⁴ / ₁₀ 1946	254 352	104·3	1 319 012	87·9
¹³ / ₁₀ 1947	241 597	99·1	1 441 573	96·1
¹ / ₁₀ 1948	229 242	94·0	1 318 334	87·9
¹⁷ / ₁₀ 1949	215 489	88·3	1 399 376	93·3
¹⁶ / ₁₀ 1950	187 491	76·9	1 342 991	89·6
²⁹ / ₁₀ 1951	200 956	82·4	1 378 835	91·9

¹ Götaland och Svealand.

I huvuddrag har utvecklingen varit den, att antalet besättningar ökade starkt i början av 1940-talet till ett maximum år 1943, då ökningen sedan år 1939 uppgick till 20 respektive 35 % i april respektive oktober. Därefter har en kontinuerlig minskning ägt rum fram till år 1950, då antalet besättningar understeg 1939 års antal med respektive 17 och 23 %. Beträffande antalet svin har en motsatt utveckling ägt rum. Sålunda sjönk antalet svin kraftigt under åren 1940—1942 och var i april sistnämnda år nära 36 % lägre än år 1939 (hösten 1942 företogs ingen räkning). Därefter ökade antalet och översteg i april 1951 1939 års antal. Antalet svin på hösten är fortfarande betydligt lägre än sista förkrigsåret, i oktober 1951 8 % lägre. Den här antydda utvecklingen sammanhängar beträffande antalet besättningar med att antalet hushållssvin ökade starkt i samband med livsmedelsbristen under krigsåren för att sedan minska, när läget blev bättre. Sålunda kan nämnas, att enligt en särskild undersökning ökade antalet besättningar med endast 1 svin inom enbart Östergötlands, Kristianstads, Malmöhus och Örebro län från respektive 4 282 och 8 772 i april och oktober år 1939 till 21 889 respektive 41 146 år 1943. Därefter har antalet dylika besättningar minskat starkt. Minskningen i antalet svin i början av 1940-talet, trots ökat antal besättningar, förklaras av att de större besättningarna reducerades på grund av foderbrist. Antalet besättningar med mer än 20 svin

sjönk sålunda inom nämnda fyra län från 7 075 respektive 8 239 i april respektive oktober år 1939 till 4 114 respektive 5 665 år 1943.

Utvecklingen under år 1951 karakteriseras av ökning för såväl antalet besättningar som antalet svin. Svinantalet i Götaland och Svealand våren 1951 uppvisar sålunda en ökning med 5·0 % sedan våren 1950. Antalet svin i oktober 1951 företer en ökning sedan hösten 1950 med 2·7 %. Uppgången i antalet besättningar sedan år 1950 utgör för Götaland och Svealand 2·6 % i april och 7·2 % i oktober. Den relativt stora ökningen vid sistnämnda tidpunkt förklaras av ökad förekomst av hushållssvin, vilka stigit i antal under år 1951 med 7·3 %. Utvecklingen under år 1951 för olika slag av svin framgår i fråga om antalet i april av tabell H. Tabellen visar ökning för samtliga grupper av svin. Beträffande resultaten av svinräkningen i oktober 1951, för vilka inga jämförelser med närmast föregående år gjorts i tabellerna i fråga om de olika slagen av svin, kan vidare nämnas, att gödsvin över 3 månader ökat i antal med 7·3 % under senaste året, medan antalet grisar under 3 månader sjunkit med 1·9 % (hushållssvinen ingå här). Fargaltar och modersuggor uppvisa obetydliga avvikelser från 1950 års antal.

I tab. 9 redovisas för varje län och naturligt jordbruksområde antalet svinbesättningar och antalet svin i april och oktober år 1951. På grund av viss osäkerhet för mindre områden beträffan-

Tab. K. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor för varje månad åren 1947—1951.

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Medeltal per år resp. summa
Tjänstbara galtar.													
<i>Absoluta tal.</i>													
1951	3 236	3 207	3 135	3 125	3 094	3 051	3 051	3 008	2 983	2 994	3 029	3 101	3 084
1950	3 256	3 188	3 171	3 196	3 158	3 143	3 108	3 083	3 116	3 145	3 170	3 225	3 163
1949	3 098	3 062	3 065	3 051	3 296	3 240	3 224	3 187	3 180	3 178	3 213	3 276	3 173
1948	2 814	2 813	2 798	2 818	3 097	3 058	3 018	2 928	2 911	2 954	2 992	3 043	2 937
1947	2 751	2 689	2 669	2 730	2 977	2 897	2 873	2 829	2 804	2 823	2 831	2 829	2 800
<i>Index: juli 1933 = 100.</i>													
1951	65	64	63	62	62	61	61	60	60	60	61	62	62
1950	65	64	63	64	63	63	62	62	62	63	63	64	63
1949	62	61	61	61	66	65	64	64	64	64	64	65	63
1948	56	56	56	56	62	61	60	59	58	59	60	61	59
1947	55	54	53	55	60	58	57	57	56	56	57	57	56
Betäckta suggor.													
<i>Absoluta tal.</i>													
1951	20 304	16 669	15 742	17 268	17 881	17 679	15 931	14 831	13 373	16 076	20 139	20 130	206 023
1950	20 864	17 636	18 613	20 242	20 176	18 471	16 936	16 166	15 283	17 847	21 702	21 972	225 908
1949	21 165	17 583	18 458	19 653	21 507	18 816	16 167	14 777	14 991	17 745	23 195	24 385	228 442
1948	17 212	14 916	16 767	18 226	20 213	17 567	14 391	12 676	12 438	16 900	23 084	24 505	208 895
1947	16 711	12 658	16 463	21 730	20 459	18 335	14 526	11 568	12 261	15 122	19 378	21 466	200 677
<i>Index 1: juli 1933 = 100.</i>													
1951	86	71	67	73	76	75	68	63	57	68	86	86	—
1950	89	75	79	86	86	79	72	69	65	76	92	93	—
1949	90	75	78	84	91	80	69	63	64	75	99	104	—
1948	73	63	71	77	86	75	61	54	53	72	98	104	—
1947	71	54	70	92	87	78	62	49	52	61	82	91	—
<i>Index 2: medeltalet för resp. månader 1933—1937 = 100.</i>													
1951	90	85	73	69	69	80	80	67	70	74	81	—	—
1950	93	90	86	80	78	84	85	87	77	78	80	88	—
1949	94	90	85	78	83	85	81	80	76	77	86	98	—
1948	77	76	78	72	78	80	73	68	63	74	85	98	—
1947	74	65	76	86	79	83	73	62	62	66	72	86	—

de antalet fargaltar ha dessa redovisats tillsammans med modersuggorna under rubriken avelssvin. I slutet av tabellen angives avelssvinnens fördelning på fargaltar samt modersuggor dräktiga första gången och övriga modersuggor för hela det undersökta området.

Vid jämförelse mellan svinstammens storlek i april och oktober framgår, att både antalet besättningar och antalet svin är betydligt större på hösten än våren och att ökningen hänför sig främst till gödsvin (över 3 månader). Däremot är antalet modersuggor högre på våren.

Dessa förhållanden återspeglar en naturlig säsongvariation. Under våren ökas produktionen av smågrisar, som uppfödas under sommaren och komma till uttryck i högre antal gödsvin, bl. a. hushållssvin, på hösten. Det högre antalet besättningar på hösten står i samband med det större antalet hushållssvin under denna del av året.

I fråga om svinskötelsens relativa omfattning i olika områden visar tab. I, att Kristianstads, Malmöhus och Hallands län avsevärt skilja sig från övriga län med respektive 94,3, 78,2 och 92,4

svin på 100 hektar reducerad jordbruksareal. Motsvarande tal för riksområdena uppgå till 39.7 för södra och mellersta Sveriges slättbygder, 33.6 för skogs- och dalbygderna i samma delar av landet och 11.3 för norra Sverige. Svin-skötseln har sålunda den största relativa omfattningen i södra och mellersta Sverige i olikhet mot nötkreatursskötseln, som visar de högsta relativa talen för norra Sverige.

Genom kungörelser den 7 april 1933, 24 maj 1934 och 23 maj 1935 har det alltsedan den 1 juli 1933 ålegat envar innehavare av fargalt dels att föra förlöpande förteckning rörande betäckningar av sugor, dels att månadsvis (under tiden 1 juli 1933—30 juni 1934 kvartalsvis) lämna uppgift angående antalet av honom innehavda *fargaltar* och det sammanlagda antalet av under varje månad av dessa *betäckta sugor*. Resultaten av den på grundval därav utarbetade statistiken tillställas månadsvis de närmast intresserade myndigheterna samt publiceras i tidskriften Lantmannen, Jordbrukarnas föreningsblad och Jordbrukssekonomiska Meddelanden. I föreliggande redogörelse återgivas i *tab. K* resultaten för sista 5-årsperioden, beträffande *tjänstbara galtar och betäckta sugor* för de olika månaderna, såväl absoluta tal som indextal. Indextalen äro uträknade, för både galtar och betäckta sugor med utgångspunkt från antalet i juli 1933, beträffande betäckta sugor med utgångspunkt även från medeltalen för respektive månader åren 1933—1937.

Av tabellen framgår, att den minskning i antalet tjänstbara galtar och betäckta modersugor, som konstaterades år 1950, fortsatt även år 1951. Beträffande galtarna är nedgången dock obetydlig, medan suggorna förete en större tillbakagång. Såsom indextalen visa, har antalet tjänstbara galtar dock sjunkit mera i förhållande till juli 1933 än antalet betäckta sugor, vilket innebär, att antalet galtar är lägre nu än tidigare i förhållande till antalet sugor. Denna utveckling torde delvis sammanhånga med ökad verksamhet av avels- och galtförningar. Under de senaste två åren mär-

kes som nämnts en tendens till motsatt utveckling, som emellertid kan vara av tillfällig natur.

Höns. Den samtidigt med svinräkningen i april 1951 verkställda hönsräkningen utfördes även enligt stickprovsmetod och omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Inom det undersökta området redovisades vid 1944 års jordbruksräkning 97 % av det totala antalet höns och kycklingar i riket. Sammanställningen i *tab. H* visar utvecklingen i jämförelse med åren 1944 och 1950. De i tabellen lämnade uppgifterna avse hela riket; komplettering har verkställts för Norrland utom Gästrikland på samma sätt som beträffande antalet svin. Antalet höns i april 1951 för hela riket beräknas sålunda till 9 128 200, vilket innebär en minskning med 52 400 (0.6 %) sedan år 1950. I fråga om antalet kycklingar, 3 201 000 i april 1951, konstateras en ökning sedan närmast föregående år med 109 200 (3.5 %). Sammanlagt uppgår antalet höns och kycklingar till 12 329 200 år 1951, vilket är 56 800 (0.5 %) mer än år 1950.

Nötkreatursenheter.¹ För att erhålla jämförbara uttryck för kreatursskötselns omfattning som helhet betraktad inom olika områden ha de olika slagen av husdjur reducerats till en gemensam enhet, enligt inom jordbruksstatistiken tidigare tillämpade grunder. Det för år 1951 beräknade antalet nötkreatursenheter i hela riket uppgår till 3 105 000 mot 3 148 000 år 1950; minskningen motsvarar 1.4 %. Kreatursskötselns relativa omfattning framgår av *tab. I*, där antalet kreatursenheter per 100 hektar reducerad jordbruksareal redovisas för olika områden. Norra Sverige företer det högsta relativa antalet kreatursenheter (102.8); för skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige redovisas något lägre (91.1) och för slättbygderna i samma område det lägsta relativa antalet (67.1).

¹ 1 nötkreatursenhet = 1 fullvuxet nötkreatur, 2 ungnöt eller kalvar, $\frac{2}{3}$ vuxen häst, $\frac{4}{3}$ unghäst eller föl, 4 svin, 10 får eller 12 getter, resp. Till kaniner, fjäderfä och bisamhällen har hänsyn ej tagits.

Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, inom områden,

1	2	3	4	5	6	7	8
O m r å d e n	Ä g o s l a g						
	Åker	Slätter- äng	Kulti- verad betes- äng	Annan betes- äng	Skogs- mark	Övrig mark	Summa landareal
Stockholms län och stad	153 037	2 903	5 174	13 997	387 242	189 971	752 824
Uppsala län	152 861	3 016	2 865	11 963	282 485	58 860	512 050
Södermanlands län	175 208	1 600	6 482	22 568	333 877	85 229	624 964
Östergötlands län	246 652	4 793	19 385	48 175	561 265	125 783	1 006 053
a) Norra skogsbygden	38 326	678	5 649	5 696	167 389	42 133	259 871
b) Östgötaslätten	154 818	907	7 194	24 437	124 119	38 096	349 571
c) Södra skogsbygden	41 328	3 075	6 104	16 103	227 943	29 571	324 124
d) Södra kustlandet	12 180	133	488	1 939	41 814	15 988	72 487
Jönköpings län	133 721	12 891	15 084	44 149	621 205	234 091	1 061 141
Kronobergs län	99 250	9 548	9 265	29 785	552 239	190 980	891 067
Kalmar län	185 350	6 737	6 069	46 866	662 424	201 776	1 109 222
länets norra del	63 564	978	3 949	10 668	292 301	74 552	446 012
a) Norra kustlandet	49 037	815	3 221	7 330	215 240	68 737	339 380
b) Skogsbygden	14 527	163	728	3 338	77 061	10 815	106 632
länets södra del	121 786	5 759	2 120	36 198	370 123	127 224	663 210
a) Kalmarsslätten	45 924	593	821	9 979	111 114	22 382	190 813
b) Norra kustlandet	3 093	158	67	560	19 808	5 713	29 399
c) Skogsbygden	33 315	3 310	951	12 551	222 001	38 711	308 839
d) Öland	39 454	1 698	281	13 108	17 200	62 418	134 159
Gotlands län	84 229	1 830	1 611	17 084	130 522	78 734	314 010
Blekinge län	61 706	1 416	1 880	10 960	177 198	37 703	290 863
a) Skogsbygden	25 298	1 049	771	5 364	117 261	18 257	168 000
b) Slättbygden	36 408	367	1 109	5 596	59 937	19 446	122 863
Kristianstads län	233 368	3 040	9 487	32 936	245 699	92 789	617 319
a) Skogsbygden	67 881	1 481	2 956	13 540	179 822	61 667	327 347
b) Mellanbygden	82 823	1 042	3 518	15 570	47 564	17 783	168 300
c) Slättbygden	82 664	517	3 013	8 226	18 313	13 889	121 672
Malmöhus län	333 219	3 865	9 431	19 131	64 555	43 257	473 458
a) Skogsbygden	26 310	383	1 440	4 647	31 660	5 387	69 977
b) Mellanbygden	88 363	1 644	3 138	7 201	19 795	10 205	125 346
c) Slättbygden	228 546	1 838	4 853	7 283	13 100	27 515	273 135
Hallands län	145 007	1 993	3 601	8 733	209 807	105 503	474 644
a) Slättbygden	88 028	93	1 189	3 284	37 789	17 074	147 457
b) Skogsbygden	31 735	1 748	2 084	4 186	132 792	64 692	237 237
c) Norra Halland	25 244	152	328	1 263	39 226	23 737	89 950
Göteborgs och Bohus län	93 054	2 390	2 765	15 005	168 709	214 389	496 312
Älvsborgs län	208 380	8 609	7 748	30 409	654 591	258 785	1 168 522
länets norra del	129 761	4 066	1 841	13 749	306 786	138 284	594 487
a) Slättbygden	77 610	1 014	976	5 364	86 802	49 343	221 709
b) Dalbygden	34 314	977	616	4 132	89 298	45 742	175 079
c) Dalalands bergsbygd	16 896	2 032	247	3 548	124 611	41 261	188 595
d) Södra högländet	941	43	2	105	6 075	1 938	9 104

varje hushållningssällskaps område samt inom vissa naturliga jordbruks-
år 1951.

1	2	3	4	5	6	7	8
O m r å d e n	Ä g o s l a g						
	Åker	Slätter- äng	Kulti- verad betes- äng	Annan betes- äng	Skogs- mark	Övrig mark	Summa landareal
länets södra del	78 619	4 543	5 907	16 660	347 805	120 501	574 035
a) Dalbygderna	10 794	272	320	1 233	25 615	6 524	44 758
b) Södra höglandet	67 825	4 271	5 587	15 427	322 190	113 977	529 277
Skaraborgs län	317 109	2 644	8 187	34 932	336 069	109 806	808 747
a) Slättbygden	222 866	1 865	4 578	14 802	161 537	56 647	461 795
b) Fulbygden	48 682	502	1 591	11 262	81 827	20 046	113 910
c) Nordöstra höglandet	17 329	193	630	2 402	72 871	18 093	111 518
d) Sydöstra höglandet	28 232	584	1 388	6 466	69 884	15 020	121 524
Värmlands län	184 983	11 426	2 960	27 949	1 252 866	266 553	1 746 787
a) Slättbygden	89 767	1 331	1 264	6 004	202 395	56 545	357 308
b) Centr. o. västra Värmland	76 412	5 123	1 438	14 525	511 302	96 548	705 348
c) Bergslagen	6 999	720	235	2 583	114 343	23 908	148 788
d) Norra Värmland	11 805	4 252	23	4 837	424 826	89 552	535 295
Örebro län	154 081	3 318	4 137	15 525	527 337	135 938	840 336
a) Södra skogsbygden	21 401	194	1 358	3 446	105 038	24 709	156 146
b) Slättbygden	93 073	613	1 676	5 400	87 858	24 667	213 287
c) Bergslagen	39 607	2 511	1 103	6 679	334 441	86 562	470 903
Västmanlands län	162 509	2 552	3 144	10 252	376 637	89 139	644 233
a) Bergslagen	15 862	447	962	2 365	134 481	31 587	185 654
b) Slättbygden	146 647	2 105	2 182	7 887	242 156	57 602	458 579
Kopparbergs län	108 969	25 900	1 292	21 497	1 975 225	686 558	2 819 441
a) Bergslagen	8 984	1 985	239	4 572	145 754	30 168	191 702
b) Östra Dalarna	58 561	3 419	426	7 708	319 747	61 748	451 609
c) Mellanbygden	38 232	16 961	616	9 151	1 024 622	305 239	1 394 820
d) Fjällbygden	3 192	8 585	12	66	485 102	289 408	781 310
Gävleborgs län	112 711	11 031	992	18 399	1 388 431	286 552	1 818 116
a) Gästrikland	35 358	2 399	593	3 582	299 093	75 611	416 586
b) Hälsinglands kustland	65 525	6 322	322	11 975	685 223	116 655	836 022
c) Inlandet	11 828	2 310	77	2 892	454 115	94 286	565 508
Västernorrlands län	103 027	22 649	2 016	25 999	1 841 477	417 102	2 412 270
a) Kustlandet	66 009	10 263	1 282	16 222	569 037	168 147	930 890
b) Inlandet	34 926	11 559	683	8 820	1 198 019	231 453	1 465 460
c) Silurumrådet	2 092	827	51	957	74 421	17 502	95 850
Jämtlands län	68 237	11 107	2 540	20 526	2 594 823	2 069 768	4 767 001
a) Silurumrådet	43 208	2 901	2 093	10 014	827 004	414 144	1 299 359
b) Mellanbygden	10 594	1 666	153	2 679	500 845	88 594	604 531
c) Fjällbygden	14 440	6 540	294	7 833	1 266 974	1 567 030	2 863 111
Västerbottens län	129 637	22 361	2 075	26 972	3 127 431	2 231 819	5 540 295
a) Kustlandet	106 435	7 966	1 460	20 174	1 227 348	431 712	1 795 095
b) Inlandet	23 202	14 395	615	6 798	1 900 083	1 800 107	3 745 200
Norrbottnens län	84 084	61 433	1 464	19 621	3 796 872	5 904 124	9 967 598
a) Kustlandet	70 021	33 820	1 165	19 589	1 565 509	698 053	2 368 557
b) Inlandet	14 063	27 613	299	82	2 231 363	5 205 621	7 479 041
Hela riket	3 730 389	239 052	129 654	578 483	22 268 986	14 115 200	41 056 723

Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom varje hushållningssäll-

Anm. Beträffande uppgiftsmaterialets bearbetning

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Fo- der- ärter och vicker	Pota- tis
1 Stockholms län och stad	11 229	8 671	1 537	1 565	12 082	25 012	1 438	380	4 395
2 Uppsala län	10 862	13 390	1 527	3 166	7 182	31 133	2 327	369	2 645
3 Södermanlands län . . .	13 338	10 564	3 086	1 737	32 007	15 139	2 340	814	2 960
4 Östergötlands län . . .	24 688	22 054	6 320	5 234	22 799	32 410	2 135	661	4 256
5 a) Norra skogsbygden . .	2 311	2 764	1 446	621	6 654	3 161	272	71	771
6 b) Östgötaslätten . . .	18 936	16 076	2 916	4 127	8 603	20 947	1 397	487	1 954
7 c) Södra skogsbygden . .	2 116	2 309	1 759	387	5 945	6 773	267	86	1 294
8 d) Södra kustlandet . .	1 925	905	199	99	1 597	1 529	199	17	237
9 Jönköpings län	1 946	5 939	4 255	1 405	33 747	6 107	24	750	5 685
10 Kronobergs län	821	4 067	3 631	651	25 310	4 823	10	236	5 656
11 Kalmar län	9 059	8 246	9 634	3 729	23 932	17 068	165	242	7 492
12 länets norra del	3 740	4 177	2 639	477	13 079	4 043	154	100	1 988
13 a) Norra kustlandet . . .	3 626	8 201	1 898	384	9 089	3 459	151	59	1 898
14 b) Skogsbygden	114	976	741	93	3 990	584	3	41	595
15 länets södra del	5 319	4 069	6 995	3 252	10 853	13 025	11	142	5 504
16 a) Kalmarslätten	2 290	1 610	2 620	755	3 346	5 891	2	29	2 292
17 b) Norra kustlandet . . .	61	222	136	18	560	166	—	—	148
18 c) Skogsbygden	654	1 800	1 566	248	6 418	2 965	5	110	1 914
19 d) Öland	2 314	437	2 673	2 231	529	4 503	4	3	1 150
20 Gotlands län	5 563	1 432	3 161	6 154	439	7 936	34	66	1 692
21 Blekinge län	1 784	2 410	3 580	814	7 066	4 413	6	56	9 115
22 a) Skogsbygden	357	1 098	1 439	91	4 716	1 246	—	4	3 287
23 b) Slättbygden	1 427	1 312	2 141	723	2 350	3 167	6	52	5 828
24 Kristianstads län	6 120	6 671	16 559	4 614	11 165	39 800	41	433	19 844
25 a) Skogsbygden	240	1 760	2 500	430	8 015	10 533	1	76	6 541
26 b) Mellanbygden	1 593	1 596	9 923	1 650	1 458	14 126	3	100	9 581
27 c) Slättbygden	4 287	8 316	4 136	2 534	1 697	15 141	37	257	3 722
28 Malmöhus län	18 246	15 152	15 063	20 870	4 305	54 495	77	814	9 558
29 a) Skogsbygden	370	788	893	840	828	6 748	1	91	1 458
30 b) Mellanbygden	2 320	2 471	5 429	2 330	851	18 079	13	207	8 898
31 c) Slättbygden	15 556	11 893	8 739	18 200	2 631	29 668	68	516	4 207
32 Hallands län	1 606	9 062	7 191	3 037	25 795	12 376	9	362	8 402
33 a) Slättbygden	1 420	5 271	5 498	2 543	13 342	8 664	—	265	5 887
34 b) Skogsbygden	41	1 626	1 116	320	7 919	1 637	—	53	1 897
35 c) Norra Halland	145	2 165	577	174	5 584	2 075	9	44	1 118
36 Göteborgs och Bohus län	473	7 783	468	633	18 930	6 193	48	1 000	4 347
37 Älvsborgs län	1 778	12 804	2 627	2 272	51 598	5 806	44	967	7 000
38 länets norra del	1 302	9 619	1 191	1 477	31 415	3 328	37	773	3 031
39 a) Slättbygden	955	5 510	904	1 037	19 714	1 998	28	607	1 446
40 b) Dalbygden	168	2 718	181	363	8 386	1 053	6	130	1 065
41 c) Dalslands bergsbyggd.	161	1 348	87	74	3 027	264	3	35	464
42 d) Södra höglandet . . .	18	48	19	8	288	13	—	1	56

¹ Ej permanent vall, även till ensilage.

skaps område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951.

samt vissa kompletteringar se sid. 2 och 3.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Socker- betor	Foder- rot- fruk- ter	Grün- foder av säd och balj- växter	Vall till hö	Vall till frö- skörd	Vall till bete och grün- foder ¹	Per- ma- nent betes- vall	Olje- växter	Spä- nads- väx- ter	Köks- växter	Andra växt- slag	Träda och obru- kad åker	Summa åkerjord
—	681	2 037	46 510	1 378	4 774	8 959	7 029	77	475	452	14 336	153 037
13	406	2 222	40 415	1 663	4 685	7 830	7 765	168	145	230	14 718	152 961
5	725	2 896	47 447	2 830	4 980	10 570	8 043	215	119	179	15 814	175 208
1 698	2 372	4 033	56 099	6 747	4 794	6 214	24 699	251	209	276	18 703	246 652
60	267	946	10 371	736	1 141	1 151	2 493	—	12	43	3 035	38 326
1 503	1 386	1 882	29 182	5 836	2 519	3 906	20 664	171	192	212	12 422	154 818
132	616	1 087	13 019	351	715	868	1 201	78	3	1	2 321	41 328
3	103	118	3 527	324	419	289	341	2	2	20	925	18 180
9	2 670	5 032	51 738	636	4 107	4 718	2 127	33	109	276	2 408	133 721
74	2 490	3 335	35 370	326	4 453	4 903	736	177	26	171	1 984	99 250
3 085	3 267	2 573	49 280	1 001	9 875	7 841	16 836	88	2 172	702	9 063	185 350
30	1 020	815	19 678	554	2 628	2 488	1 835	23	15	73	4 008	63 564
26	614	531	14 775	480	1 958	2 061	1 605	22	12	71	3 622	49 037
4	406	284	4 903	74	670	427	230	1	3	2	386	14 527
3 055	2 247	1 758	29 602	447	7 247	5 353	15 001	65	2 157	629	5 055	121 786
133	1 065	634	10 911	259	3 310	2 993	6 815	6	206	137	1 120	45 924
—	58	113	1 023	10	241	136	35	6	—	—	160	3 093
5	580	775	10 586	110	1 849	1 354	1 072	6	6	8	1 284	33 315
2 917	544	236	7 082	68	1 847	870	7 079	47	1 945	484	2 491	39 454
2 476	2 451	376	19 528	478	3 754	4 144	18 390	678	491	254	4 732	84 229
1 073	1 668	1 058	15 024	118	2 386	4 383	5 254	12	257	141	1 088	61 706
63	762	568	7 617	44	1 075	1 660	579	—	10	19	663	25 298
1 010	906	490	7 407	74	1 311	2 723	4 675	12	247	122	425	36 408
11 591	7 325	7 371	51 793	2 004	10 754	16 534	13 364	102	1 298	2 246	3 739	233 368
707	2 453	1 741	20 816	178	4 328	5 748	1 203	6	98	222	790	67 881
3 856	2 624	2 127	17 537	255	3 210	6 220	4 251	43	424	1 116	1 136	82 823
7 028	2 248	3 503	18 940	1 571	3 216	4 566	7 910	53	781	908	1 818	82 664
32 536	8 781	14 215	53 288	3 920	9 494	18 560	42 227	1 199	2 944	2 143	5 332	333 219
486	1 289	909	7 659	265	1 254	1 756	713	—	77	87	307	26 310
4 082	3 769	4 023	18 416	688	3 107	5 579	5 940	144	64	322	1 636	83 363
27 969	3 728	9 288	27 213	2 967	5 188	11 225	35 574	1 055	2 808	1 734	3 389	223 546
952	4 834	6 830	36 844	1 275	9 579	9 566	2 975	1 187	375	420	2 330	145 007
925	3 023	4 461	19 064	961	6 125	6 566	2 614	1 053	190	252	1 404	88 028
25	1 203	1 457	10 007	154	1 981	1 576	194	85	7	3	434	31 735
2	608	912	7 773	160	1 473	1 424	167	49	178	165	492	25 244
—	951	2 375	31 641	651	4 546	6 593	582	—	313	136	5 391	93 054
8	1 780	5 513	81 702	1 843	11 115	9 480	2 405	17	187	88	9 346	208 380
8	624	3 398	47 683	1 506	7 598	5 853	1 975	17	132	68	8 726	129 761
8	398	2 154	26 297	949	5 255	3 634	1 608	17	13	24	5 054	77 610
—	199	918	12 309	415	1 764	1 610	339	—	116	29	2 545	34 314
—	23	308	8 655	140	564	588	28	—	3	13	1 116	16 896
—	4	18	422	2	15	21	—	—	—	2	11	941

38 TAB. 2 (forts.). ÅKERJORDENS ANVÄNDNING, I HEKTAR, INOM VARJE HUSHÅLLNINGS-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kök-ärter	Foder-ärter och vicker	Potatis
1 länets södra del	476	3 185	1 436	795	20 183	2 478	7	194	3 969
2 a) Dalbygdena	48	614	110	128	2 214	782	—	47	457
3 b) Södra höglandet . .	428	2 571	1 826	667	17 969	1 746	7	147	3 512
4 Skaraborgs län	15 869	11 077	11 570	6 043	72 711	13 448	679	3 284	5 824
5 a) Slättbygden	13 536	8 233	7 331	4 341	49 880	9 406	667	2 686	3 129
6 b) Faltbygden	1 270	1 166	1 936	1 071	11 887	2 129	10	298	1 248
7 c) Nordöstra höglandet .	482	704	933	113	4 075	551	8	130	448
8 d) Sydöstra höglandet .	581	974	1 870	518	6 869	1 862	4	170	999
9 Värmlands län	6 233	9 363	2 480	2 043	36 100	3 788	50	413	4 819
10 a) Slättbygden	8 469	5 616	1 819	1 545	18 024	2 507	89	169	1 440
11 b) Centr. o. vä Värmland	2 589	3 195	922	305	14 576	846	7	176	2 413
12 c) Bergslagen	45	248	34	105	1 104	293	4	9	262
13 d) Norra Värmland . .	130	309	205	88	2 396	92	—	59	704
14 Örebro län	4 763	12 229	2 650	3 133	35 666	3 491	481	407	3 564
15 a) Södra skogsbygden .	672	1 304	787	428	5 584	411	15	51	746
16 b) Slättbygden	3 238	9 286	1 566	2 326	20 877	1 794	383	289	1 645
17 c) Bergslagen	853	1 639	297	384	9 255	1 286	88	117	1 173
18 Västmanlands län . . .	10 070	14 165	1 122	2 190	29 206	13 791	2 132	333	2 312
19 a) Bergslagen	536	630	59	154	3 869	671	79	24	321
20 b) Slättbygden	9 534	13 535	1 063	2 036	25 337	13 120	2 053	809	1 991
21 Kopparbergs län	3 268	1 609	894	2 857	22 334	4 167	76	100	3 270
22 a) Bergslagen	129	168	39	181	1 906	333	2	23	874
23 b) Östra Dalarna . . .	2 809	1 197	437	1 033	13 914	2 683	74	64	1 227
24 c) Mellanbygden	330	244	418	1 611	6 471	1 142	—	13	1 528
25 d) Fjällbygden	—	—	—	32	48	3	—	—	141
26 Gävleborgs län	387	2 644	175	4 222	18 903	7 452	116	68	3 823
27 a) Gästrikland	312	1 049	106	570	6 975	1 724	55	18	1 310
28 b) Hälsinglands kustland	64	1 572	67	2 756	10 604	5 100	61	45	2 075
29 c) Inlandet	11	23	2	896	1 324	628	—	5	438
30 Västernorrlands län . .	10	466	120	8 326	4 979	5 900	26	156	4 859
31 a) Kustlandet	5	376	112	5 720	3 443	4 406	23	138	3 051
32 b) Inlandet	3	89	8	2 464	1 502	1 448	8	16	1 688
33 c) Silurområdet	2	1	—	142	34	46	—	2	120
34 Jämtlands län	12	39	13	5 654	1 482	2 285	2	227	2 125
35 a) Silurområdet	12	27	9	4 166	984	1 742	—	218	1 289
36 b) Mellanbygden	—	8	1	694	312	350	1	5	413
37 c) Fjällbygden	—	4	3	794	186	193	1	4	473
38 Västerbottens län . . .	—	10	43	14 046	1 452	5 841	4	19	4 325
39 a) Kustlandet	—	7	34	13 350	1 079	5 196	4	19	8 074
40 b) Inlandet	—	3	9	698	373	145	—	1	1251
41 Norrbottens län	—	16	38	5 480	1 263	2 916	—	65	2 831
42 a) Kustlandet	—	16	38	5 363	1 086	2 889	—	65	2 253
43 b) Inlandet	—	—	—	117	177	27	—	—	578
44 Hela riket år 1951	148 125	179 863	97 764	109 875	500 453	325 240	12 264	12 222	180 799
45 " " " 1950	178 219	160 940	126 697	93 952	502 334	318 089	12 051	11 032	130 492
46 " " " 1949	167 736	139 464	134 668	86 084	501 794	309 377	14 279	13 801	134 566
47 " " " 1948	172 792	142 859	159 840	87 806	489 648	281 600	14 638	10 083	147 875
48 " " " 1947	140 862	151 633	115 165	100 033	529 156	287 610	15 650	10 430	142 292

¹ Ej permanent vall, även till ensilage.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Socker- betor	Foder- rot- fruk- ter	Grön- foder av säd och balj- växter	Vall till hö	Vall till frö- skörd	Vall till bete och grön- foder ¹	Per- ma- nent betes- vall	Olje- väx- ter	Spå- nads- väx- ter	Köks- växter	Andra växt- slag	Träda och obru- kad åker	Summa åkerjord	
—	1 156	2 115	34 019	337	3 517	3 627	430	—	55	20	620	78 619	1
—	216	422	8 807	72	750	889	158	—	1	7	122	10 784	2
—	940	1 693	30 212	265	2 767	2 788	272	—	54	13	498	67 825	3
560	3 433	10 563	94 832	3 117	13 046	16 121	14 257	121	86	218	20 250	317 100	4
506	2 219	7 093	68 889	2 476	9 370	10 870	11 214	101	64	91	16 274	232 868	5
46	863	1 752	16 080	321	2 238	2 989	1 898	16	11	40	1 713	43 632	6
1	146	667	5 223	180	495	856	230	—	6	67	1 864	17 329	7
7	505	1 051	9 440	190	943	1 406	915	4	5	20	899	28 232	8
—	276	3 741	79 090	1 655	7 575	10 621	2 277	37	52	167	14 253	184 968	9
—	165	1 550	32 021	1 185	4 611	5 851	2 027	85	32	105	8 057	89 787	10
—	66	1 476	37 331	426	2 683	3 815	196	2	18	86	5 334	76 412	11
—	11	292	3 397	82	168	668	54	—	1	23	254	6 999	12
—	34	423	6 341	12	113	287	—	—	1	3	608	11 805	13
—	553	2 819	47 452	2 770	4 884	8 249	12 165	269	89	195	8 252	154 081	14
—	123	555	6 561	204	893	1 178	1 230	6	24	17	1 167	21 401	15
—	284	848	23 996	2 212	3 134	4 826	10 475	287	44	184	5 529	93 073	16
—	146	1 416	16 895	354	1 357	2 245	460	26	21	44	1 556	39 607	17
—	194	1 868	45 292	3 300	4 898	7 186	8 746	109	92	228	15 275	162 500	18
—	38	379	6 394	240	499	955	85	4	15	18	897	15 862	19
—	156	1 489	38 898	3 060	4 399	6 231	8 661	105	77	215	14 378	146 647	20
—	448	4 441	54 735	417	2 319	3 452	74	3	45	93	4 367	108 969	21
—	24	415	4 584	32	208	304	4	—	1	—	257	8 924	22
—	218	2 045	24 648	301	1 832	2 555	67	3	28	81	3 839	58 561	23
—	201	1 567	23 007	73	263	579	3	—	14	11	757	38 332	24
—	5	414	2 496	11	16	14	—	—	2	1	14	3 192	25
—	224	2 168	62 483	834	3 285	4 130	90	384	34	212	1 077	112 711	26
—	40	1 151	18 084	266	1 088	1 656	70	118	15	30	721	35 358	27
—	166	857	36 882	507	1 800	2 223	20	247	19	159	301	65 525	28
—	18	160	7 517	61	397	251	—	19	—	23	55	11 828	29
—	271	5 130	64 268	921	2 592	3 125	10	285	65	32	1 486	103 027	30
—	208	2 422	40 252	780	2 106	1 936	10	249	46	16	710	66 009	31
—	63	2 568	22 541	139	466	1 130	—	86	19	10	733	34 926	32
—	—	140	1 475	2	20	59	—	—	—	6	43	2 092	33
—	83	4 161	48 523	111	1 173	1 795	—	32	21	80	419	68 237	34
—	51	1 901	29 925	82	984	1 479	—	82	17	78	257	43 203	35
—	19	1 094	7 846	9	78	184	—	—	1	—	79	10 594	36
—	18	1 166	11 252	20	111	132	—	—	3	2	83	14 440	37
—	315	6 820	87 673	686	3 811	3 418	—	7	55	47	1 565	129 637	38
—	271	3 324	72 033	640	3 332	2 888	—	6	24	26	1 133	106 435	39
—	44	3 496	15 640	46	479	585	—	1	31	21	432	33 202	40
—	268	3 771	60 196	518	1 383	3 120	—	—	15	36	2 168	84 084	41
—	254	2 201	49 473	481	1 210	2 879	—	—	10	23	1 780	70 021	42
—	14	1 570	10 723	87	173	241	—	—	5	13	388	14 063	43
54 090	46 466	105 348	1 261 223	39 199	134 262	181 512	130 051	5 451	9 674	9 022	177 496	3 730 389	44
54 428	49 718	105 680	1 274 610	37 247	144 676	161 221	168 808	6 788	9 834	9 464	172 172	3 728 452	45
49 287	53 959	118 654	1 297 499	40 044	316 560	—	141 836	6 499	10 090	12 946	177 405	3 726 748	46
47 551	60 807	134 126	1 318 524	37 466	333 166	—	78 731	5 743	8 727	10 636	181 830	3 724 498	47
48 240	60 933	122 498	1 352 230	42 053	330 180	—	44 209	5 612	7 562	7 853	208 005	3 722 206	48

Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, i större riksområden, år 1951.

Anm. Beträffande uppgiftsmaterialets bearbetning samt vissa kompletteringar se sid. 2 och 3.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden samt storleks- grupper (efter åkerarealen)	Höst- vete	Vår- vete	Råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker	Potatis	Soc- ker- betor	Foder- rot- frukter
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder.</i>											
Lägenheter m. m.	17	53	32	6	124	184	15	—	1 742	32	53
0-26—2 ha . . .	341	780	692	176	3 884	4 442	46	73	3 939	827	1 079
Över 2 » . . .	122 779	120 556	66 801	59 889	227 233	225 234	10 773	7 780	54 924	51 618	26 204
Summa	123 137	121 389	67 525	60 071	231 231	229 860	10 834	7 853	60 605	52 477	27 336
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder.</i>											
Lägenheter m. m.	13	121	26	11	305	64	7	—	1 233	1	18
0-26—2 ha . . .	208	2 097	859	104	10 299	1 551	10	153	5 312	9	639
Över 2 » . . .	24 210	53 577	28 448	10 800	228 604	70 358	1 320	3 622	44 623	1 593	17 112
Summa	24 431	55 795	29 333	10 915	239 208	71 973	1 337	3 780	51 168	1 603	17 769
<i>Norra Sverige.</i>											
Lägenheter m. m.	4	12	4	84	44	14	4	—	377	—	1
0-26—2 ha . . .	54	209	114	2 463	3 061	1 125	—	31	3 900	—	85
Över 2 » . . .	499	2 458	788	36 337	26 909	22 268	89	558	14 749	—	1 275
Summa	557	2 679	906	38 889	30 014	23 407	93	589	19 026	—	1 361
<i>Hela riket.</i>											
Lägenheter m. m.	34	186	62	101	473	262	26	—	3 352	33	72
0-26—2 ha . . .	603	3 086	1 665	2 748	17 244	7 118	56	262	13 151	836	1 803
Över 2 » . . .	147 488	176 591	96 037	107 026	482 736	317 860	12 182	11 960	114 296	53 211	44 591
Summa	148 125	179 863	97 764	109 875	500 453	325 240	12 264	12 222	130 799	54 080	46 466

1	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Områden samt storleks- grupper (efter åkerarealen)	Grön- foder av säd	Vall till hö	Vall till frö- skörd	Vall till bete o. grön- foder ¹	Perma- nent betes- vall	Olje- växter	Spå- nads- växter	Köks- växter på åker	Andra växt- slag	Hel- träda o. obrukad åkerjord	Summa åker- jord
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder.</i>											
Lägenheter m. m.	48	216	—	57	—	—	—	128	26	49	2 782
0-26—2 ha . . .	1 193	11 435	45	1 064	706	200	11	977	460	780	33 150
Över 2 » . . .	47 815	493 682	28 686	75 857	109 846	172 432	4 222	7 218	6 525	125 012	2 045 076
Summa	49 056	505 333	28 731	76 978	110 552	172 632	4 233	8 323	7 011	125 841	2 081 008
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder.</i>											
Lägenheter m. m.	88	482	—	54	—	—	—	50	1	46	2 520
0-26—2 ha . . .	1 910	24 240	79	1 578	1 099	23	6	134	151	860	51 326
Över 2 » . . .	30 991	394 265	7 489	44 104	55 049	17 363	622	975	1 467	43 376	1 079 968
Summa	32 989	418 987	7 568	45 736	56 148	17 386	628	1 159	1 619	44 282	1 133 814
<i>Norra Sverige.</i>											
Lägenheter m. m.	70	354	—	12	—	—	—	11	1	20	1 012
0-26—2 ha . . .	3 960	40 028	154	719	461	—	6	40	63	813	57 291
Över 2 » . . .	19 273	296 521	2 746	10 817	14 351	33	584	141	328	6 540	457 264
Summa	23 303	336 903	2 900	11 548	14 812	33	590	192	392	7 373	515 567
<i>Hela riket.</i>											
Lägenheter m. m.	206	1 052	—	123	—	—	—	189	28	115	6 314
0-26—2 ha . . .	7 063	75 703	278	3 361	2 266	223	23	1 151	674	2 453	141 767
Över 2 » . . .	98 079	1 184 468	38 921	130 778	179 246	189 828	5 428	8 334	8 320	174 928	3 582 308
Summa	105 348	1 261 223	39 199	134 262	181 512	190 051	5 451	9 674	9 022	177 496	3 730 389

¹ Ej permanent vall, även till ensilage.

Tab. 4. Utsädet inom varje hushållningssällskaps område, i ton, år 1951.

Anm. Utsädesmängd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
O m r å d e n	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd ¹	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker	Potatis
Stockholms län o. stad	2 790	2 070	350	10	330	2 750	6 220	350	90	8 980
Uppsala län	2 420	3 160	310	10	670	1 570	7 670	570	90	5 600
Södermanlands län . .	3 890	2 590	860	10	360	7 110	4 190	610	210	6 090
Östergötlands län . . .	6 040	5 090	1 720	40	1 070	5 110	8 110	450	140	8 610
Jönköpings län	520	1 260	950	90	300	7 960	2 650	10	160	13 750
Kronobergs län	180	850	800	20	140	5 640	1 870	0	50	12 980
Kalmar län	2 160	1 890	2 090	70	740	5 270	4 180	40	50	14 370
därav norra delen . .	950	990	590	40	100	2 960	1 130	40	20	4 140
södra delen	1 210	900	1 500	30	640	2 310	3 050	0	30	10 230
Gotlands län	1 170	330	620	0	1 210	80	1 640	10	10	3 090
Blekinge län	390	530	760	10	160	1 570	1 170	0	10	16 700
Kristianstads län . . .	1 380	1 450	3 280	60	920	2 310	9 870	10	100	44 970
Malmöhus län	4 070	3 450	2 960	60	4 280	880	14 970	20	190	19 970
Hallands län	360	1 990	1 550	40	600	5 570	4 280	0	80	19 560
Göteborgs o. Bohus län	90	1 850	110	10	140	4 300	1 980	10	230	9 500
Älvsborgs län	410	2 820	600	30	440	11 630	2 690	10	220	14 630
därav norra delen . .	300	2 150	280	10	800	7 350	1 670	10	180	6 400
södra delen	110	670	320	20	140	4 280	1 020	0	40	8 230
Skaraborgs län	3 720	2 560	2 950	20	1 310	16 870	5 840	160	750	12 070
Värmlands län	1 280	2 130	510	10	420	8 120	1 790	10	100	10 970
Örebro län	1 530	2 840	600	30	640	7 490	1 440	100	90	7 650
Västmanlands län . . .	2 430	3 370	250	10	440	6 430	3 540	500	80	4 750
Kopparbergs län	720	840	180	0	550	5 160	2 090	20	20	6 630
Gävleborgs län	100	590	40	20	900	4 290	2 150	30	10	8 720
Västernorrlands län . .	0	100	10	10	1 720	1 010	2 450	10	30	12 590
Jämtlands län	0	10	0	0	920	250	1 270	0	40	4 970
Västerbottens län . . .	—	0	0	0	2 570	280	2 610	0	0	9 450
Norrbottnens län . . .	—	0	0	0	960	230	1 410	—	10	5 170
Hela riket år 1951 . .	35 650	41 260	21 500	500	21 790	111 880	96 080	2 920	2 760	281 770
" " " 1950	40 110	36 940	25 770	730	18 570	112 290	94 570	2 880	2 490	281 470
" " " 1949	37 770	31 930	26 990	790	17 110	112 160	95 880	3 400	3 130	289 890
" " " 1948	43 840	32 680	32 750	860	17 370	109 290	93 880	3 480	2 290	318 080
" " " 1947	39 360	34 530	25 470	960	19 780	117 980	92 160	3 730	2 340	306 000

¹ Inräknat säd till bete och grönfoder.

Tab. 5. Skörden, i ton, inom varje hushållningssällskaps

Anm. Skörd, som understiger

1	2	3	4	5	6	7
O m r å d e n	Höstvete	Vårvete	Råg	Korn	Havre	Blandsäd
1 Stockholms län och stad	21 000	14 050	2 420	2 970	21 380	45 270
2 Uppsala län	25 090	24 640	2 710	6 900	13 360	60 710
3 Södermanlands län	19 070	15 630	4 470	3 490	66 890	31 640
4 Östergötlands län	48 670	35 180	10 710	14 640	47 170	77 840
5 a) Norra skogsbygden	4 090	4 450	2 460	1 500	13 240	7 690
6 b) Östgötaslätten	39 390	26 530	5 630	12 090	21 080	53 620
7 c) Södra skogsbygden	2 960	2 820	2 310	850	9 930	13 480
8 d) Södra kustlandet	2 230	1 380	310	200	2 920	8 150
9 Jönköpings län	3 060	6 530	5 930	2 470	51 970	10 870
10 Kronobergs län	790	3 090	5 740	1 210	41 760	8 580
11 Kalmar län	11 590	7 210	14 300	6 600	37 820	30 410
12 länets norra del	4 300	3 690	2 870	830	21 190	6 940
13 a) Norra kustlandet	4 210	2 910	2 120	700	15 720	6 120
14 b) Skogsbygden	90	780	750	130	5 470	820
15 länets södra del	7 290	3 520	11 430	5 770	16 630	23 470
16 a) Kalmarsslätten	3 530	1 610	5 140	1 630	6 290	11 370
17 b) Norra kustlandet	10	90	60	20	560	200
18 c) Skogsbygden	650	1 420	2 290	420	9 110	5 010
19 d) Öland	3 100	400	3 940	3 680	670	6 890
20 Gotlands län	9 960	1 320	5 500	13 350	770	15 950
21 Blekinge län	2 650	2 160	6 330	2 290	11 380	9 630
22 a) Skogsbygden	440	720	2 000	210	6 890	2 120
23 b) Slättbygden	2 210	1 440	4 330	2 080	4 490	7 510
24 Kristianstads län	9 350	6 220	34 490	12 180	19 150	89 420
25 a) Skogsbygden	250	1 040	4 340	960	11 700	19 700
26 b) Mellanbygden	1 770	1 400	20 730	4 110	2 750	30 510
27 c) Slättbygden	7 330	3 780	9 420	7 120	4 700	39 210
28 Malmöhus län	36 130	19 940	38 110	70 700	10 990	153 340
29 a) Skogsbygden	430	740	1 730	860	1 580	14 510
30 b) Mellanbygden	2 880	1 950	11 360	6 690	1 940	45 880
31 c) Slättbygden	32 820	17 250	25 020	63 150	7 470	93 450
32 Hallands län	4 010	14 690	13 910	8 150	47 720	27 050
33 a) Slättbygden	3 690	9 470	11 250	7 140	26 280	20 630
34 b) Skogsbygden	90	1 870	1 820	780	13 570	3 100
35 c) Norra Halland	230	3 350	840	280	7 870	3 320
36 Göteborgs och Bohus län	770	9 300	710	920	24 860	8 370
37 Älvsborgs län	2 010	9 370	2 890	3 670	67 610	7 890
38 länets norra del	1 570	6 890	1 170	2 580	43 620	4 700
39 a) Slättbygden	1 190	3 910	860	1 890	28 780	2 900
40 b) Dalbygden	240	2 090	200	580	10 570	1 420
41 c) Dalsländs bergsbygd	110	850	90	100	3 780	360
42 d) Södra höglandet	30	40	20	10	490	20

område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951.

5 ton, betecknas med 0.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Kok- ärter	Foder- ärter och vicker	Potatis	Socker- beter	Foderrot- frukter	H ö f r å n		H a l m a v		
					odlad jord	naturlig äng	höstesäd	vår- sträsäd	balj- växter
2 110	560	56 560	—	20 430	166 040	6 070	29 080	88 100	2 640 1
3 490	560	31 210	90	13 170	142 260	4 920	28 850	104 370	4 310 2
3 530	1 320	29 920	60	21 050	181 720	3 070	30 170	131 440	5 490 3
3 730	1 170	52 450	40 870	67 400	215 220	7 130	73 830	179 280	5 100 4
400	110	9 140	..	7 260	39 410	1 010	7 870	28 440	400 5
2 600	900	24 520	..	42 970	128 110	1 930	56 940	118 500	3 940 6
380	130	16 770	..	15 090	35 670	4 030	6 640	27 190	560 7
550	30	2 020	..	2 030	12 030	160	2 330	5 130	200 8
40	1 100	79 360	160	88 140	186 260	12 120	12 320	89 090	1 280 9
20	380	92 810	1 430	77 140	142 540	14 990	9 940	77 260	520 10
250	410	111 020	33 370	98 270	177 630	11 300	42 900	105 380	550 11
220	150	26 660	590	26 520	61 200	830	14 270	43 830	360 12
220	100	18 860	..	15 980	46 980	690	12 880	35 800	330 13
0	50	7 800	..	10 540	14 220	140	1 390	8 530	30 14
10	260	84 360	32 780	71 750	116 480	10 470	28 630	61 550	190 15
0	50	36 560	..	36 430	42 660	1 780	11 660	22 710	40 16
—	—	2 220	—	2 320	3 680	290	430	1 920	— 17
10	200	30 830	..	16 960	38 110	4 830	4 040	20 570	140 18
0	10	14 750	..	16 040	32 080	3 570	12 500	16 350	10 19
50	100	15 460	55 720	60 170	63 660	3 710	19 440	30 180	130 20
10	110	140 430	29 840	52 500	65 780	2 090	15 490	31 820	120 21
—	10	46 020	..	20 950	29 860	1 400	4 310	18 070	10 22
10	100	94 410	..	31 550	35 920	690	11 180	18 750	110 23
60	750	301 540	376 820	258 000	242 610	7 920	65 230	152 880	1 090 24
0	110	93 670	..	73 050	93 660	3 330	6 110	45 470	100 25
10	180	154 350	..	98 060	77 860	3 490	32 260	44 420	210 26
50	460	58 520	..	86 890	71 090	1 100	26 860	62 990	720 27
130	1 300	124 730	1 102 480	342 660	251 150	10 950	107 260	252 810	1 000 28
0	160	22 470	..	46 800	33 160	760	3 370	21 870	70 29
20	290	52 320	..	147 400	80 290	3 700	19 440	55 960	260 30
110	850	49 940	..	148 960	187 700	6 490	84 450	174 980	670 31
10	560	140 180	29 770	176 590	131 110	2 770	22 650	99 020	730 32
—	420	94 700	..	114 810	73 820	130	18 750	61 110	540 33
—	80	30 600	..	42 350	36 070	2 400	2 790	25 730	130 34
10	60	14 880	..	19 430	21 220	240	1 110	12 180	60 35
60	1 440	46 650	—	31 520	85 370	4 090	1 810	46 960	1 570 36
60	1 460	89 210	140	49 560	212 750	10 600	6 550	102 480	1 320 37
50	1 230	39 590	140	21 340	129 720	5 820	3 380	63 210	1 060 38
40	980	19 220	140	13 580	70 210	1 350	2 490	39 300	810 39
10	200	14 510	—	6 810	29 540	1 040	560	16 910	190 40
0	50	4 910	—	810	29 170	3 370	290	6 650	60 41
—	0	950	—	140	800	60	40	350	0 42

	1	2	3	4	5	6	7
O m r å d e n	Höstvete	Vårvete	Råg	Korn	Havre	Blandsäd	
1 länets södra del	440	2 480	1 720	1 090	23 990	3 190	
2 a) Dalbygdslena	60	500	140	170	2 610	940	
3 b) Södra höglandet	380	1 980	1 580	920	21 380	2 250	
4 Skaraborgs län	22 700	9 320	16 530	11 730	120 320	23 730	
5 a) Slättbygden	20 030	6 830	10 910	8 640	86 290	17 210	
6 b) Falbygden	1 560	1 030	2 860	1 970	17 710	3 490	
7 c) Nordöstra höglandet	490	530	980	170	5 950	820	
8 d) Sydöstra höglandet	620	930	1 780	960	10 370	2 210	
9 Värmlands län	7 800	7 050	3 030	3 310	56 470	5 890	
10 a) Slättbygden	4 340	4 270	1 600	2 490	29 380	4 060	
11 b) Centrala o. västra Värmland	3 260	2 270	1 110	540	22 450	1 800	
12 c) Bergslagen	50	240	40	170	1 480	430	
13 d) Norra Värmland	150	270	280	110	3 160	100	
14 Örebro län	5 480	14 440	4 010	6 840	68 640	6 220	
15 a) Södra skogsbygden	800	1 300	1 200	830	10 130	770	
16 b) Slättbygden	3 890	11 890	2 440	5 400	44 260	3 430	
17 c) Bergslagen	790	1 250	370	610	14 250	2 020	
18 Västmanlands län	16 250	20 960	1 620	4 230	53 900	26 600	
19 a) Bergslagen	710	790	70	260	6 270	1 150	
20 b) Slättbygden	15 540	20 170	1 550	3 970	47 630	25 450	
21 Kopparbergs län	3 990	1 500	1 310	4 390	29 790	6 000	
22 a) Bergslagen	170	160	50	260	2 000	370	
23 b) Östra Dalarna	3 540	1 140	660	1 710	21 010	4 410	
24 c) Mellanbygden	280	200	600	2 380	6 730	1 220	
25 d) Fjällbygden	—	—	—	40	50	0	
26 Gävleborgs län	510	3 190	230	6 380	23 060	10 050	
27 a) Gästrikland	410	1 320	140	900	9 280	2 530	
28 b) Hälsinglands kustland	90	1 850	90	4 160	12 300	6 730	
29 c) Inlandet	10	20	0	1 320	1 480	790	
30 Västernorrlands län	20	510	170	12 640	6 150	8 450	
31 a) Kustlandet	10	400	150	8 640	4 230	6 260	
32 b) Inlandet	10	110	20	3 720	1 850	2 070	
33 c) Situarområdet	0	0	—	280	70	120	
34 Jämtlands län	30	60	20	11 650	2 520	4 550	
35 a) Situarområdet	30	40	20	8 670	1 650	3 480	
36 b) Mellanbygden	—	10	0	1 420	590	690	
37 c) Fjällbygden	—	10	0	1 560	280	380	
38 Västerbottens län	—	10	60	27 510	2 460	9 200	
39 a) Kustlandet	—	10	60	26 300	1 850	8 940	
40 b) Inlandet	—	0	0	1 210	610	260	
41 Norrbottens län	—	30	50	10 210	1 860	4 370	
42 a) Kustlandet	—	30	50	10 030	1 600	4 320	
43 b) Inlandet	—	—	—	180	260	50	
44 Hela riket år 1951	250 930	226 400	175 250	248 430	828 000	682 580	
45 ” ” ” 1950	434 610	304 260	243 670	209 530	806 980	653 630	
46 ” ” ” 1949	426 560	271 830	276 680	177 900	840 210	647 980	
47 ” ” ” 1948	427 980	274 360	321 940	192 880	792 540	572 360	
48 ” ” ” 1947	176 250	222 780	142 600	175 970	678 180	432 070	

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Kok- ärter	Foder- ärter och vicker	Potatis	Socker- betor	Foderrot- frukter	H ö f r å n		H a l m a v		
					odlad jord	naturlig äng	höstskädd	vår- skädd	balj- växter
10	230	49 620	—	28 220	83 030	4 780	3 170	39 270	260 1
—	50	5 830	—	5 530	8 410	300	200	4 020	50 2
10	180	43 790	—	22 690	74 620	4 480	2 970	35 250	210 3
880	4 560	75 610	11 490	97 400	306 440	3 620	47 070	162 530	5 710 4
850	8 760	39 640	..	66 820	207 920	2 030	35 430	112 860	4 710 5
20	470	17 180	..	16 180	49 200	770	6 240	27 970	490 6
10	130	5 090	..	2 980	19 960	850	1 480	5 500	210 7
0	200	13 700	..	13 420	29 860	470	3 920	16 200	300 8
70	560	50 070	—	5 370	260 230	11 810	11 920	67 950	650 9
60	240	14 890	—	3 150	97 340	1 480	6 620	37 420	280 10
10	230	24 640	—	1 310	184 390	5 280	4 610	23 870	250 11
0	10	3 050	—	230	10 430	760	120	2 500	20 12
—	80	7 490	—	680	18 070	4 290	570	4 160	100 13
760	740	36 280	—	17 710	176 020	5 400	10 850	100 750	1 710 14
30	100	8 920	—	3 820	21 650	590	1 650	15 080	110 15
630	430	17 010	—	9 420	90 940	1 340	7 830	65 530	1 320 16
100	210	10 350	—	4 470	63 530	3 470	1 470	20 140	280 17
2 670	430	21 000	—	5 520	140 180	4 790	18 440	107 180	3 100 18
120	30	2 860	—	700	17 650	850	790	8 790	170 19
2 550	400	18 140	—	4 820	122 530	3 940	17 650	98 390	2 930 20
110	120	51 840	—	9 050	176 340	29 410	6 620	47 330	190 21
0	30	3 060	—	450	12 240	2 080	290	3 390	30 22
110	80	11 780	—	4 810	82 320	4 650	5 090	29 390	150 23
—	10	15 660	—	3 690	73 390	17 130	1 240	14 510	10 24
—	—	1 340	—	100	8 390	5 550	—	40	— 25
130	90	37 240	—	6 550	214 800	11 960	990	64 900	510 26
70	20	14 930	—	1 090	58 230	1 970	750	18 440	100 27
60	60	17 760	—	4 960	130 190	7 330	230	42 730	200 28
—	10	4 550	—	500	26 380	2 660	10	3 730	10 29
30	150	54 780	—	7 640	214 770	32 120	150	32 180	260 30
30	140	36 430	—	6 160	136 450	15 810	140	23 510	230 31
0	10	17 370	—	1 480	71 450	15 140	10	8 310	30 32
—	0	980	—	—	6 870	1 170	10	360	0 33
0	360	26 470	—	2 630	179 490	18 960	30	18 230	260 34
—	350	15 750	—	1 330	108 080	5 020	30	12 780	240 35
0	10	5 110	—	770	31 290	3 800	0	3 330	10 36
0	0	5 610	—	580	40 170	10 140	0	2 170	10 37
0	30	70 350	—	9 870	321 160	26 880	70	49 420	30 38
0	30	50 480	—	8 480	262 200	10 040	60	46 350	30 39
—	—	19 870	—	1 390	53 960	16 840	10	3 070	— 40
—	100	41 170	—	6 710	211 240	77 580	70	17 300	90 41
—	100	32 690	—	6 350	171 670	51 070	70	16 660	90 42
—	—	8 480	—	360	39 570	26 510	—	640	— 43
18 180	18 360	1 756 840	1 782 240	1 525 050	4 464 820	824 260	561 780	2 158 820	38 160 44
18 410	17 430	1 734 170	1 978 400	1 757 610	4 628 060	316 100	795 050	2 138 100	37 850 45
20 220	19 780	1 719 740	1 770 050	1 897 430	4 758 540	309 210	837 580	2 146 440	46 130 46
24 150	16 280	2 276 510	1 808 200	2 080 250	4 297 970	285 730	896 530	2 039 780	40 250 47
18 310	11 950	1 758 250	1 493 140	1 695 290	3 362 290	281 760	401 570	1 660 880	31 510 48

Tab. 6. Skördens beskaffenhet, inom varje

1	2	3	4	5
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter
1 Stockholms län och stad	Endast delvis god bärgning, delvis regn- och groddskador. Skador av svartrost.	Delvis god bärgning, regn- och groddskador på vissa platser.	Sen skörd men väl bärgad. Vårvetet ofta angripet av svartrost.	I allmänhet välbärgade.
2 Uppsala län	Delvis groddskador, även på växande gröda. Svartrostskador.	Delvis groddskador.	Ojämn mognad, delvis hög vattenhalt och groddskador. Ofta svartrost på vårvetet.	Ojämn mognad, delvis regnskadade.
3 Södermanlands län . . .	Delvis dålig bärgning och regnskador. Svartrost allmänt utbredd.	Endast delvis god bärgning, delvis regn- och groddskador.	I allmänhet välbärgad, på enstaka håll regnskadad. Ofta svartrost på vårvetet.	Endast delvis välbärgade, delvis regnskadade.
4 Östergötlands län	Endast delvis god bärgning, delvis hög vattenhalt och ojämn kvalitet. Svåra skador av svartrost.	D:o.	Delvis välbärgad, delvis regnskador och hög vattenhalt. Vårvetet svårt skadat av svartrost.	I allmänhet välbärgade, delvis regnskadade.
5 Jönköpings län	Välbärgat. Mycket svårt skadat av svartrost.	I allmänhet välbärgad, delvis regn- och groddskador.	I allmänhet välbärgad, delvis regn- och groddskador. Stora skador av svartrost på vårvetet.	I allmänhet välbärgade.
6 Kronobergs län	Svårt skadat av svartrost, på vissa platser total missväxt.	Välbärgad.	God bärgning. Havren skadad på mossmarker av frost och vatten. Vårvetet svårt skadat av svartrost.	D:o.
7 Kalmar läns norra del . .	Endast delvis välbärgat. Svåra skador av svartrost.	D:o.	Delvis regnskadad. Stora skador av svartrost på vårvetet.	D:o.
8 Kalmar läns södra del . .	I allmänhet välbärgat. Svåra skador av svartrost.	D:o.	I allmänhet god bärgning. Vårvetet svårt skadat av svartrost, delvis total missväxt.	D:o.
9 Gotlands län	D:o.	D:o.	I allmänhet välbärgad. Svåra skador av svartrost på vårvetet.	D:o.
10 Blekinge län	D:o.	I allmänhet välbärgad.	D:o.	D:o.
11 Kristianstads län	God bärgning. Omfattande och svåra skador av svartrost.	I allmänhet god bärgning, delvis regnskadad.	God bärgning. Vårvetet svårt skadat av svartrost. Foderaäden i allmänhet av god kvalitet.	Välbärgade.
12 Malmöhus län	Mestadels välbärgat, delvis regnskadad. Omfattande och svåra skador av svartrost.	I allmänhet välbärgad.	I allmänhet välbärgad. Stora skador av svartrost på vårvetet.	D:o.

hushållningssällsks område, år 1951.

6	7	8	9	10	11
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
God bärgning. Delvis skador av bladmögel och brunröta.	—	Välbärgade.	Delvis välbärgat.	Endast delvis välbärgad. Svartrost på vetet.	God bärgning. Svartrost på vetet. 1
D:o.	..	D:o.	Välbärgat.	Delvis dåligt bärgad. Svartrost på vetet.	Delvis dålig bärgning. Svartrost på vetet. 2
I allmänhet god bärgning. Bladmögel och brunröta på vissa platser.	..	D:o.	D:o.	Delvis regnskaddad. Svartrost på vetet.	Delvis regnskaddad. Svartrost på vetet. 3
D:o.	Ofta dåligt utvuxna. Kvaliteten ojämn.	D:o.	I allmänhet välbärgat.	D:o.	D:o. 4
Välbärgad. Delvis skadad av bladmögel och brunröta.	..	D:o.	D:o.	I allmänhet välbärgad. Stora skador av svartrost på vetet.	D:o. 5
D:o.	..	D:o	Välbärgat.	D:o.	God bärgning. Stora svartrostskador. 6
D:o.	..	I allmänhet välbärgade.	D:o.	Delvis regnskaddad. Stora skador av svartrost på vetet.	Delvis regnskaddad. Stora svartrostskador på vetet. 7
D:o.	Välbärgade. Delvis nedsatta av torka.	Välbärgade. Delvis småvuxna på grund av torka.	Delvis skadat av regn vid bärgningen.	I allmänhet god bärgning. Svåra skador av svartrost på vetet.	I allmänhet god bärgning. Svåra skador av svartrost på vetet. 8
Nedsatt av torka, men mestadels av god kvalitet.	D:o.	D:o.	Delvis välbärgat.	D:o.	D:o. 9
God bärgning. Skörden ojämn, bladmögel och brunröta på många håll.	D:o.	D:o.	D:o.	D:o.	D:o. 10
God bärgning. Mestadels god kvalitet, delvis skador av bladmögel och brunröta.	Välbärgade.	Välbärgade, god kvalitet.	Delvis välbärgat, delvis regnskaddat.	Välbärgad. Svåra skador av svartrost på vetet.	D:o. 11
D:o.	D:o.	Välbärgade.	I allmänhet välbärgat, delvis regnskaddat.	Mestadels välbärgad. Stora skador av svartrost på vetet.	I allmänhet välbärgad. Stora skador av svartrost på vetet. 12

1	2	3	4	5
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter
13 Hallands län	I allmänhet välbärgat. Skador av svartrost.	Mestadels välbärgad, delvis regnskadad.	Delvis välbärgad, delvis regn- och groddskadad. Svartrost allmän på vårvetet.	Mestadels välbärgade.
14 Göteborgs och Bohus län	Delvis regnskadad, delvis skadat av svartrost.	Delvis välbärgad, delvis regnskadad.	Delvis regnskadad. Vårvetet ofta skadat av svartrost.	Delvis dålig bärgning.
15 Älvsborgs läns norra del	D:o.	Mestadels välbärgad, delvis regnskadad.	D:o.	Mestadels god bärgning, delvis regnskador.
16 Älvsborgs läns södra del	Delvis god bärgning. Stora skador av svartrost.	Mestadels välbärgad.	Regnskador särskilt på havre. Svåra skador av svartrost på vårvetet.	Delvis regnskador.
17 Skaraborgs län	Välbärgat. Stora svartrostskador.	Välbärgad.	Kornet i allmänhet välbärgat, havre och blandsäd delvis regnskadade. Vårvetet svårt skadat av svartrost.	D:o.
18 Värmlands län	Delvis dålig bärgning, regnskador och hög vattenhalt. Ofta skadat av svartrost.	Delvis dålig bärgning med regn- och groddskador.	Delvis dålig bärgning, regnskador särskilt på havre. Svartrost allmän på vårvetet.	D:o.
19 Örebro län	Delvis dålig bärgning. Omfattande skador av svartrost.	D:o.	Delvis dålig bärgning och hög vattenhalt. Vårvetet svårt skadat av svartrost.	D:o.
20 Västmanlands län	Delvis dålig bärgning med regnskador, hög vattenhalt. Svartrost vanlig.	Delvis regn- och groddskador, hög vattenhalt.	Delvis dålig bärgning med regn- och groddskador. Vårvetet ofta angripet av svartrost.	D:o.
21 Kopparbergs län	Delvis regnskador och dålig mognad. Svåra skador av svartrost.	I allmänhet välbärgad. Ojämn kvalitet.	Delvis skador av regn och insekter, delvis dålig mognad. Stora skador av svartrost.	D:o.
22 Gävleborgs län	God bärgning. Delvis dålig mognad, svartrostskador.	Välbärgad. Delvis dålig kvalitet.	I allmänhet välbärgad. Delvis dålig mognad och regnskador. Vårvetet skadat av svartrost.	Delvis dålig kvalitet.
23 Västernorrlands län . . .	Dålig mognad.	Dålig mognad.	Ojämn mognad, delvis regnskadad.	Ojämn mognad.
24 Jämtlands län	..	Ojämn mognad, hög vattenhalt.	D:o.	D:o.
25 Västerbottens län	—	Delvis regnskador, delvis ej till full mognad.	Delvis skadad av regn vid bärgningen. Ojämn kvalitet, ofta dålig mognad.	Ojämn kvalitet, delvis ej till full mognad.
26 Norrbottens län	—	Sent mogen men välbärgad. Svag kärna.	D:o.	I allmänhet ej till full mognad.

6	7	8	9	10	11	
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd	
God bärgning. Mestadels god kvalitet, delvis skador av bladmögel och brunröta.	Välbärgade.	Välbärgade.	I allmänhet välbärgat.	Mestadels välbärgad. Stora skador av svartrost på vetet.	Delvis regnskadad. Skador av svartrost på vetet.	13
Endast delvis god bärgning. Kvaliteten nedsatt av brunröta och andra sjukdomar.	—	Kvaliteten delvis nedsatt av dålig väderlek och sjukdomar.	D:o.	Delvis regnskadad. Svartrostskador.	D:o.	14
God bärgning. Delvis skadad av bladmögel och brunröta.	..	Relativt god kvalitet.	D:o.	D:o.	D:o.	15
D:o.	—	Välbärgade, delvis småvuxna.	Mestadels välbärgat.	Mestadels välbärgad. Stora skador av svartrost på vetet.	D:o.	16
God bärgning. I allmänhet god kvalitet, brunröta på en del håll.	Välbärgade.	D:o.	Välbärgat.	Välbärgad. Stora skador av svartrost på vetet.	D:o.	17
Delvis skador av bladmögel och brunröta.	—	Delvis dålig bärgning och röttskador.	Tidig skörd välbärgad, sen skörd delvis dåligt bärgad.	Delvis dålig bärgning. Svartrostskador på vetet.	D:o.	18
D:o.	—	I allmänhet medelmåttig eller god kvalitet.	Välbärgat och av god kvalitet.	D:o.	D:o.	19
Delvis skador av regn, bladmögel och brunröta.	—	Medelgod kvalitet.	D:o.	D:o.	D:o.	20
D:o.	—	Ojämn kvalitet.	Delvis skadat av regn.	D:o.	D:o.	21
Skador av bladmögel och brunröta.	—	D:o.	I allmänhet välbärgat men delvis regnskadat.	Delvis dålig kvalitet. Svartrostskador.	Delvis dålig kvalitet. Svartrostskador.	22
D:o.	—	D:o.	Delvis stora regnskador.	Delvis förstörd av regn.	Delvis förstörd av regn.	23
Skador av frost på många håll, även skador av bladmögel och brunröta.	—	I allmänhet medelgod kvalitet.	D:o.	D:o.	D:o.	24
Skador av bladmögel och brunröta.	—	I allmänhet god kvalitet, delvis skadade av insekter.	D:o.	D:o.	D:o.	25
D:o.	—	Delvis dåligt utvuxna och skadade av insekter och regn.	D:o.	D:o.	D:o.	26

Tab. 7. Antal hästar, nötkreatur och får, inom varje hushållningssällskaps

Ann. Beträffande uppgifterna för lägenheter och

Områden	Hästar				Oxar, stutar o. tjurar 1 år o. över	Kor	Kvigor	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år o. där- över	Ung- hästar, 1-2 år	Föl	Sum- ma						
Stockholms län och stad	13 167	880	355	14 402	1 787	51 385	16 500	12 649	82 321	11 179
Uppsala län	9 150	675	188	10 013	1 419	48 380	16 000	12 198	77 997	5 561
Södermanlands län	11 994	612	268	12 874	1 238	61 561	20 544	15 988	99 331	7 030
Östergötlands län	20 187	1 446	444	22 077	2 923	88 209	33 657	27 247	152 086	6 947
a) <i>Norra skogsbygden</i>	3 459	192	47	3 698	537	15 557	4 645	4 549	25 308	876
b) <i>Östgötaslätten</i>	10 258	866	297	11 421	1 287	43 523	19 137	13 435	77 382	2 674
c) <i>Södra skogsbygden</i>	5 360	313	87	5 760	862	23 998	8 008	7 867	40 735	2 517
d) <i>Södra kustlandet</i>	1 110	75	13	1 198	217	5 131	1 867	1 396	8 611	880
Jönköpings län	19 136	753	306	20 195	3 100	88 615	27 174	28 361	147 250	5 146
Kronobergs län	14 062	864	274	15 200	1 348	57 146	17 371	17 769	93 634	5 933
Kalmar län	20 649	2 270	859	23 778	2 668	78 468	29 116	27 359	137 611	13 275
länets norra del	6 965	533	168	7 666	905	27 841	9 490	8 237	46 413	6 025
a) <i>Norra kustlandet</i>	4 294	387	135	5 516	647	20 082	7 096	5 852	33 677	4 735
b) <i>Skogsbygden</i>	1 971	146	33	2 150	258	7 759	2 334	2 385	12 736	1 290
länets södra del	13 684	1 737	691	16 112	1 763	50 627	19 686	19 122	91 198	7 250
a) <i>Kalmarslätten</i>	4 024	395	196	4 615	383	17 471	7 571	6 240	31 665	1 283
b) <i>Norra kustlandet</i>	362	16	4	382	49	1 335	454	420	2 258	248
c) <i>Skogsbygden</i>	4 238	207	70	4 515	489	18 220	5 605	6 409	30 723	2 111
d) <i>Öland</i>	5 060	1 119	421	6 600	842	13 601	6 056	6 053	26 552	3 608
Gotlands län	7 577	658	203	8 438	973	21 331	8 039	7 366	37 709	37 678
Blekinge län	6 680	402	163	7 245	758	27 512	8 351	7 447	44 068	3 314
a) <i>Skogsbygden</i>	3 155	122	72	3 349	370	13 523	3 706	3 691	21 290	1 041
b) <i>Slättbygden</i>	3 525	280	91	3 896	388	13 989	4 645	3 756	22 778	2 273
Kristianstads län	26 499	2 306	784	29 589	2 816	86 089	41 268	32 936	163 109	8 464
a) <i>Skogsbygden</i>	9 723	808	357	10 888	960	29 793	11 588	9 462	51 803	4 252
b) <i>Mellanbygden</i>	8 588	939	263	9 790	981	28 228	15 061	11 692	55 962	1 495
c) <i>Slättbygden</i>	8 188	559	164	8 911	875	28 068	14 619	11 782	55 344	2 717
Malmöhus län	31 658	2 749	1 269	35 676	3 256	103 498	55 776	43 884	206 414	8 546
a) <i>Skogsbygden</i>	3 358	337	146	3 841	251	11 824	5 592	4 394	22 061	1 127
b) <i>Mellanbygden</i>	8 736	897	505	10 138	1 016	30 918	15 521	12 899	60 354	2 587
c) <i>Slättbygden</i>	19 564	1 515	618	21 697	1 989	60 756	34 663	26 591	123 999	4 832
Hallands län	16 432	1 143	415	17 990	1 254	61 613	24 355	22 428	109 650	7 145
a) <i>Slättbygden</i>	8 552	792	296	9 640	712	32 049	15 336	13 292	61 389	2 146
b) <i>Skogsbygden</i>	4 783	196	55	5 034	304	16 744	5 398	5 763	28 209	3 292
c) <i>Norra Halland</i>	3 097	155	64	3 316	238	12 820	3 621	3 373	20 052	1 707
Göteborgs och Bohus län	14 215	1 025	352	15 592	1 434	51 369	14 810	15 410	83 023	9 759
Älvsborgs län	25 388	2 510	980	28 878	2 552	115 363	27 305	28 132	173 352	8 612
länets norra del	13 862	1 183	530	15 575	1 313	61 458	12 941	14 508	90 220	4 408
a) <i>Slättbygden</i>	7 560	758	281	8 599	737	34 657	7 978	7 850	51 222	2 075
b) <i>Dalbygderna</i>	4 044	299	155	4 498	328	17 654	3 510	4 136	25 688	1 172
c) <i>Dalslands bergsbygd</i>	2 132	126	94	2 352	243	8 413	1 347	2 391	12 394	1 129
d) <i>Södra höglandet</i>	126	—	—	126	5	734	106	131	976	27

område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951.

brukningsenheter under 2 hektar åker se sid. 2—3.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Områden	Hästar				Oxar, stutar o. tjurar 1 år o. över	Kor	Kvigor	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år o. där- över	Ung- hästar, 1-2 år	Föl	Sum- ma						
länets södra del	11 526	1 327	450	13 303	1 239	53 905	14 364	13 624	83 132	4 209
a) Dalbygdena	1 187	132	39	1 358	167	6 318	2 016	1 959	10 460	543
b) Södra höglandet	10 339	1 195	411	11 945	1 072	47 587	12 348	11 665	72 672	3 666
Skaraborgs län	29 518	3 100	1 088	33 706	4 220	125 632	41 882	34 517	206 251	6 876
a) Slättbygden	18 788	1 873	742	21 403	2 341	82 732	27 003	22 102	134 178	3 464
b) Falbygden	6 071	792	167	7 030	1 078	21 416	8 118	6 041	36 653	1 678
c) Nordöstra höglandet	1 737	75	22	1 834	204	7 474	1 968	2 381	12 027	530
d) Sydöstra höglandet	2 922	360	157	3 439	597	14 010	4 793	3 993	23 393	1 204
Värmlands län	15 983	911	205	17 099	1 514	73 968	13 780	21 645	110 907	11 537
a) Slättbygden	6 136	509	141	6 786	854	27 134	7 232	6 859	42 079	2 981
b) Centr. o. v. a Värmland	7 634	358	64	8 056	482	35 012	5 170	11 069	51 733	4 518
c) Bergslagen	611	—	—	611	72	3 467	543	940	5 022	438
d) Norra Värmland	1 602	44	—	1 646	106	8 355	835	2 777	12 073	3 600
Örebro län	11 557	467	159	12 173	1 894	57 384	15 146	14 486	88 860	5 422
a) Södra skogsbygden	2 095	82	8	2 185	271	9 674	2 158	2 447	14 550	1 309
b) Slättbygden	5 868	184	54	6 106	937	29 994	9 433	7 593	47 957	3 373
c) Bergslagen	3 594	191	97	3 882	626	17 716	3 555	4 446	26 343	740
Västmanlands län	9 497	506	146	10 149	1 009	49 044	15 440	11 257	76 750	2 440
a) Bergslagen	1 454	35	3	1 492	172	5 980	1 567	1 194	8 913	203
b) Slättbygden	8 043	471	143	8 657	837	43 064	13 873	10 063	67 837	2 237
Kopparbergs län	12 410	232	42	12 684	598	52 474	8 308	11 683	73 063	7 095
a) Bergslagen	1 101	14	2	1 117	93	4 428	939	968	6 428	638
b) Östra Dalarna	5 282	157	29	5 468	374	23 799	4 620	5 256	34 049	3 000
c) Mellanbygden	5 306	55	11	5 372	78	20 751	2 267	4 432	27 528	2 304
d) Fjällbygden	721	6	—	727	53	3 496	482	1 027	5 058	1 153
Gävleborgs län	12 163	263	107	12 533	878	51 749	9 114	12 268	74 009	11 052
a) Gästrikland	3 530	99	33	3 662	250	14 648	3 275	3 064	21 237	1 034
b) Hälsinglands kustland	7 167	155	74	7 396	588	30 854	4 927	7 673	44 042	7 489
c) Inlandet	1 466	9	—	1 475	40	6 247	912	1 531	8 730	2 519
Västernorrlands län	12 638	401	61	13 100	1 358	72 975	10 894	19 462	104 689	10 508
a) Kustlandet	7 666	317	46	8 029	700	47 067	7 658	10 554	65 979	3 854
b) Inlandet	4 594	73	—	4 667	628	24 334	2 987	8 270	36 219	6 237
c) Silurorområdet	378	11	15	404	30	1 574	249	638	2 491	417
Jämtlands län	12 147	656	286	13 089	1 529	51 561	7 217	14 200	74 507	13 594
a) Silurorområdet	7 594	451	213	8 258	705	28 363	3 970	8 049	41 087	3 722
b) Mellanbygden	1 512	12	6	1 530	280	8 539	1 134	2 612	12 565	1 123
c) Fjällbygden	3 041	193	67	3 301	544	14 659	2 113	3 539	20 855	8 749
Västerbottens län	15 968	444	219	16 631	1 234	91 247	14 626	32 894	140 001	24 942
a) Kustlandet	11 503	315	170	11 988	704	70 279	11 871	26 715	109 569	8 654
b) Inlandet	4 465	129	49	4 643	530	20 968	2 755	6 179	30 432	16 288
Norrbottnens län	11 301	186	40	11 527	750	54 685	7 655	13 848	76 988	28 666
a) Kustlandet	8 221	149	31	8 401	363	42 362	6 089	10 993	59 807	12 587
b) Inlandet	3 080	37	9	3 126	387	12 323	1 566	2 855	17 131	16 079
Hela riket	379 976	25 449	9 213	414 638	42 450	1 621 258	484 328	485 494	2 633 470	260 721

Tab. 8. Antal kor fördelade på åldersgrupper och antal kalvar avsedda hushållningssällskaps område samt vissa

	1	2	3	4	5	6	7
O m r å d e n	Kor, som kalvat en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år			
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa	
Stockholms län och stad . .	9 097	41 024	50 121	10 666	1 765	12 431	
Uppsala län	9 156	38 342	47 498	10 333	1 733	12 066	
Södermanlands län	11 034	49 891	60 925	13 734	2 176	15 910	
Östergötlands län	16 793	68 895	85 688	22 506	4 375	26 881	
a) <i>Norra skogsbygden</i>	2 753	12 404	15 157	3 549	947	4 496	
b) <i>Östgötaslätten</i>	8 892	33 717	42 609	12 338	996	13 334	
c) <i>Södra skogsbygden</i>	4 182	18 810	22 992	5 506	2 202	7 708	
d) <i>Södra kustlandet</i>	966	3 964	4 930	1 113	230	1 343	
Jönköpings län	14 839	71 012	85 851	18 402	9 552	27 954	
Kronobergs län	9 557	44 047	53 604	10 825	6 471	17 296	
Kalmar län	13 872	62 634	76 506	20 345	6 754	27 099	
länets norra del	5 077	22 192	27 269	6 314	1 842	8 156	
a) <i>Norra kustlandet</i>	3 730	15 966	19 696	4 765	1 034	5 799	
b) <i>Skogsbygden</i>	1 347	6 226	7 573	1 549	808	2 357	
länets södra del	8 795	40 442	49 237	14 031	4 912	18 943	
a) <i>Kalmarslätten</i>	3 204	13 952	17 156	4 769	1 431	6 200	
b) <i>Norra kustlandet</i>	234	1 075	1 309	353	64	417	
c) <i>Skogsbygden</i>	3 001	14 586	17 587	4 098	2 218	6 316	
d) <i>Öland</i>	2 356	10 829	13 185	4 811	1 199	6 010	
Gotlands län	3 955	16 397	20 352	6 377	906	7 283	
Blekinge län	4 310	21 430	25 740	5 980	1 253	7 233	
a) <i>Skogsbygden</i>	2 110	10 366	12 476	2 711	829	3 540	
b) <i>Slättbygden</i>	2 200	11 064	13 264	3 269	424	3 693	
Kristianstads län	16 165	67 329	83 494	26 536	6 019	32 555	
a) <i>Skogsbygden</i>	5 289	23 256	28 545	6 928	2 353	9 281	
b) <i>Mellanbygden</i>	5 194	22 409	27 603	9 522	2 072	11 594	
c) <i>Slättbygden</i>	5 682	21 664	27 346	10 086	1 594	11 680	
Malmöhus län	22 420	78 635	101 055	37 759	5 776	43 535	
a) <i>Skogsbygden</i>	2 424	9 128	11 552	3 356	988	4 344	
b) <i>Mellanbygden</i>	6 466	23 788	30 254	10 701	2 099	12 800	
c) <i>Slättbygden</i>	13 530	45 719	59 249	23 702	2 689	26 391	
Hallands län	12 078	48 062	60 140	16 723	5 482	22 205	
a) <i>Slättbygden</i>	7 116	24 529	31 645	10 475	2 758	13 233	
b) <i>Skogsbygden</i>	2 911	13 312	16 223	3 600	2 085	5 685	
c) <i>Norra Halland</i>	2 051	10 221	12 272	2 648	639	3 287	
Göteborgs och Bohus län . .	7 527	40 031	47 558	10 373	4 335	14 708	
Älvsborgs län	17 750	91 305	109 055	17 723	9 367	27 090	
länets norra del	9 778	49 591	59 369	8 781	5 329	14 110	
a) <i>Slättbygden</i>	5 755	28 367	34 122	5 439	2 330	7 769	
b) <i>Dalbygderna</i>	2 739	14 257	16 996	2 386	1 649	4 035	
c) <i>Dalslands bergsbygd</i>	1 224	6 419	7 643	898	1 306	2 204	
d) <i>Södra höglandet</i>	60	548	608	58	44	102	
länets södra del	7 972	41 714	49 686	8 942	4 038	12 980	
a) <i>Dalbygderna</i>	1 168	4 405	5 573	1 257	585	1 842	
b) <i>Södra höglandet</i>	6 804	37 309	44 113	7 685	3 453	11 138	

för pålägg och slakt inom brukningsenheter med över 2 ha åker i varje naturliga jordbruksområden, år 1951.

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor, som kalvat en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Skaraborgs län	22 000	101 283	123 283	30 054	4 222	34 276
a) Slättbygden	14 808	66 568	81 376	19 568	2 413	21 981
b) Falbygden	3 855	17 202	21 057	5 324	683	6 007
c) Nordöstra höglandet	1 090	6 040	7 130	1 539	782	2 321
d) Sydöstra höglandet	2 247	11 473	13 720	3 623	344	3 967
Värmlands län	9 348	55 013	64 261	9 681	9 206	18 887
a) Slättbygden	4 259	22 195	26 454	4 684	2 079	6 763
b) Centr. o. v:a Värmland	3 869	26 389	30 258	3 971	5 896	9 867
c) Bergslagen	403	2 344	2 747	505	268	773
d) Norra Värmland	817	4 085	4 902	521	963	1 484
Örebro län	8 986	44 623	53 609	10 133	3 778	13 911
a) Södra skogsbygden	1 265	7 928	9 193	1 437	941	2 378
b) Slättbygden	5 248	23 587	28 835	5 877	1 584	7 461
c) Bergslagen	2 473	13 108	15 581	2 819	1 253	4 072
Västmanlands län	8 422	39 647	48 069	9 574	1 563	11 137
a) Bergslagen	844	4 798	5 642	942	210	1 152
b) Slättbygden	7 578	34 849	42 427	8 632	1 353	9 985
Kopparbergs län	6 235	38 996	45 231	6 435	3 785	10 220
a) Bergslagen	572	2 965	3 537	583	231	814
b) Östra Dalarna	3 445	19 493	22 938	3 596	1 550	5 146
c) Mellanbygden	1 962	14 846	16 808	1 982	1 748	3 730
d) Fjällbygden	256	1 692	1 948	274	256	530
Gävleborgs län	6 984	41 304	48 288	7 601	4 137	11 738
a) Gästrikland	2 094	11 989	14 083	2 304	683	2 987
b) Hälsinglunds kustland	4 460	24 215	28 675	4 420	2 958	7 378
c) Inlandet	430	5 100	5 530	877	496	1 373
Västernorrlands län	8 580	53 984	62 564	9 910	7 413	17 323
a) Kustlandet	5 684	35 712	41 396	6 295	3 332	9 627
b) Inlandet	2 763	17 232	19 995	3 434	3 755	7 189
c) Silurområdet	133	1 040	1 173	181	326	507
Jämtlands län ¹	4 151	28 639	32 790	6 759	2 977	9 736
a) Silurområdet	3 239	22 765	26 004	5 436	2 158	7 594
b) Mellanbygden	912	5 874	6 786	1 323	819	2 142
Västerbottens län ²	10 998	56 419	67 417	13 154	12 868	26 022
a) Kustlandet	10 998	56 419	67 417	13 154	12 868	26 022
Norrbottnens län ²	5 251	30 337	35 588	5 403	3 923	9 326
a) Kustlandet	5 251	30 337	35 588	5 403	3 923	9 326
Södra o. mellersta Sveriges slättbygder	129 385	546 093	675 478	180 307	32 284	212 591
Södra o. mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder	93 218	463 869	557 087	113 379	53 950	167 329
Norra Sverige ²	36 905	219 317	256 222	43 300	33 602	76 902
Hela riket ²	259 508	1 229 279	1 488 787	336 986	119 836	456 822

¹ Med undantag av fjällbygden i Jämtlands län. — ² Med undantag av inlandet i Västerbottens och Norrbottens län.

Tab. 9. Antal svin enligt räkningarna 23 april och 22 oktober 1951 samt Gästrikland, inom varje hushållningssällskaps

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Svinbesättningar		Avelssvin		Övriga	
					3 mån. o. däröver	
	23/4	22/10	23/4	22/10	23/4	22/10
1 Stockholms län o. stad . .	3 431	5 317	1 119	1 226	10 741	16 013
2 Uppsala län	4 396	5 485	3 005	3 035	11 185	15 570
3 Södermanlands län	4 277	6 244	2 631	2 558	10 013	16 946
4 Östergötlands län	7 393	10 460	5 377	4 338	20 031	33 317
5 a) <i>Norra skogsbygden</i> . . .	1 502	1 842	573	296	2 535	4 114
6 b) <i>Östgötaslätten</i>	3 334	4 832	3 442	2 820	13 019	20 354
7 c) <i>Södra skogsbygden</i> . . .	2 204	3 155	1 209	1 097	3 782	7 446
8 d) <i>Södra kustlandet</i>	353	631	153	125	695	1 403
9 Jönköpings län	10 660	13 475	5 442	4 621	17 834	28 886
10 Kronobergs län	9 680	12 140	6 844	5 462	18 047	24 745
11 Kalmar län	9 142	12 711	5 136	4 571	22 331	36 831
12 länets norra del	2 661	4 374	1 305	1 235	6 027	12 487
13 a) <i>Norra kustlandet</i>	1 619	2 986	675	603	3 878	8 642
14 b) <i>Skogsbygden</i>	1 042	1 388	630	632	2 149	3 845
15 länets södra del	6 481	8 337	3 831	3 336	16 304	24 344
16 a) <i>Kalmarslätten</i>	1 941	2 430	1 956	1 624	6 369	9 323
17 b) <i>Norra kustlandet</i>	121	272	112	87	566	818
18 c) <i>Skogsbygden</i>	2 437	3 079	727	633	3 800	6 798
19 d) <i>Öland</i>	1 982	2 556	1 036	992	5 569	7 405
20 Gotlands län	4 806	5 751	2 819	2 575	12 510	16 071
21 Blekinge län	4 797	6 783	2 469	2 092	8 029	13 488
22 a) <i>Skogsbygden</i>	2 572	3 453	786	583	3 472	5 582
23 b) <i>Slättbygden</i>	2 225	3 330	1 683	1 509	4 557	7 906
24 Kristianstads län	15 604	17 667	28 467	26 519	87 901	105 195
25 a) <i>Skogsbygden</i>	5 834	7 045	9 243	8 814	16 040	23 874
26 b) <i>Mellanbygden</i>	5 288	5 783	9 913	9 066	34 029	39 464
27 c) <i>Slättbygden</i>	4 482	4 839	9 311	8 639	37 832	41 857
28 Malmöhus län	14 326	16 900	25 499	23 420	138 057	151 390
29 a) <i>Skogsbygden</i>	1 633	1 382	3 322	2 681	10 094	13 565
30 b) <i>Mellanbygden</i>	4 375	4 744	8 363	7 844	39 668	45 712
31 c) <i>Slättbygden</i>	8 318	10 774	13 814	12 895	88 295	92 113
32 Hallands län	8 983	10 268	21 067	18 607	42 919	54 016
33 a) <i>Slättbygden</i>	4 440	4 661	13 464	11 909	29 049	35 069
34 b) <i>Skogsbygden</i>	3 008	3 420	4 556	4 122	6 926	10 051
35 c) <i>Norra Halland</i>	1 535	2 187	3 047	2 576	6 944	8 896

antalet höns enligt räkningen 23 april 1951 i Götaland, Svealand och område samt inom vissa naturliga jordbruksområden.

8		9		10		11		12		13		14		15		16	
svin				Summa svin och grisar				Inne- havare av höns	Höns kläckta		Kyk- lingar kläckta 1951	Summa höns och kyck- lingar					
grisar under 3 mån.									1949 eller tidigare	1950							
23/4	22/10	23/4	22/10														
6 590	7 368	18 450	24 607	7 327	121 028	106 128	143 021	370 177	1								
13 173	12 065	27 363	30 670	5 290	91 448	80 348	77 608	249 404	2								
12 614	13 040	25 258	32 544	8 118	139 252	100 631	82 013	321 896	3								
27 843	23 924	53 251	61 579	14 930	259 626	168 902	126 469	554 997	4								
2 130	1 475	5 238	5 885	2 820	45 654	20 986	5 080	71 720	5								
17 208	15 208	33 669	38 382	7 367	134 150	109 172	105 826	349 148	6								
7 518	6 487	12 509	15 030	3 961	66 214	30 363	9 873	106 450	7								
987	754	1 835	2 282	782	13 608	8 381	5 690	27 679	8								
24 027	24 748	47 303	57 755	16 193	241 594	158 933	96 189	496 716	9								
28 850	27 269	53 741	57 476	15 024	256 893	210 123	145 413	612 429	10								
26 047	24 884	53 514	66 286	14 859	242 099	142 641	68 227	452 967	11								
7 947	7 689	15 279	21 411	4 922	77 451	31 913	4 209	113 573	12								
4 580	4 600	9 133	13 845	3 361	55 138	23 674	3 217	82 029	13								
3 367	3 089	6 146	7 566	1 561	22 313	8 239	992	31 544	14								
18 100	17 195	38 235	44 875	9 937	164 648	110 728	64 018	339 394	15								
8 702	7 274	17 027	18 221	3 173	54 726	40 395	44 297	139 418	16								
389	347	1 067	1 252	358	6 397	3 477	2 785	12 659	17								
4 482	4 353	9 009	11 784	3 574	47 673	27 966	6 390	82 029	18								
4 527	5 221	11 132	13 618	2 832	55 852	38 890	10 546	105 288	19								
12 236	13 130	27 565	31 776	6 918	213 710	138 710	38 139	390 559	20								
13 376	9 346	23 874	24 926	9 726	202 359	160 669	156 834	519 862	21								
5 525	3 307	9 783	9 472	4 533	84 664	54 677	40 978	180 319	22								
7 851	6 039	14 091	15 454	5 193	117 695	105 992	115 856	339 543	23								
112 299	101 591	228 667	233 305	25 902	556 702	529 018	370 485	1 456 205	24								
36 609	31 897	61 892	64 585	9 518	206 059	190 979	107 659	504 697	25								
39 153	35 428	83 095	83 958	8 843	193 475	167 630	99 328	460 433	26								
36 537	34 266	83 680	84 782	7 541	157 168	170 409	163 498	481 075	27								
107 740	109 183	271 296	283 993	28 129	471 470	558 216	451 027	1 480 713	28								
11 881	10 664	25 297	26 910	2 761	66 741	69 014	58 131	193 886	29								
33 896	31 217	81 927	84 773	6 871	141 305	172 471	120 086	433 862	30								
61 963	67 302	164 072	172 310	18 497	263 424	316 731	272 810	852 965	31								
73 004	61 301	136 990	133 924	13 452	324 969	468 541	491 344	1 284 854	32								
45 818	37 666	88 331	84 644	6 501	181 311	270 820	297 853	749 984	33								
14 488	12 691	25 970	26 864	4 073	88 307	118 919	88 859	296 085	34								
12 698	10 944	22 689	22 416	2 878	55 351	78 802	104 632	238 785	35								

56 TAB. 9 (forts.). ANTAL SVIN ENLIGT RÄKNINGARNA 23 APRIL OCH 22 OKTOBER
SVEALAND OCH GÄSTRICKLAND, INOM VARJE HUSHÅLLNINGSSÄLL-

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Svinbesättningar		Avelssvin		Övriga	
					3 mån. o. däröver	
	25/4	22/10	25/4	22/10	25/4	22/10
1 Göteborgs och Bohus län	4 867	8 558	3 176	2 727	8 576	17 944
2 Älvsborgs län	12 897	17 952	10 068	8 529	21 812	34 582
3 länets norra del	4 571	7 995	4 723	4 007	8 776	15 831
4 a) Slättbygden	3 029	4 338	3 982	3 321	6 737	10 814
5 b) Dalbygden	1 321	2 220	644	573	1 828	3 377
6 c) Dalslands bergsbyggd	179	1 341	89	105	167	1 542
7 d) Södra högländet	42	96	8	8	44	98
8 länets södra del	8 326	9 957	5 345	4 522	13 036	18 751
9 a) Dalbygden	1 025	1 188	877	722	1 847	3 065
10 b) Södra högländet	7 301	8 769	4 468	3 800	11 189	15 686
11 Skaraborgs län	13 575	16 468	16 828	15 216	45 449	57 075
12 a) Slättbygden	8 759	10 716	11 173	10 126	31 733	39 322
13 b) Falbygden	2 324	2 686	3 887	3 371	8 228	10 030
14 c) Nordöstra högländet	780	1 243	314	347	1 481	2 592
15 d) Sydöstra högländet	1 712	1 823	1 454	1 372	4 007	5 131
16 Värmlands län	5 677	13 810	2 228	1 862	7 265	19 445
17 a) Slättbygden	2 081	3 651	1 858	1 541	4 463	7 374
18 b) Centr. o. v. a Värmland	2 198	7 445	330	284	1 549	8 645
19 c) Bergslagen	305	521	38	37	837	1 331
20 d) Norra Värmland	1 093	2 193	2	—	416	2 095
21 Örebro län	4 054	7 811	1 761	1 559	8 259	17 701
22 a) Södra skogsbygden	876	1 348	357	318	1 094	2 825
23 b) Slättbygden	2 165	3 792	1 101	914	5 638	10 736
24 c) Bergslagen	1 013	2 671	303	327	1 527	4 140
25 Västmanlands län	4 388	5 897	2 650	2 464	9 036	14 146
26 a) Bergslagen	535	870	38	50	463	1 239
27 b) Slättbygden	3 853	5 027	2 612	2 414	8 573	12 907
28 Kopparbergs län	4 419	7 259	916	795	5 473	11 168
29 a) Bergslagen	273	550	10	20	197	736
30 b) Östra Dalarna	2 251	3 502	821	670	3 910	6 462
31 c) Mellanbygden	1 869	3 020	85	105	1 341	3 804
32 d) Fjällbygden	26	187	—	—	25	166
33 Gävleborgs län ¹	1 345	2 254	24	26	1 223	2 750
34 a) Gästrikland	1 345	2 254	24	26	1 223	2 750
35 Summa	148 717	208 210	* 147 526	* 132 202	506 691	686 779

¹ Endast Gästrikland redovisat. — ² Fördelade på 4 105 fargaltar, 44 381 modersugor dräktiga
sugor dräktiga första gången och 100 855 övriga modersugor.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	
svin	Summa svin och grisar			Inne- havare av höns	Höns kläckta		Kyck- lingar kläckta 1951	Summa höns och kyck- lingar	
grisar under 3 mån.			1949 eller tidigare		1950				
23/4	22/10	23/4	22/10						
15 893	13 166	27 645	33 837	12 883	249 500	211 533	99 285	560 318	1
37 140	35 431	69 020	78 542	23 285	343 658	229 241	163 228	736 127	2
15 639	16 779	29 138	36 617	11 846	196 592	143 556	81 796	421 944	3
10 820	11 733	21 539	25 888	6 038	104 158	64 909	20 886	189 953	4
3 948	3 914	6 420	7 864	3 329	60 921	51 185	38 086	150 192	5
813	1 055	1 069	2 702	2 293	28 248	24 834	21 584	74 666	6
58	77	110	183	186	3 265	2 628	1 240	7 133	7
21 501	18 652	39 882	41 925	11 439	147 066	85 685	81 432	314 183	8
3 076	2 404	5 800	6 191	1 417	22 008	16 990	8 556	47 554	9
18 425	16 248	34 082	35 734	10 022	125 058	68 695	72 876	266 629	10
61 660	53 313	123 937	125 604	22 210	466 705	370 711	281 010	1 118 426	11
41 057	35 444	83 963	84 892	14 948	321 613	276 738	224 878	823 229	12
14 016	11 418	26 131	24 819	3 437	74 368	48 622	29 869	152 859	13
1 550	1 512	3 345	4 451	1 579	22 204	16 801	8 420	47 425	14
5 037	4 939	10 498	11 442	2 246	48 520	28 550	17 843	94 913	15
12 537	10 250	22 030	31 557	16 012	168 472	84 877	60 804	314 153	16
7 064	6 405	13 385	15 320	4 923	75 082	41 615	50 994	167 691	17
3 626	3 120	5 505	12 049	8 726	77 672	30 158	6 204	114 034	18
803	274	1 678	1 642	637	5 188	5 646	2 479	13 313	19
1 044	451	1 462	2 546	1 726	10 530	7 458	1 127	19 115	20
9 601	9 000	19 621	28 260	11 289	172 040	109 615	50 153	331 808	21
1 961	1 952	3 412	5 095	1 750	26 495	13 826	6 618	46 939	22
6 054	5 066	12 793	16 716	5 623	99 680	70 032	31 851	201 563	23
1 586	1 982	3 416	6 449	3 916	45 865	25 757	11 684	83 306	24
11 233	9 050	22 919	25 660	6 047	96 591	84 288	72 865	253 744	25
707	472	1 208	1 781	814	10 637	6 325	1 032	17 994	26
10 526	8 578	21 711	23 899	5 233	85 954	77 963	71 833	235 750	27
5 706	4 571	12 095	16 534	6 035	72 363	66 836	93 214	232 413	28
239	201	446	957	811	8 130	3 605	2 460	14 195	29
4 316	3 367	9 047	10 499	3 153	35 623	39 552	43 823	118 998	30
1 150	977	2 576	4 886	1 922	26 047	22 808	45 580	94 435	31
1	26	26	192	149	2 563	871	1 351	4 785	32
1 390	993	2 637	3 769	1 415	13 163	11 995	3 367	28 525	33
1 390	993	2 637	3 769	1 415	13 163	11 995	3 367	28 525	34
612 959	563 623	1 267 176	1 382 604	265 044	4 703 642	3 991 956	3 070 695	11 766 293	35

första gången och 99 040 övriga modersuggor. — ^a Fördelade på 4 067 fargaltar, 27 280 moder-

Tab. 10. Beräknat antal nötkreatursenheter inom varje hushållnings-sällskaps område samt inom vissa naturliga jordbruksområden, år 1951.

1	2	1	2
Områden	Antal nötkreaturs- enheter	Områden	Antal nötkreaturs- enheter
Stockholms län och stad	94 159	länets södra del	98 153
Uppsala län	85 669	a) <i>Dalbygderna</i>	11 886
Södermanlands län	106 734	b) <i>Södra höglandet</i>	86 267
Östergötlands län	167 291	Skaraborgs län	247 145
a) <i>Norra skogsbygden</i>	27 476	a) <i>Slättbygden</i>	161 109
b) <i>Östgötaslätten</i>	86 041	b) <i>Fälbygden</i>	46 100
c) <i>Södra skogsbygden</i>	44 517	c) <i>Nordöstra höglandet</i>	13 420
d) <i>Södra kustlandet</i>	9 257	d) <i>Sydöstra höglandet</i>	26 516
Jönköpings län	161 324	Värmlands län	124 710
Kronobergs län	112 042	a) <i>Slättbygden</i>	48 373
Kalmar län	157 403	b) <i>Centr. o. v.a Värmland</i>	57 210
länets norra del	52 975	c) <i>Bergslagen</i>	5 660
a) <i>Norra kustlandet</i>	37 842	d) <i>Norra Värmland</i>	13 467
b) <i>Skogsbygden</i>	15 133	Örebro län	97 284
länets södra del	104 428	a) <i>Södra skogsbygden</i>	16 442
a) <i>Kalmarslätten</i>	35 625	b) <i>Slättbygden</i>	51 962
b) <i>Norra kustlandet</i>	2 670	c) <i>Bergslagen</i>	28 880
c) <i>Skogsbygden</i>	33 746	Västmanlands län	84 113
d) <i>Öland</i>	32 387	a) <i>Bergslagen</i>	10 065
Gotlands län	52 679	b) <i>Slättbygden</i>	74 048
Blekinge län	52 920	Kopparbergs län	85 731
a) <i>Skogsbygden</i>	25 021	a) <i>Bergslagen</i>	7 316
b) <i>Slättbygden</i>	27 899	b) <i>Östra Dalarna</i>	39 765
Kristianstads län	226 096	c) <i>Mellanbygden</i>	33 099
a) <i>Skogsbygden</i>	72 639	d) <i>Fjällbygden</i>	5 551
b) <i>Mellanbygden</i>	77 295	Gävleborgs län	87 526
c) <i>Slättbygden</i>	76 162	a) <i>Gästrikland</i>	24 230
Malmöhus län	275 776	b) <i>Hälsinglands kustland</i>	52 676
a) <i>Skogsbygden</i>	28 908	c) <i>Inlandet</i>	10 620
b) <i>Mellanbygden</i>	81 042	Västernorrlands län	113 455
c) <i>Slättbygden</i>	165 826	a) <i>Kustlandet</i>	71 144
Hallands län	147 041	b) <i>Inlandet</i>	39 518
a) <i>Slättbygden</i>	83 019	c) <i>Silurumrådet</i>	2 793
b) <i>Skogsbygden</i>	36 814	Jämtlands län	86 459
c) <i>Norra Halland</i>	27 208	a) <i>Silurumrådet</i>	48 682
Göteborgs och Bohus län	98 157	b) <i>Mellanbygden</i>	13 400
Älvsborgs län	204 451	c) <i>Fjällbygden</i>	24 377
länets norra del	106 298	Västerbottens län	149 065
a) <i>Slättbygden</i>	61 020	a) <i>Kustlandet</i>	113 687
b) <i>Dalbygderna</i>	29 934	b) <i>Inlandet</i>	35 378
c) <i>Dalslands bergsbygd</i>	14 268	Norrbottnens län	87 487
d) <i>Södra höglandet</i>	1 076	a) <i>Kustlandet</i>	66 159
		b) <i>Inlandet</i>	21 328
		Hela riket	3 104 717

Tab. 11. Sädesslagens medelvikt i kilogram per hektoliter, inom varje hushållningssällskaps område, år 1951.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
O m r å d e n	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Foder- ärter	Vicker
Stockholms län och stad	76.3	76.4	71.4	65.3	66.2	50.7	55.2	78.5		76.8
Uppsala län	77.0	78.1	72.7	71.0	66.5	50.9	56.4	80.3		80.8
Södermanlands län	76.2	77.2	72.7	..	66.3	49.5	54.2	78.1		79.5
Östergötlands län	72.1	72.8	71.2	70.2	66.5	51.1	56.2	79.2		78.6
Jönköpings län	68.4	69.0	70.4	67.9	63.3	49.8	55.0	..		75.4
Kronobergs län	65.6	64.9	71.7	69.7	64.0	50.7	56.6	..		75.3
Kalmar län	69.9	70.4	72.0	68.1	68.1	50.1	57.6	..		..
därav norra delen	71.1	72.8	70.6	67.5	68.0	48.4	53.0	..		..
södra delen	69.2	67.9	72.4	68.6	68.1	52.3	59.0	..		..
Gotlands län	75.7	68.1	73.4	..	69.9	53.6	64.1	82.3		80.0
Blekinge län	70.7	69.5	73.0	71.8	67.3	50.6	56.4	..		78.0
Kristianstads län	66.4	64.3	71.5	70.4	65.5	51.0	57.9	..		..
Malmöhus län	67.8	63.8	71.7	..	68.6	53.2	61.0	..		78.4
Hallands län	74.6	73.1	71.8	71.5	67.7	52.0	57.8	..		..
Göteborgs och Bohus län	74.2	72.0	70.4	70.3	63.0	48.2	55.5	78.8		77.8
Älvsborgs län	71.9	67.8	71.1	66.4	64.2	48.8	55.7	79.7		76.8
därav norra delen	73.2	68.9	71.6	67.3	64.9	49.1	56.9	79.7		76.8
södra delen	67.1	64.6	70.7	66.0	62.8	48.3	53.9	..		..
Skaraborgs län	73.5	70.1	71.0	70.0	65.5	50.0	56.7	78.7		75.3
Värmlands län	71.1	66.8	70.4	69.5	57.6	47.7	51.2	75.3		74.8
Örebro län	72.6	71.0	71.6	71.6	65.5	49.8	53.2	78.6		74.6
Västmanlands län	75.6	76.3	71.8	..	67.0	48.3	52.6	77.8		79.0
Kopparbergs län	73.2	70.6	71.2	..	59.8	45.8	51.6	..		..
Gävleborgs län	73.0	73.4	69.7	71.0	62.5	49.3	55.3	75.4		78.0
Västernorrlands län	72.3	64.7	66.3	..	57.3	46.1	50.8	75.0		70.0
Jämtlands län	..	67.5	66.2	..	58.5	46.0	54.3	..		73.5
Västerbottens län	—	62.7	69.9	63.0	58.8	45.4	53.0	..		78.3
Norrbottnens län	—	76.0	66.0	..	59.9	47.5	54.8	—		75.3
Hela riket år 1951	72.8	72.2	71.6	69.5	64.9	49.6	57.3	78.8		76.9
» » » 1950	77.7	78.5	72.7	70.8	65.3	49.7	57.0	80.0	77.9	78.7
» » » 1949	77.8	78.8	72.6	70.5	64.6	50.0	57.4	79.3		78.8
» » » 1948	76.9	78.1	72.2	70.0	62.7	49.2	57.4	79.7		78.2
» » » 1947	78.6	79.6	73.4	70.4	66.2	49.6	57.0	80.2		78.5
I medeltal 1941/50	77.1	77.8	72.1	70.2	64.5	48.7	56.4	79.6		77.8

Tab. 12. Antal hästar, nötkreatur och får inom olika storleksgrupper, i större riksområden, år 1951.

Anm. Se anm. till tab. 7.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Hästar				Oxar, stutar o. tjurar 1 år o. över	Kor	Kvigor	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år o. där- över	Ung- hästar, 1-2 år	Föl	Summa						
<i>Södra och mellersta Sve- riges slättbygder.</i>										
Lägenheter m. m.	8 033	59	43	8 135	20	1 104	110	150	1 384	3 414
0-26—2 ha	850	9	6	865	31	13 675	1 190	1 708	16 604	1 985
Över 2 »	161 966	14 706	5 344	182 016	20 623	675 478	266 029	212 591	1 174 721	95 472
Summa	170 849	14 774	5 393	191 016	20 674	690 257	267 329	214 449	1 192 709	100 871
<i>Södra och mellersta Sve- riges skogs- o. dalbygder.</i>										
Lägenheter m. m.	4 523	28	15	4 566	12	1 198	139	174	1 523	1 787
0-26—2 ha	1 994	20	6	2 020	92	32 545	3 060	5 638	41 335	4 354
Över 2 »	134 294	8 671	3 108	146 073	15 936	557 087	163 985	167 329	904 337	58 924
Summa	140 811	8 719	3 129	152 659	16 040	590 830	167 184	173 141	947 195	65 065
<i>Norra Sverige.</i>										
Lägenheter m. m.	4 761	15	6	4 782	42	2 288	278	725	3 333	2 018
0-26—2 ha	5 401	71	24	5 496	370	46 680	4 290	11 420	62 760	18 104
Över 2 »	58 154	1 870	661	60 685	5 324	291 203	45 247	85 699	427 473	74 663
Summa	68 316	1 956	691	70 963	5 736	340 171	49 815	97 844	493 566	94 785
<i>Hela riket.</i>										
Lägenheter m. m.	17 317	102	64	17 483	74	4 590	527	1 049	6 240	7 219
0-26—2 ha	8 245	100	36	8 381	493	92 900	8 540	18 766	120 699	24 443
Över 2 »	354 414	25 247	9 113	388 774	41 883	1 523 768	475 261	465 619	2 506 531	229 059
Summa	379 976	25 449	9 213	414 638	42 450	1 621 258	484 328	485 434	2 633 470	260 721

Förteckning över i föreliggande publikation berörda kungörelser.

1. Kungl. Maj:ts reglemente den 16 maj 1930 (nr 125) angående insamlande av årliga uppgifter till rikets officiella jordbruksstatistik.
2. Kungörelse den 7 april 1933 (nr 122) angående skyldighet för innehavare av fargalt att lämna vissa uppgifter.
3. Kungörelse den 24 maj 1934 (nr 240) angående skyldighet för innehavare av fargalt att lämna vissa uppgifter.
4. Kungörelse den 23 maj 1935 (nr 216) om ändrad lydelse av 1 § kungörelsen den 24 maj 1934 (nr 240) angående skyldighet för innehavare av fargalt att lämna vissa uppgifter.
5. Kungörelse den 30 mars 1951 (nr 137) angående uppgifter för svin- och hönsräkning den 23 april 1951.
6. Kungörelse den 27 april 1951 (nr 192) angående insamlande av uppgifter till rikets officiella jordbruksstatistik rörande skördeutsikterna och skörden under år 1951.
7. Kungörelse den 11 maj 1951 (nr 228) angående arealinventering och kreatursräkning m. m. den 1 juni 1951.
8. Kungörelse den 28 september 1951 (nr 638) angående uppgifter för svinräkning den 22 oktober 1951.
9. Kungörelse den 28 september 1951 (nr 639) angående inventering av vissa åkerarealer, besädda hösten 1951.

Bilaga 2.

Uppgift om åkerarealens användning och antalet husdjur år 1951 samt om slakten år 1950, arbetskraften den 1 juni 1951 och husbehovsförbrukningen av skogsprodukter år 1950.

Dessa uppgifter insamlas enligt Kungl. Maj:ts beslut den 11 maj 1951. Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.

Uppgifterna skola senast den 5 juni 1951 av de uppgiftsskyldiga övnlämnas eller med posten insändas till Kristidsnämnden eller motsvarande kommunala organ.

Fasighetens namn, nummer eller dylikt		Kommun	Län																															
Innehavarens fullständiga namn		Innehavarens postadress	Telefon																															
I Åkerarealens användning. Arealen anges i hektar och fändelar därav, ej i tunnland. (1 tunnland motsvarar ungefär 0.5 hektar.) Brukningsdelens hela åkerareal utgör hektar och användes sommaren 1951 på följande sätt:																																		
	Hektar																																	
1. Höstvet																																		
2. Vårvet																																		
3. Råg (höstråg och vårråg)																																		
4. Korn																																		
5. Havre ¹																																		
6. Blandsäd ²																																		
7. Kokarter (ej trädgårdsarter)																																		
8. Foderarter och vicker ³																																		
9. Grönfoder av säd och baljväxter																																		
10. Potatis																																		
11. Sockerbete																																		
12. Foderrotfrukter																																		
13. Vall (på åkern) till hö																																		
14. Vall (på åkern) till fröskörd																																		
15. Vall (på åkern), ej permanent, till grönfoder och bete (även anslaget)																																		
16. Permanent (varaktig) betesvall (på åkern)																																		
17. Oljeväxter																																		
18. Spånadsväxter																																		
19. Bruna bönor på åkern																																		
20. Övriga kökaväxter på åkern ⁴ (ej fröodling)																																		
21. Andra växtslag ⁴																																		
22. Haltråda och obrukad åkerjord																																		
Summa åker																																		
III Antal husdjur. Om något eller några av nedanstående djurslag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (—). Husdjur den 1 juni 1951:																																		
		Antal																																
1. Hästar 3 år och däröver ¹																																		
2. Unghästar 1 och 2 år																																		
3. Föl																																		
Summa hästar																																		
4. Oxar, stutar och fjurar 1 år och däröver....																																		
5. Kor, som kalvat endast en gång																																		
6. Övriga kor																																		
7. Kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver ..																																		
8. Kalvar under 1 år avsedda för pålägg																																		
9. Kalvar under 1 år avsedda för slakt																																		
Summa nötkreatur																																		
10. Får och lamm																																		
¹ Här medräknas icke å bruksningsdelen befintliga militära s. k. skordshästar.																																		
IV Slakten under tiden 1/1—31/12 1950.																																		
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Totala antalet slaktade och till slakt förslädda djur</th> <th colspan="3">Därför för enskilt hushåll behövt behållna, icke veterinärbesiktigade slaktkroppar, antal i</th> </tr> <tr> <th>hela</th> <th>halva</th> <th>fjärdedelar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Kor, kvigor, oxar, stutar, fjurar</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Godkalvar och gräskalvar ..</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Spädkalvar</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. Svin</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. Får och lamm, getter</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. Hästar och föl</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Totala antalet slaktade och till slakt förslädda djur	Därför för enskilt hushåll behövt behållna, icke veterinärbesiktigade slaktkroppar, antal i			hela	halva	fjärdedelar	1. Kor, kvigor, oxar, stutar, fjurar				2. Godkalvar och gräskalvar ..				3. Spädkalvar				4. Svin				5. Får och lamm, getter				6. Hästar och föl			
Totala antalet slaktade och till slakt förslädda djur	Därför för enskilt hushåll behövt behållna, icke veterinärbesiktigade slaktkroppar, antal i																																	
	hela	halva	fjärdedelar																															
1. Kor, kvigor, oxar, stutar, fjurar																																		
2. Godkalvar och gräskalvar ..																																		
3. Spädkalvar																																		
4. Svin																																		
5. Får och lamm, getter																																		
6. Hästar och föl																																		
¹ Här redovisas även vad som förädlats eller avstått till andra enskilda hushåll. Därmed redovisas icke de besiktigade slaktkroppar, som återtagits från slakteri eller annan besiktningsslätt.																																		
V Inom jordbruket den 1 juni 1951 sysselsatt arbetskraft över 15 år. (Se not nedan och omstående sida.)																																		
Brukaren och dennes familjemedlemmar, antal		Leid arbetskraft, antal																																
		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"></th> <th colspan="2">därför tillfälligt anställda</th> </tr> <tr> <th>män</th> <th>kvinnor</th> <th>män</th> <th>kvinnor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				därför tillfälligt anställda		män	kvinnor	män	kvinnor																							
		därför tillfälligt anställda																																
män	kvinnor	män	kvinnor																															
VI Om bruksningsdelens åkerareal ändrats sedan 1 juni 1950, lämna följande uppgifter.																																		
1. Åkerarealen har ökat — minskats (styrk under det tillämpliga) med hektar.																																		
2. Förändringen har uppstått genom försäljning — inköp — nedläggning — nyodling utlärning — omvandling av åkerjord (styrk under det tillämpliga).																																		

ifyll även uppgifterna på omstående sida!

Vänd!

VI Husbehovsförbrukningen av skogsprodukter m. m. år 1950. (Saknas uppgifter för år 1950, kan beräkning göras för tiden 1.7 1950—30/6 1951.)

	Brännved			Timmer event. ett försågas	Hägnads- och håssjeverke	Diverse rundvirke
	barr	löv	avfall			
	Kubikmeter bränt mått					
Från egen avverkning						
Inköp i avverkat skick						

Å fastigheten utnyttjas för ägare resp. brukare och driftspersonal samt deras hushåll st. boningsrum, som vintertid uppvärmas, samt st. kök. (Växelvis begagnade sommar- och vinterkök upptagas som ett.) Förutom ovan angivna husbehovsved har för bränsleändamål använts kol, koks, torv, olja, elspis, elplattor, elka-miner. (Det rätta understrykes).

Anm. Om veden ej mätts, bära kvantiteterna uppskattas så noggrant som möjligt. Som avfallsveda räknas grenved, ribb och bakar, rivningsved o. dyl. I kolumnerna »timmer event. ett försågas», »hägnads- och håssjeverke» och »diverse rundvirke» skall angivas sådant rundvirke, som åtgått för utbyte av förlämnat virke eller för nybyggnad. Sågat virke, som inköpts, medräknas ej. Till »diverse rundvirke» hänföres blott timmer, takspånsvirke, bränslevirke och överhuvudtaget sådant rundvirke, som ej före användningen försågs å cirkel- eller ramåtg.

Den juni 1951

Uppgiftslämnarens underskrift

Not till punkt V å omstående sida angående jordbrukets arbetskraft:

Under rubriken »brukaren och dennes familjemedlemmars redovisas endast brukaren, dennes maka, hemmavarande barn eller adoptivbarn och föräldrar eller adoptivföräldrar, i den mån de den 1 juni 1951 deltaga i jordbruksarbetet. Under rubriken »lejd arbetskraft» antecknas all annan arbetskraft, alltså även t. ex. brukarens syskon, mög, sonhustru, barnbarn, icke adopterade fosterbarn samt icke hemmavarande barn, som den 1 juni 1951 mot avlöning utföra jordbruksarbete för brukarens räkning.

Intill den 12 juli 1952 har offentliggjorts:

Sveriges officiella statistik.¹

(Fullständig förteckning över samtliga i denna serie ingående berättelser finnes i Statistisk årsbok.)

Folkmängden och dess förändringar, av statistiska centralbyrån.

Folkräkningen: 1910: I—IV; 1920: I—V; 1930: I—IX; 1940: I—III; 1945: I, II: 1—3, III: 1—3, IV—VI, VII: 1, VIII: 1—2, IX, X: 1—2. (Litt. A.)

Särskilda folkräkningen 1935/36: I—VIII.

Folkmängden inom administrativa områden: åren 1910—1951. (Litt. A.)

Befolkningsrörelsen: åren 1911—1948; översikt för 1901—1910; 1911—1920; 1921—1930; 1931—1940. (Litt. A.)

Ut- och invandring: åren 1911—1938. (Litt. A.)

Dödsorsaker: åren 1911—1949.

Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondena 1901—1910; 1911—1920; 1921—1930; 1931—1940.

Hälsa- och sjukvård.

Allmän hälsa- och sjukvård, av medicinalstyrelsen: åren 1911—1950. (Litt. K.)

Det civila veterinärväsendet, av medicinalstyrelsen: åren 1916—1949.

Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen: åren 1911—1939. (Litt. K.)

Hälsa- och sjukvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse: åren 1911—1930.

Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och flygstyrelsen: åren 1931—1936 (betr. flygvapnet i årg. 1931 även uppg. för tiden $\frac{1}{2}$, 1926— $\frac{1}{2}$, 1930).

Hälsa- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, chefen för flygvapnet och överfältveterinären: åren 1937—1942.

Hälsa- och sjukvården vid marinen, av marinöverläkaren: åren 1911/1912—1942.

Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén, av försvarets sjukvårdsförvaltning och överfältveterinären: åren 1943—1944.

Hälsa- och sjukvård vid försvaret, av försvarets sjukvårdsförvaltning: åren 1945—1950.

Veterinärvård vid armén, av överfältveterinären: åren 1945—1950.

Lantmäteri, av lantmäteristyrelsen: åren 1911—1950. (Litt. O.)

Jordbruk och binärningar, av statistiska centralbyrån.

Jordbruk och boskapskötsel: åren 1913—1937, 1940—1951. (Litt. N.)

Årsväxten, preliminär redogörelse: åren 1911—1951. (Litt. N.)

Mejerihantering: åren 1913—1939.

Fiske: åren 1914—1949.

Jordbruksräkningen: åren 1927, 1932, 1937 och 1944.

Arealinventeringen, kreatursräkningen och trädgårdsinventeringen år 1943.

Arealinventeringen och kreatursräkningen år 1945.

Skogshushållning.

Domänverket, av domänstyrelsen: åren 1922—1950.

Det enskilda skogsbruket, av skogsstyrelsen: åren 1942—1949.

Industri och bergshantering, av kommerskollegium.

Industri: åren 1911—1949. (Litt. D.)

Bergshantering: åren 1911—1949. (Litt. C.)

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930, specialundersökning.

Handel, av kommerskollegium: åren 1911—1949; 1950: II—III. (Litt. F.)

Sjöfart, av kommerskollegium: åren 1911—1949. (Litt. E.)

Lotsverket, av lotsstyrelsen: åren 1911—1950. (Litt. T.)

Allmänna väg- och vattenbyggnader, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: åren 1911—1939. (Litt. S.)

Järnvägar, av järnvägsstyrelsen.

Statens järnvägar: åren 1911—1950. (Litt. L.)

Bihang: Vagnslastgodstrafiken å statens järnvägar: åren 1913, 1916, 1919, 1924, 1929, 1934, 1937. (Litt. L.)

Allmän järnvägsstatistik: åren 1911—1950. (Litt. L.)

Postverket, av generalpoststyrelsen: åren 1911—1950. (Litt. M.)

Telefon och telegraf, av telegrafstyrelsen: åren 1911—1943. (Litt. I.)

Telefon, telegraf och radio, av telegrafstyrelsen: åren 1944—1950/1951.

Statens vattenfallsverk, av vattenfallsstyrelsen: åren 1920—1950.

¹ Littera nedan avse serier i Bidrag till Sveriges officiella statistik.

Sparbanker.

Allmän sparbanksstatistik, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1950. (Litt. Y: I.)

Försäkringsväsen.

Allmänna pensionsförsäkringen, av pensionsstyrelsen: åren 1918—1936.

Folkpensioneringen: åren 1937—1938. (Forts. på Allmänna pensionsförsäkringen.)

Riksförsäkringsanstalten, av anstalten: åren 1911—1950.

Registrerade sjukkassor, av socialstyrelsen: åren 1911—1930.

Erkända sjukkassor, av pensionsstyrelsen: åren 1938—1949.

Enskilda försäkringsanstalter, av försäkringsinspektionen: åren 1912—1950.

Olycksfall i arbete,² av socialstyrelsen: åren 1910—1917; av riksförsäkringsanstalten: åren 1918—1948 (jämte reviderade sammandrag 1918—1922, 1923—1928, 1929—1933, 1934—1938, 1939—1943).

Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden,² av socialstyrelsen.

Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: åren 1923—1938.

Arbetslösheten inom fackförbunden samt därmed sammanhängande bestämmelser i förbundsstadgar och kollektivavtal (utgiv. 1931).

Lönestatistik årsbok för Sverige: årg. 1929—1949.

Skogsbygdens arbets- och levnadsvillkor: I—II (utgiv. 1937—1938).

Undersökning rörande löneläget och lönevariationerna inom jordbruket: åren 1935—1936.

Undersökningar rörande vissa arbetstidsförhållanden inom bagerinäringen samt hotell- och restaurangnäringen (utgiv. 1938).

Arbetstidsförhållandena inom detaljhandeln (utgiv. 1933).

Undersökningar rörande arbetstidsförhållanden och lönevillkor för privatanställda (utgiv. 1938).

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetets område (utgiv. 1936).

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetet å landsbygden (utgiv. 1939).

Anställnings- och avlösingsförhållandena för lägre personal i allmän tjänst (utgiv. 1931).

Inreasta utlåningar: åren 1938—1939.

Priser och konsumtion,² av socialstyrelsen.

Detaljpriser och indexberäkningar: åren 1913—1930.

Levnadskostnaderna i Sverige: åren 1913—1914: I—III.

Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade hushåll under krisåren 1914—1918.

Levnadskostnaderna på landsbygden i Sverige vid år 1920.

Levnadskostnaderna i städer och industriorter omkring år 1923.

Levnadsvillkor och hushållsvanor i städer och industriorter omkring år 1933.

Hushållsbudgeter och livsmedelskonsumtion i städer och tätorter: åren 1940—1942.

Byggnadsverksamhet och bostadsförhållanden,² av socialstyrelsen.

1912—14 års allmänna bostadsräkningar: I—II.

Allmänna bostadsräkningen år 1920.

Hysesräkningen år 1924: I och II; 1926.

Allmänna bostadsräkningen år 1933 och därmed sammanhängande undersökningar.

Bostäder och hushåll. Enligt allmänna bostadsräkningen 1945 och därtill anslutna undersökningar.

Byggnadsverksamheten i rikets stadssamhällen: åren 1912—1920. (Seriens fortsättning ingår i Sociala meddelanden.)

Byggnadsverksamheten i Sverige: åren 1937—1948.

Socialvård².

Fattigvården, av statistiska centralbyrån: åren 1918—1935; av socialstyrelsen: åren 1936—1949. (Litt. U.)

Samhällets barnavård, av statistiska centralbyrån: åren 1928, 1931, 1934; av socialstyrelsen: åren 1937, 1940, 1943, 1946, 1949. (Litt. U.)

Ekonomiska och ideella föreningar,² av socialstyrelsen.

Kooperativ verksamhet i Sverige: åren 1908—1949.

Inkomst och förmögenhet, av statistiska centralbyrån.

Skattetaxeringarna: åren 1922—1943.

Skattetaxeringarna samt inkomstfördelningen inom yrkesgrupper: taxeringsåren 1944—1948.

Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet inom yrkesgrupper: taxeringsåren 1949—1951.

Rättsväsen, av statistiska centralbyrån.

Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet: åren 1913—1918, 1921—1947. (Litt. B.)

Brottligheten: åren 1913—1948. (Litt. B.)

Olyckor vid trafik med motorfordon åren 1935—1938. (Årg. 1935 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd V: 2. Fortsättes av: Vägtrafikolyckor.)

Vägtrafikolyckor: åren 1939—1948. (Forts. på: Olyckor vid trafik med motorfordon.)

² Dessa publikationer ha tidigare (t.o.m. 1947) förts under den gemensamma rubriken »Socialstatistik». För vinnande av större överskådlighet har denna rubrik numera uppdelats i de här angivna rubrikerna.

Fängvården, av fängvårdsstyrelsen: åren 1911—1947. (Litt. G.)

Undervisning, av skolöverstyrelsen där ej annat anges.

Det högre skolväsendet: läsåren 1927/1928; 1935/1936 jämte översikt för läsåren 1928—1935.

Lärarutbildningen, av ecklesiastikdepartementet: läsåren 1916/1917—1919/1920; av skolöverstyrelsen: 1920/1921, 1921/1922, 1927/1928, 1928/1929—1938/1939.

Yrkesundervisningen: åren 1919—1922; 1928/1929; 1936/1937 jämte översikt för läsåren 1929—1936.

Allmänna val, av statistiska centralbyrån.

Riksdagsmannavalen: åren 1909—1948. (Litt. R.)

Kommunala valen: åren 1919, 1920, 1922/1923, 1926/1927, 1930/1931, 1934/1935, 1938, 1942, 1946, 1950.

Finanser.

Accispliktiga näringar, av kontrollstyrelsen: åren 1911/1912—1950. (Litt. V.)

Rusdrycksförsäljningen m. m., av kontrollstyrelsen: åren 1923—1950.

Kommunernas finanser, av statistiska centralbyrån: åren 1918—1948, 1949: I. (Litt. U.)

Statistiska meddelanden.

Ser. A. Tillfälliga statistiska undersökningar, av statistiska centralbyrån där ej annat anges

Band IV: 1. Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1916—1923

2. Brödsädsförbrukningen vid vissa mindre jordbruk (utgiv. 1928); 3. Försäkrings- och trolöshetsbrotten åren 1921—1927; 4. Undersökning angående mejerihanteringen (utgiv. 1930); 5. Svinräkningen den 15 sept. 1930; 6. Inventeringen av vete och råg den 1 febr. 1931; 7. Svinräkningen den 15 sept. 1931; 8. Kyrkofullmäktigvalen år 1931; 9. Svinräkningen den 15 sept. 1932; 10. 1931 års företagsräkning, av kommerskollegium. Band V: 1. Undersökning angående foderförsörjningen åren 1935—36; 2. Ölyckor vid trafik med motorfordon år 1935; 3. Jordbrukets skuldsättning år 1933;

4. Pälsdjursräkningen den 15 sept. 1937; 5. Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1924—1937; 6. Undersökning angående skogsavverkningen år 1937; 7. Pälsdjursräkningen den 30 sept. 1939; 8. Den animaliska produktionen år 1937/1938. Band VI: 1. Priser och taxeringsvärden å jordbruksfastigheter $\frac{1}{4}$, 1938— $\frac{3}{4}$, 1944; 2. Pälsdjursräkningen den 30 sept. 1945; 3. Brottslighetens utveckling åren 1913—1947; 4. Minnesskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd.

Ser. C. Månadsstatistik över handeln, av kommerskollegium: åren 1913—1951; 1952: 1—4.

Ser. D. Järnvägsstatistiska meddelanden, av järnvägsstyrelsen: åren 1912—1951; 1952: 1—3.

Ser. E. Uppgifter om bankerna, av bankspektionen: åren 1912—1951; 1952: 1—5.

Ser. F. Sociala meddelanden, av socialstyrelsen (kommerskollegii avdelning för arbetsstatistik)

åren 1912—1951; 1952: 1—6.

Statistisk årsbok för Sverige, *Annuaire statistique de la Suède*, av

statistiska centralbyrån: årg. 1914—1951.

Årsbok för Sveriges kommuner, av statistiska centralbyrån: årg. 1918—1951.

Statistisk tidskrift, *Statistical review*, av statistiska centralbyrån. N. F.

Årg. 1 (1952): 1—2.